

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLA PRO RODINU

(ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV)

Základní škola Navis

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2. CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍ ŠKOLY NAVIS	5
2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	5
2.2 VYBAVENÍ ŠKOLY	5
2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	5
2.4 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	5
2.5 DLOUHODOBÉ PROJEKTY A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	6
2.6 SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI	6
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	7
3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	7
3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:	8
3.3 ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	9
3.4 ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	10
3.5 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT A PŘEHLED V UČEBNÍCH OSNOVÁCH	11
4. UČEBNÍ PLÁN ZÁKLADNÍ ŠKOLY NAVIS	17
4.1 TABULACE ŠKOLNÍHO UČEBNÍHO PLÁNU PODLE ROČNÍKŮ	17
4.2 TABULACE ŠKOLNÍHO UČEBNÍHO PLÁNU S PŘEHLEDEM ROZLOŽENÍ DISPONIBILNÍCH HODIN	18
4.3 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	19
5. UČEBNÍ OSNOVY	20
1. STUPEŇ	20
5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	20
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	22
5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK	33
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK	34
5.1.3 MATEMATIKA	38
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU MATEMATIKA	39
5.1.4 INFORMATIKA	44
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU INFORMATIKA	46
5.1.5 PRVOUKA	48
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PRVOUKA	49
5.1.6 VLASTIVĚDA	55
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU VLASTIVĚDA	57
5.1.7 PŘÍRODOVĚDA	60
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PŘÍRODOVĚDA	61
5.1.8 HUDEBNÍ VÝCHOVA	64
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA	65
5.1.9 ART	68
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ART	70
5.1.10 VÝTVARNÁ VÝCHOVA	73

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	74
5.1.11 TĚLESNÁ VÝCHOVA	76
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA	78
5.1.12 PRACOVNÍ ČINNOSTI	83
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PRACOVNÍ ČINNOSTI	84
5.1.13 ETIKA	89
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ETIKA	91
2. STUPEŇ.....	97
5.2.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	97
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	98
5.2.2 ANGLICKÝ JAZYK	108
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK	109
5.2.3 ŠPANĚLSKÝ JAZYK	117
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ŠPANĚLSKÝ JAZYK.....	118
5.2.4 MATEMATIKA	130
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU MATEMATIKA	132
5.2.5 INFORMATIKA	143
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU INFORMATIKA	145
5.2.6 DĚJEPIS	152
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU DĚJEPIS.....	153
5.2.7 ETIKA	164
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ETIKA	166
5.2.8 FYZIKA	181
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU FYZIKA	183
5.2.9 CHEMIE	189
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU CHEMIE	191
5.2.10 PŘÍRODOPIS	199
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS.....	201
5.2.11 ZEMĚPIS	217
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ZEMĚPIS	219
5.2.12 HUDEBNÍ VÝCHOVA	234
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	236
5.2.13 VÝTVARNÁ VÝCHOVA	245
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	247
5.2.14 TĚLESNÁ VÝCHOVA	254
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA	256
5.2.15 PRACOVNÍ ČINNOSTI	272
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PRACOVNÍ ČINNOSTI	273
6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE NAVIS	281
6.1 HODNOCENÍ PRÁCE	281
6.2 SEBEHODNOCENÍ.....	281
6.3 KOMISIONÁLNÍ PŘEZKOUŠENÍ	282
6.4 PRAVIDLA HODNOCENÍ – JAK HODNOTÍME?	282
6.5 KRITÉRIA HODNOCENÍ – CO HODNOTÍME?.....	282
6.6 VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ	284
7. OSNOVY NEPOVINNÝCH PŘEDMĚTŮ	288

1. STUPEŇ.....	288
7.1 NÁBOŽENSTVÍ.....	288
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU NÁBOŽENSTVÍ	290
2. STUPEŇ.....	295
7.2 NÁBOŽENSTVÍ.....	295
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU NÁBOŽENSTVÍ	297

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název programu:

Školní vzdělávací program pro základní
vzdělávání Škola pro rodinu

Název školy:

Základní škola a gymnázium Navis

Adresa školy:

V Dolích 444, 251 01 Světlce

Ředitel:

Mgr. Jan Vepřek

Mobilní telefon:

775 029 593

Sekretariát:

606 060 323

E-mail:

sekretariat@skoly-navis.cz

Web:

www.zsnavis.cz

www.gnavis.cz

Zařazení do sítě škol:

1. 9. 2009

IZO 181 023 610

IČ 71 341 005

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2013

Poslední aktualizace: 1. 9. 2023

Škola sdružuje:

Základní škola, kapacita žáků: 200

IZO:181 023 610

Školní družina, kapacita žáků: 100

IZO: 181 024 110

Školní klub, kapacita žáků: 80

IZO: 181 080 621

Školní jídelna, kapacita strážníků: 280

IZO: 181 024 128

Právní forma:

školská právnická osoba

Sídlo a název školské právnické osoby:

Základní škola a gymnázium Navis

V Dolích 444, 251 01 Světlce

IČO: 71 341 005

red_izo: 691 002 207

Zřizovatel:

Občanské sdružení Navis

IČO: 22 739 181

adresa: Petřikov 166, 251 69 Velké
Popovice

Razítko školy a podpis ředitele školy:

2. Charakteristika Základní školy Navis

2. CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍ ŠKOLY NAVIS

2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Základní škola a gymnázium Navis je úplnou základní školou. Škola postupně roste tak, aby se stala plně organizovanou. Současná kapacita je 180 žáků. Škola provozuje školní družinu a školní klub. Vzdělávání probíhá v českém a anglickém jazyce. Počtem žáků se škola řadí mezi malé školy.

2.2 VYBAVENÍ ŠKOLY

Od dubna 2021 jsme v nové školní budově ve Světicích u Říčan. Nová budova pro základní školu je s devíti třídami a třemi specializovanými učebnami. Zároveň je budova postavena tak, aby co nejvíce vyhovovala našemu školnímu provozu (tedy s místnostmi na tutoring a dalším pro nás potřebným zázemím). Budova je světlá a prostorná s velkou zahradou, kterou jsme zařídili díky brigádě rodin.

MATERIÁLNÍ

Škola je vybavena potřebnými učebnicemi i dalšími učebními pomůckami a didaktickými materiály tak, aby zajistila kvalitní a personalizovanou výuku.

TECHNICKÉ

Škola využívá interní zabezpečený IT systém EduPage pro komunikaci s rodinami i učiteli mezi sebou. V budově školy je k dispozici zabezpečené Wi-Fi připojení k internetu. V provozu jsou rovněž webové stránky školy.

Žáci mají pro vzdělávací účely k dispozici počítače připojené k internetu. Ve výuce používají učitelé dle vlastního uvážení moderní IT technologie.

HYGIENICKÉ

Veškeré užívané prostory splňují příslušné hygienické normy.

2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Učitelé na Základní škole Navis jsou profesionálními vzdělavateli i vychovateli. Důležitá je u nich nejen odborná způsobilost, ale také morální a osobnostní zralost. Všichni učitelé jsou laskaví ve vztahu k žákům a zároveň důslední ve vyžadování pravidel a práce ze strany žáků. Všichni učitelé uznávají křesťanské hodnoty a snaží se být žákům vzorem. Učitelé se účastní školení a na pokyn ředitele školy vyjíždějí na školící pobyty do zahraničí. Někteří členové pedagogického sboru jsou zároveň tutory. Všichni naši tutoři prošli školením, které pro tyto účely škola pořádá.

Většina pedagogů splňuje podmínky kvalifikace pro vzdělávání na základní škole a někteří pedagogové se dovzdělávají. Pedagogický tým je personálně stabilní.

2.4 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Žáci dochází z blízkého i dalekého okolí. Školu navštěvuje do 5 % cizích státních příslušníků. Dle možností jsou integrováni žáci s různými speciálními vzdělávacími potřebami.

2. Charakteristika Základní školy Navis

Žáci Základní školy Navis se chovají s úctou k učitelům i sobě navzájem a respektují křesťanské zaměření školy. Dbají na to, aby školu Navis dobře reprezentovali.

2.5 DLOUHODOBÉ PROJEKTY A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Naše škola velmi úzce spolupracuje s Křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnou, s Mateřskou školou Ratolest v Petříkově a se Základní a mateřskou školou Parentes. Spolupracujeme s Policií ČR (diskuze pro žáky), Hasiči ČR a jinými subjekty (např. zdravotníky). S dalšími organizacemi spolupracujeme v rámci měsíčních programů pro žáky (výlety, návštěvy muzeí, zámků, hradů, dílen, hudebních či výtvarných programů, sportovních akcí). Škola dlouhodobě spolupracuje s katolickým knězem.

Naše škola zahájila spolupráci s dalšími školami podobného zaměření v Irsku a Španělsku.

2.6 SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI

Spolupráce s rodiči je jedním z pilířů, o které se opírá výchovně vzdělávací projekt naší školy. Nezanedbatelná je z tohoto hlediska role tutora rodiny, se kterým se rodiče pravidelně setkávají. Dalšími komunikačními kanály jsou školní informační systém, pravidelné třídní schůzky, konzultace s učiteli, vzdělávací besedy a mimoškolní akce.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Základní škola a gymnázium Navis podporuje akademický, osobnostní i duchovní rozvoj svých žáků. Cílem našeho pedagogického snažení je, aby žáci byli šťastní, vzdělaní a solidární.

Škola pro rodinu je vzdělávací program, který si klade za cíl žáky nejen vzdělávat, ale také vést k hodnotám vycházejícím z křesťanského hodnotového rámce. Chceme, aby si žáci odnášeli zdravé vzorce chování, aby byli individuálně podpořeni ve své snaze o osobnostní růst a aby sami nacházeli motivaci k dalšímu vzdělávání.

Zejména se zaměřujeme na tři základní oblasti:

1. Spolupráce s rodinami

Hledáme vzájemnou harmonii mezi školou a rodinou v oblasti výchovy i vzdělávání. Víme, že společnými silami dokážeme mnohem více než každý zvlášť. Stojíme o oboustrannou spolupráci, proto naše školní motto zní: „*S rodinou na jedné lodi*“.

2. Poskytování kvalitního vzdělání

Žákům nabízíme kvalitní vzdělání a vedeme je k poznávání hodnot důležitých pro jejich budoucí život. Chceme, aby žáci rozvíjeli kompetence pro šťastný a plnohodnotný život. Zaměřujeme se na výuku jazyků, matematiky a informačních technologií.

3. Podpora osobnostního růstu

Každý žák je pro nás důležitý, a proto má podporu nejen ze strany učitele, ale zejména ze strany tutora. Systém, kdy se tutor s žákem i rodinou pravidelně setkává, nám umožňuje s každým žákem pracovat na silných i slabších stránkách a rozvíjet tak žáka celostně v oblasti učení i charakteru. Jsme přesvědčeni, že osobní přístup ke každému žákovi zvyšuje motivaci žáka a zlepšuje atmosféru ve škole.

Pro školní vzdělávací program *Škola pro rodinu* je podstatný koncept výchovy ke ctnostem. Každý měsíc se zaměřujeme na rozvíjení jedné ctnosti. Tato výchova probíhá v rámci vyučovacího předmětu Etika, objevuje se ve výuce ostatních předmětů a je součástí tutoringu žáků.

Žáci, ačkoliv nejsou nuceni, jsou podporováni v rozvíjení svého vztahu s Bohem a ve svobodném rozvoji svého duchovního života. Jako nepovinný předmět nabízíme náboženství a ve škole je každý týden přítomen katolický kněz.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Výchovnými a vzdělávacími strategiemi rozvíjíme klíčové kompetence žáků a formujeme jejich hodnotový systém.

Kompetence, které rozvíjíme:

1. kompetence k učení (KU)
2. kompetence komunikativní (KK)
3. kompetence k řešení problémů (KŘP)
4. kompetence sociální a personální (KSP)
5. kompetence občanské (KO)
6. kompetence pracovní (KP)
7. kompetence digitální (KD)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY:

- Žáky vedeme k rozvoji v oblasti akademické, osobnostní a duchovní. (KU, KK, KŘP, KSP, KO, KP, KD)
- Jsme laskaví a důslední ve vyžadování školních pravidel a pravidel slušného chování. (KK, KŘP, KSP, KO, KP)
- Děti jsou vedeny k identifikaci s hodnotami školy tím, že nosí uniformu. (KSP, KO)
- Učitelé kladou na žáky přiměřené nároky a respektují individuální tempo žáka tak, aby každý mohl pracovat na vrcholu svých možností. (KU, KK, KŘP, KSP, KO, KP)
- Žákům předkládáme více zdrojů informací a vedeme je ke kritické práci s nimi. (KU, KŘP, KP, KD)
- Žákům umožňujeme prezentovat vlastní práci a rozvíjíme jejich vyjadřování. (KU, KK, KSP, KP, KD)
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali vhodně vyjadřovat svůj názor. (KK, KSP, KD)
- Podporujeme vzájemnou kooperaci žáků při plnění zadaných úkolů. (KU, KK, KŘP, KSP, KO, KP)
- Podporujeme vzájemné učení žáků. (KU, KK, KŘP, KSP, KO)
- Žáky vyučujeme ve třídách dělených do ročníků. (KU, KK, KŘP, KSP, KO, KP)
- Při výuce využíváme digitální technologie. (KU, KK, KŘP, KD)
- Žáky vedeme k tomu, aby si sami organizovali domácí přípravu. (KU, KŘP, KP, KD)
- Žáky vedeme k aktivnímu zájmu o vzdělávání (KU, KK, KŘP, KSP, KP, KD)
- Žáky vedeme k pravidelné a samostatné četbě s porozuměním. (KU, KŘP, KSP, KO)
- Žáky podporujeme v účasti na různých soutěžích a olympiádách. (KU, KK, KŘP, KSP, KP, KD)
- Chybu vnímáme jako příležitost ke zlepšení – učitel podporuje žáky, aby vnímali chybu jako součást učení. (KU, KK, KŘP, KSP, KP)
- Žáky vedeme k sebehodnocení. (KU, KK, KŘP, KSP)
- Žáky podporujeme v rozvíjení jejich silných stránek pro budoucí profesní uplatnění. (KU, KK, KŘP, KSP, KO, KP, KD)
- S žáky absolvujeme kulturní akce, výlety apod. (KU, KK, KŘP, KSP, KO, KP)
- Po žácích vyžadujeme respekt k dospělým i k sobě navzájem. (KU, KK, KSP, KO)
- Pravidelně se setkáváme v komunitním kruhu, jak škola, tak třída. (KK, KŘP, KSP, KO, KP)

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

- Žáky zapojujeme do života školy (koncerty, přípravy slavností, brigád apod.). (KU, KK, KŘP, KSP, KO, KP, KD)
- Žáky vedeme k přijetí zodpovědnosti za jejich rozhodnutí. (KK, KSP, KO, KP)
- Učitel volí aktivizující metody práce. (KU, KK, KŘP, KSP, KO, KP)
- Žáky vedeme ke křesťanským hodnotám. (KU, KK, KŘP, KSP, KO, KP)
- Pravidelně se modlíme. Žáky, kteří se modlit nechtějí, vedeme v této době ke ztišení. (KK, KSP, KO)
- Každý měsíc rozvíjíme u žáků na jednu konkrétní ctnost. (KU, KK, KŘP, KSP, KO, KP)
- Žáky vedeme k solidaritě. (KK, KSP, KO, KP)
- Žáky vedeme k zodpovědnému zacházení s věcmi. (KK, KSP, KO, KP, KD)
- Žáky vedeme k udržování pořádku. (KSP, KO, KP)
- Ve třídách se pravidelně střídají služby (mazání tabule, obstarání vody). (KSP, KO, KP)
- Žákům svěrujeme dle jejich schopností drobné práce a motivujeme je k spoluzodpovědnosti za chod školy. (KK, KŘP, KSP, KO, KP)
- Rozvíjíme vnitřní motivaci žáka při pravidelných tutoringových setkáních. (KU, KK, KŘP, KSP, KO, KP)
- Tutoři s rodiči pravidelně hodnotí postup žáků. (KU, KK, KŘP, KSP, KO, KP)
- U žáků prohlubujeme zájem o jejich vlastní zdraví. (KU, KO, KŘP, KP)
- Vedeme žáky k zájmu o ekologii například tříděním odpadu. (KU, KP)
- Podporujeme volnočasové aktivity žáků jako součást jejich osobnostního růstu. (KU, KSP, KP)

3.3 ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Základní škola a gymnázium Navis se intenzivně snaží žáky učit toleranci, vzájemné pomoci a snášenlivosti. S žáky pracujeme na úrovni třídního kolektivu, na osobních setkáváních s tutorem, i skrze konzultace s rodinami.

PLÁN PEDAGOGICKÉ PODPORY

Do našich tříd běžně integrujeme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo tělesným postižením tak, abychom zároveň dokázali zabezpečit individualizovanou a kvalitní výuku pro celou ostatní třídu. Pokud žák vykazuje mírné obtíže ve vzdělávacím procesu, škola vypracuje plán pedagogické podpory. Na vytvoření plánu pedagogické podpory spolupracuje třídní učitel se speciálním pedagogem, případně s učitelem konkrétního předmětu. Plán obsahuje popis obtíží, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování. S plánem se seznamují pedagogové, kteří daného žáka učí, tutor, speciální pedagog, osoba pověřená výchovným poradenstvím, případně osoba pověřená metodikou prevence. Plán pedagogické podpory vyhodnocuje třídní učitel a speciální pedagog (popřípadě učitel konkrétního předmětu) na konci pololetí. Při závažnějších obtížích, které rozpozná pedagog nebo školní speciální pedagog, je rodině doporučeno vyšetření ve školském poradenském zařízení. Naše škola úzce spolupracuje s Křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnou v Praze, Karlíně.

INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN

Na doporučení poradny je vypracován individuální vzdělávací plán (IVP) zohledňující specifika daného žáka. S vypracovaným IVP dávají rodiče souhlas. Na IVP spolupracuje třídní učitel se speciálním pedagogem, případně s učiteli konkrétních předmětů. Plán obsahuje popis obtíží, stanovení cílů

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

podpory a způsob vyhodnocování. S plánem se seznamují pedagogové, kteří daného žáka učí, tutor, speciální pedagog, osoba pověřená výchovným poradenstvím, případně osoba pověřená metodikou prevence. IVP vyhodnocuje třídní učitel a speciální pedagog (popřípadě učitel konkrétního předmětu) na konci pololetí. IVP je živý dokument a v průběhu realizace se může upravovat podle aktuálních potřeb.

Škola zaměstnává speciálního pedagoga, který je k dispozici pro reedukační práci s žáky. Dokážeme tak reagovat na doporučení ze strany poradny či vlastního speciálního pedagoga a v mezích našich možností můžeme žákům zajistit doučování či speciálně zaměřenou reedukaci.

Na doporučení školského poradenského zařízení může škola zajistit do třídy asistenta pedagoga. Asistent poskytuje učiteli podporu a pracuje dle potřeby s žáky skupinově či individuálně tak, aby naplňoval doporučení poradenského zařízení (se souhlasem rodičů) a aby vyhověl požadavkům učitele.

3.4 ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Přejeme si, aby každý žák v naší škole pracoval na vrcholu svého potenciálu. Proto má každý žák přiřazeného osobního tutora, který slouží jako rádce a průvodce. Žáka motivuje k tomu, aby se i sám v oblasti svého zájmu vzdělával. Učitelé mohou nadané žáky podpořit rozšiřujícím učivem, zadáváním specifických úkolů či zapojením do rozsáhlejších projektů a prací. Vzhledem k častým specifickým v chování i učení se snažíme citlivě vést mimořádně nadané žáky k začlenění do skupiny.

PLÁN PEDAGOGICKÉ PODPORY

Pokud je potřeba žáka rozvíjet i jiným než standardním způsobem, vypracuje škola plán pedagogické podpory. Na plánu pedagogické podpory spolupracuje třídní učitel se speciálním pedagogem, případně s učitelem konkrétního předmětu. Plán obsahuje popis oblasti nadání, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování. S plánem se seznamují pedagogové, kteří daného žáka učí, tutor, speciální pedagog, osoba pověřená výchovným poradenstvím, případně osoba pověřená metodikou prevence. Plán pedagogické podpory vyhodnocuje třídní učitel a speciální pedagog (popřípadě učitel konkrétního předmětu) na konci pololetí. Pokud se tato podpora jeví jako nedostačující, může být rodině doporučeno vyšetření ve školském poradenském zařízení.

INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN

Na doporučení školského poradenského zařízení je pro nadaného žáka vypracován individuální vzdělávací plán (IVP). S vypracovaným IVP dávají rodiče souhlas. Na IVP spolupracuje třídní učitel se speciálním pedagogem, případně s učitelem konkrétního předmětu. Plán obsahuje popis oblasti nadání, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování. S plánem se seznamují pedagogové, kteří daného žáka učí, tutor, speciální pedagog, osoba pověřená výchovným poradenstvím, případně osoba pověřená metodikou prevence. Plán pedagogické podpory vyhodnocuje třídní učitel a speciální pedagog (popřípadě učitel konkrétního předmětu) na konci pololetí. IVP je živý dokument a v průběhu realizace se může upravovat podle aktuálních potřeb.

Všichni žáci jsou v oblastech svého zájmu podporováni k účasti na soutěžích a olympiádách. Úspěchy našich žáků patřičně oceňujeme a dáváme jim dostatečný prostor svůj talent uplatňovat.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.5 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT A PŘEHLED V UČEBNÍCH OSNOVÁCH

1. STUPEŇ

Osobnostní a sociální výchova	1. období	4. období
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, AJ, M, Pr,, HV, TV, E	ČJ, AJ, M, V, P, HV, TV, PČ, E
Sebepoznání a sebepojetí	ČJ, Pr, VV, PČ, E	ČJ, V, P, HV, A, E
Seberegulace a sebeorganizace	M,, Pr, TV, E	AJ, TV, PČ, E
Psychohygiena	Pr, VV, TV, E	P, A, HV, TV, E
Kreativita	ČJ, Pr, HV, VV, TV, PČ, E	ČJ, AJ, V, P, HV, A, TV PČ, E
Poznávání lidí	ČJ, M, Pr, TV, E	ČJ, V, P, TV, E
Mezilidské vztahy	ČJ, M, Pr, TV,, E	ČJ, V, P, TV, E
Komunikace	ČJ, AJ, M, Pr, , HV, VV, TV, PČ E	ČJ, AJ, M, V, P, HV, A, TV,E
Kooperace a kompetice	M, Pr, HV, TV, , E	M, V, P, HV, TV, PČ, E
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJ, M, Pr, TV, PČ, E	ČJ, AJ, M, V, TV, E
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČJ, Pr, E	ČJ, V, HV, E

Výchova demokratického občana	1. období	4. období
Občanská společnost a škola	ČJ, M, Pr, E	ČJ, AJ, M, V, E
Občan, občanská společnost a stát	Pr, E	V, E
Formy participace občanů v politickém životě	Pr, E	V, E
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Pr, E	V, E

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1. období	4. období

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Evropa a svět nás zajímá	ČJ, M, PČ, E	ČJ, AJ, M, V, HV, E, N
Objevujeme Evropu a svět	M, E	AJ, V, HV, PČ, E
Jsme Evropané	E	AJ, V, HV, E

Multikulturní výchova	1. období	4. období
Kulturní difference	ČJ, E, Pr, M	ČJ, AJ, V, E
Lidské vztahy	ČJ, PČ, E, Pr	ČJ, M, V, E
Etnický původ	E, Pr	AJ, V, E
Multikulturalita	ČJ, VV, E, Pr,	ČJ, AJ, V, A, E
Princip sociálního smíru a solidarity	ČJ, E, Pr	ČJ, V, E

Environmentální výchova	1. období	4. období
Ekosystémy	Pr, PČ, M	V, P
Základní podmínky života	Pr, PČ	P, PČ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČJ, Pr, PČ, E	ČJ, AJ, V, P, PČ, E
Vztah člověka k prostředí	ČJ, Pr, PČ, E	ČJ, V, P, PČ, E

Mediální výchova	1. období	4. období
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ, Pr, E	V, P, E
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	ČJ, Pr, E	V, E
Stavba mediálních sdělení	E	E
Vnímání autora mediálních sdělení	M, E	M, V, E
Fungování a vliv médií ve společnosti	E	AJ, V, E

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Tvorba mediálního sdělení	ČJ, VV, PČ, E,	ČJ, A, E
Práce v realizačním týmu	PČ, E	E

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

2. STUPEŇ

Osobnostní a sociální výchova	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	AJ, M, F, PŘ, Z, HV, TV, PČ, E	AJ, M, F, Ch, HV, TV, PČ, E	AJ, M, F, Ch, Z, HV, TV, PČ, E	AJ, M, F, Ch, HV, TV, PČ, E
Sebepoznání a sebepojetí	M, HV, VV, PČ, E	HV, VV, PČ, E	PŘ, HV, VV, PČ, E	HV, VV, PČ, E
Seberegulace a sebeorganizace	HV, TV, PČ, E	HV, TV, PČ, E	HV, TV, PČ, E	HV, TV, PČ, E
Psychohygiena	HV, VV, TV, E	HV, VV, TV, E	HV, VV, TV, E	HV, VV, TV, E
Kreativita	M, I, HV, VV, TV, PČ, E	M, I, HV, VV, TV, PČ, E	M, I, HV, VV, TV, PČ, E	M, I, HV, VV, TV, PČ, E
Poznávání lidí	AJ, TV, E	AJ, TV, E	AJ, TV, E	AJ, TV, E
Mezilidské vztahy	D, TV, E	TV, E	D, TV, E	D, TV, E
Komunikace	ČJ, AJ, Š, M, HV, TV, E	AJ, Š, M, HV, TV, E	AJ, Š, M, HV, TV, E	AJ, Š, M, HV, TV, E
Kooperace a kompetice	AJ, F, HV, TV, PČ, E	AJ, F, HV, TV, PČ, E	AJ, F, HV, TV, PČ, E	AJ, F, HV, TV, PČ, E
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, TV, E	M, TV, E	M, TV, E	M, TV, E
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČJ, E	ČJ, E	ČJ, E	D, E

Výchova demokratického občana	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	E	E	E	E
Občan, občanská společnost a stát	D, E	D, E	D, E	D, E
Formy participace občanů v politickém životě	E	E	E	E
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D, E	D, E	E	E

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	AJ, D, HV, E	AJ, Z, HV, E	AJ, Z, HV, E	AJ, HV, E

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Objevujeme Evropu a svět	AJ, Š, HV, E	AJ, Š, HV, E	AJ, Š, Z, HV, E	AJ, Š, HV, E
Jsmo Evropané	AJ, HV, E	AJ, D, HV, E	AJ, D, Z, HV, E	AJ, Z, HV, E

Multikulturní výchova	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní difference	AJ, Š, E	AJ, Š, Z, E	AJ, Š, D, Z, E	AJ, Š, E
Lidské vztahy	E	E	E	E
Etnický původ	AJ, D, E	AJ, Z, E	AJ, D, PŘ, Z, E	AJ, E
Multikulturalita	AJ, D, VV, E	AJ, Z, VV, E	AJ, D, Z, VV, E	AJ, D, VV, E
Princip sociálního smíru a solidarity	E	E	D, E	D, E

Environmentální výchova	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	PŘ	PŘ, Z	PŘ, Z	PŘ, Z
Základní podmínky života	PŘ, Z	PŘ	PŘ, Z	PŘ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	F, PČ, E	F, Ch, PČ, E	F, Ch, Z, PČ, E	F, Ch, PŘ, PČ, E
Vztah člověka k prostředí	AJ, F, PŘ, Z, PČ, E	AJ, F, PČ, E	AJ, F, PČ, E	AJ, F, PŘ, Z, PČ, E

Mediální výchova	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ, I, E	ČJ, I, E	ČJ, I, E	I, E
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	I, E	ČJ, I, E	ČJ, I, E	I, E
Stavba mediálních sdělení	I, E	I, E	I, E	ČJ, I, E
Vnímání autora mediálních sdělení	I, E	I, E	I, E	ČJ, I, E
Fungování a vliv médií ve společnosti	AJ, I, E	AJ, I, E	AJ, I, E	AJ, I, D, E
Tvorba mediálního sdělení	AJ, I, VV, E	ČJ, AJ, I, VV, E	AJ, Š, I, VV, E	ČJ, AJ, I, VV, E

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Práce v realizačním týmu	AJ, I, E	AJ, I, E	AJ, I, E	ČJ, AJ, I, E
--------------------------	----------	----------	----------	--------------

Legenda

ČJ – Český jazyk a literatura

AJ – Anglický jazyk

M – Matematika

I – Informatika

Pr – Prvouka

V – Vlastivěda

P – Přírodověda

HV – Hudební výchova

A – Art

VV – Výtvarná výchova

TV – Tělesná výchova

PČ – Pracovní činnosti

E – Etika

Š – Španělský jazyk

D – Dějepis

F – Fyzika

Ch – Chemie

Př – Přírodopis

Z – Zeměpis

4. Učební plán Základní školy Navis

4. UČEBNÍ PLÁN ZÁKLADNÍ ŠKOLY NAVIS

4.1 TABULACE ŠKOLNÍHO UČEBNÍHO PLÁNU PODLE ROČNÍKŮ

Učební plán Základní školy Navis										
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Ročník	6.	7.	8.	9.
Český jazyk a literatura	7	7	7	7	7	Český jazyk a literatura	5	5	5	5
Anglický jazyk	2	2	3	3	3	Anglický jazyk	4	4	4	4
Matematika	4	5	5	5	5	Španělský jazyk	2	2	2	2
Informatika	-	-	-	1	1	Matematika	4	4	4	4
Prvouka	2	2	2	-	-	Informatika	1	1	1	1
Vlastivěda	-	-	-	2	2	Dějepis	2	2	2	2
Přírodověda	-	-	-	1	1	Etika	1	1	1	1
Hudební výchova	1	1	1	1	1	Fyzika	1	1	2	2
Art	-	-	2	2	1	Chemie	-	-	1	1
Výtvarná výchova	1	1	-	-	-	Přírodopis	2	2	2	2
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	Zeměpis	2	2	2	2
Pracovní činnosti	1	1	2	-	1	Hudební výchova	1	1	1	1
Etika	1	1	1	1	1	Výtvarná výchova	2	2	2	1
Celkem	21	22	25	25	25	Tělesná výchova	2	2	2	2
						Pracovní činnosti	1	1	-	1
						Celkem	30	30	31	31

4. Učební plán Základní školy Navis

4.2 TABULACE ŠKOLNÍHO UČEBNÍHO PLÁNU S PŘEHLEDEM ROZLOŽENÍ DISPONIBILNÍCH HODIN

Učební plán Základní školy Navis												
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.		Ročník	6.	7.	8.	9.	
Český jazyk a literatura	7	7	7	7	7		Český jazyk a literatura	5	5	5	5	
Disponibilní hodiny	-	-	-	1	1	2	Disponibilní hodiny	1	1	1	2	5
Anglický jazyk	2	2	3	3	3		Anglický jazyk	4	4	4	4	
Disponibilní hodiny	1	-	1	1	2	5	Disponibilní hodiny	1	1	1	1	4
Matematika	4	5	5	5	5		Španělský jazyk	2	2	2	2	
Disponibilní hodiny	-	1	1	1	1	4	Disponibilní hodiny	1	1	-	-	2
Informatika	-	-	-	1	1		Matematika	4	4	4	4	
Prvouka	2	2	2	-	-		Disponibilní hodiny	-	-	-	1	1
Vlastivěda	-	-	-	2	2		Informatika	1	1	1	1	
Přírodověda	-	-	-	1	1		Disponibilní hodiny	-	1	1	1	3
Hudební výchova	1	1	1	1	1		Dějepis	2	2	2	2	
Art	-	-	2	2	1		Etika	1	1	1	1	
Výtvarná výchova	1	1	-	-	-		Disponibilní hodiny	1	1	-	-	2
Tělesná výchova	2	2	2	2	2		Fyzika	1	1	2	2	
Pracovní činnosti	1	1	2	-	1		Chemie	-	-	1	1	
Etika	1	1	1	1	1		Přírodopis	2	2	2	2	
Disponibilní hodiny	1	1	1	1	1	5	Zeměpis	2	2	2	2	
Celkem	21	22	25	25	25		Hudební výchova	1	1	1	1	
Celkem disponibilních hodin						16	Výtvarná výchova	2	2	2	1	
							Disponibilní hodiny	-	-	-	1	1
							Tělesná výchova	2	2	2	2	
							Pracovní činnosti	1	1	-	1	
							Celkem	30	30	31	31	
							Celkem disponibilních hodin				18	

4. Učební plán Základní školy Navis

4.3 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

- Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.
- Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk.
- Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.
- Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.
- Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie.
- Vyučovací předměty Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda vycházejí ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.
- Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.
- Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova.
- Vyučovací předmět Art vychází ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova.
- Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávacího oboru Hudební výchova.
- Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova.
- Vyučovací předmět Etika na prvním i druhém stupni ze vzdělávacího obsahu doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova a dále má školou vytvořený vzdělávací obsah, Na druhém stupni je integrován i vzdělávací obsah oboru Výchova k občanství.
- Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika.
- Vyučovací předmět Chemie vychází ze vzdělávacího oboru Chemie.
- Vyučovací předmět Přírodopis vychází ze vzdělávacího oboru Přírodopis a Výchova ke zdraví.
- Vyučovací předmět Zeměpis vychází ze vzdělávacího oboru Zeměpis.
- Vyučovací předmět Dějepis vychází ze vzdělávacích oborů Dějepis a Výchova k občanství.

Integrace tematických okruhů průřezových témat do jednotlivých vyučovacích předmětů je popsána v kapitole Začlenění průřezových témat a přehled v učebních osnovách.

Na obou stupních nabízíme nepovinný předmět Náboženství v rozsahu jedné hodiny týdně.

5. Učební osnovy

5. UČEBNÍ OSNOVY

1. STUPEŇ

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Český jazyk a literatura a z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Mediální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Český jazyk a literatura	7	7	7	7	7

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, dále pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova, Literární výchova.

V Komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie. Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.

V Jazykové výchově získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka v mluvené i psané formě. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat a komunikovat s okolním světem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, získávají kladný vztah k četbě, prostřednictvím četby rozvíjejí své city, chápou mezilidské vztahy, rozpoznávají dobro a zlo, rozvíjejí estetické cítění a rozpoznávají literární hodnoty. Literární výchova postupně rozvíjí čtenářské dovednosti, podněcuje žáky k četbě, vede je k chápání literárních textů a pěstuje celkovou kulturní úroveň žáků.

Výuka probíhá většinou ve třídách, příležitostně i v jiných zařízeních mimo školu (divadla, knihovna, muzea, příroda).

K výuce jsou plně využívány různé formy práce, všechny dostupné vyučovací pomůcky a nástěnné obrazy. Základními metodami a formami práce jsou řízený rozhovor, práce s textem, slohové práce, návštěvy divadelních a filmových představení, projekty.

5. Učební osnovy

Probrané učivo žáci procvičují v pracovních sešitech, pracovních listech nebo ve výukových programech na počítačích.

Žákům je k dispozici školní knihovna. Každý žák má ve třídě svou vlastní knihu na čtení.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu a k pozitivnímu vztahu k učení. (KU, KP)
- Vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení a využívání jazyka jako nástroje k ústnímu a písemnému vyjadřování ve škole i běžném životě. (KU, KP, KŘP, KD)
- Vybíráme vhodná témata, mluvnická cvičení, navrhujeme vhodné náměty, dbáme na dodržování zásad pravopisu. (KU, KK, KD)
- Vytváříme prostor pro řešení problémů za vzájemné spolupráce. (KU, KŘP)
- Vedeme žáky k vyjádření vlastního názoru, podporujeme schopnost vyjadřovat se vlastními slovy. (KU, KŘP)
- Trváme na dodržování pravidel slušného chování, vytváříme atmosféru porozumění. (KSP, KD)
- Dáváme prostor k vyjádření názorů žáků. (KSP)
- Vyzvedáváme mravní hodnoty a objasňujeme jejich význam pro člověka a seznamujeme žáky s jejich právy a povinnostmi. (KO)
- Umožňujeme žákům samostatně pracovat se slovníky a pravidly (KU, KP, KD)
- Organizujeme návštěvy kulturních akcí, exkurze apod. (KO)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1. OBDOBÍ (1., 2. A 3. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	technika čtení, čtení s porozuměním, pozorné čtení, plynulé čtení, hlasité a tiché čtení, orientace v textu, čtení jako zdroj informací, vyhledávání klíčových slov v textu zdvořilé naslouchání, vyjádření kontaktu s partnerem, pozorné a soustředěné naslouchání, zaznamenání slyšeného, reagování otázkami na partnera základy techniky mluveného projevu – správné dýchání, tempo řeči, intonace základní komunikační pravidla – oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilost pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola MVEGS Evropa a svět nás zajímá

5. Učební osnovy

• zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	základní hygienické návyky písemného projevu – správné sezení, úchop psacího náčiní rozvoj grafomotoriky, opis, přepis, diktát technika psaní – čitelný a přehledný písemný projev adresa, blahopřání, pozdrav, zpráva, oznámení, pozvánka, dopis, popis	MKV Kulturní difference Lidské vztahy Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
JAZYKOVÁ VÝCHOVA • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	sluchové rozlišení hlásek, výslovnost hlásek význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, slova citově zabarvená stavba slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka) slovní druhy, tvary slov věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice druhy vět psaní velkých písmen na začátku věty a u vlastních jmen, psaní ú/ů, psaní i/i a y/ý po tvrdých a měkkých souhláskách, psaní skupin	Vztah člověka k prostředí MV Tvorba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

5. Učební osnovy

• spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku • věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, spodoba znělosti	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání přednes básně volná reprodukce přečteného textu vlastní ilustrace dramatizace práce s dětskou knihou a časopisy báseň, pohádka, bajka, povídka	

5. Učební osnovy

	pojmy spisovatel, básník, divadelní představení, herec, rým	
--	---	--

2. OBDOBÍ (4. A 5. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodné pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Čtení praktické čtení – pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé uvědomělé hlasité čtení – dodržování správné techniky čtení, zdokonalování techniky čtení tiché čtení – schopnost reprodukce, posloupnosti děje čtení s porozuměním čtení s přednesem hygienické návyky při čtení věcné čtení – čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací (klíčová slova a věty, rozlišení podstatných a okrajových informací) záznam podstatných informací	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznání a sebepojetí Poznávání lidí Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola

5. Učební osnovy

• vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	Naslouchání praktické naslouchání – zdvořilost, ohleduplnost, kontakt s partnerem posuzování úplnosti jednoduchého sdělení věcné naslouchání – pozorné, soustředěné, aktivní role mluvčího a posluchače, střídání rolí reprodukce přiměřeně složitěho sdělení, reprodukce podstatných faktů, kladení otázek záznam slyšeného projevu reakce otázkami reprodukce obsahu slyšeného projevu zážitkové naslouchání Mluvený projev základní komunikační pravidlo – střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, oslovení, zahájení a ukončení dialogu komunikační žánry – dialog, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamník, vypravování vlastních zážitků, popis osob, zvířat, věcí, zpráva, oznámení reklamy	MVEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Kulturní difference Lidské vztahy Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Tvorba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
--	---	---

5. Učební osnovy

	základy techniky mluveného projevu – intonace, přízvuk, pauzy, plynulost, zvukové prostředky řeči vyjadřování závislé na komunikační situaci mimojazykové prostředky řeči zdvořilé vyjadřování výběr vhodných jazykových prostředků podle komunikační situace spisovná a nespisovná výslovnost Písemný projev technika psaní – úhledný, přehledný, čitelný písemný projevy kontrola vlastních textů hygienické návyky při psaní žánry písemného projevu – vzkaz, oznámení, pozvánka, zpráva, vypravování, popis, dopis, inzerát, jednoduché tiskopisy (dotazník, přihláška) vytváření osnovy základní části osnovy využití osnovy při psaní vypravování, popisu, dopisu	
--	--	--

5. Učební osnovy

	Vypisování jednoduchých údajů ze slovníku a encyklopedie	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA • Porovnává významy slov zvláště stejného nebo podobného významu • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Zvuková stránka jazyka zásady spisovné výslovnosti modulace souvislé řeči – tempo, intonace, přízvuk výslovnost nejpoužívanějších cizích slov členění souvislé řeči Slovní zásoba a tvoření slov slovní zásoba – slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma stavba slova – kořen, předpona, přípona, koncovka, slova příbuzná dělení slov na konci řádku rozlišení přípony a koncovky při skloňování a časování Tvarosloví slovní druhy ohebné a neohebné Podstatná jména • skloňování podstatných jmen • mluvnické kategorie pád, číslo, rod, vzor	

5. Učební osnovy

• píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Slovesa • časování sloves • mluvnické kategorie osoba, číslo, způsob (oznamovací, rozkazovací, podmiňovací), čas • rozlišování zvratných sloves • jednoduché a složené slovesné tvary Přídavná jména • rozlišení přídavných jmen tvrdých a měkkých • gramatické kategorie pád, číslo, rod, druh, vzor spisovné a nespisovné tvary slov odlišná výslovnost hlásek v nespisovných tvarech slov Skladba základní skladební dvojice neúplná základní skladební dvojice základ věty pořádek slov ve větě Podmět holý a rozvitý	
---	--	--

5. Učební osnovy

	přísudek holý a rozvitý část podmětová a část přísudková v neúplných základních skladebních dvojicích věta jednoduchá a souvětí určování počtu vět v souvětí spojky a jiné spojovací výrazy v souvětí vnímání spojek a, i, ani, nebo, že, protože, když obměna spojek a spojovacích výrazů lexikální pravopis • vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná • psaní předložek s, z • předpony od-, nad-, pod-, před-, roz-, bez- • předpony s-, z-, vz- • vlastní jména hor, řek, států a národností morfologický pravopisu • koncovky podstatných jmen podle vzorů • slovesa v přítomném čase	
--	--	--

5. Učební osnovy

	syntaktický pravopis shoda podmětu s přísudkem holým i několikanásobným	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA - Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Zážitkové čtení a naslouchání – získávání pocitů a dojmů při poslechu i četbě literárních textů vyjadřování zážitků slovně, písemně, kresbou, dramatizací čtenářská dílna tvořivé činnosti s literárním textem - přednes básně a prózy - dramatizace – nácvik hříčky a scénky - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - vlastní tvořivé psaní - vlastní výtvarný doprovod k literárním textům umělecké a neumělecké texty základní charakteristika uměleckých a neuměleckých textů, jejich rozlišnosti základní literární pojmy - literární druhy – poezie, próza, drama	

5. Učební osnovy

	• literární žánry – báseň, pohádka, bajka, povídka • spisovatel, básník, báseň, próza • verš, rým, přirovnání • divadelní představení, herec, režisér časopisy pro děti film a televize poznávání informačních zdrojů (důvěryhodné zdroje, fake news)	
--	---	--

5. Učební osnovy

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

Obsahové vymezení

Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Cizí jazyk a z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Časové vymezení

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Anglický jazyk	2	2	3	3	4

Organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk začíná v 1. ročníku s výukou základů anglického jazyka a v dalších ročnících na probrané učivo navazuje. Výuka je založena na základních edukačních cílech. Pomáhá žákům rozvíjet své dovednosti a jazykové vědomosti, strategie pro učení se, propojuje učební látku s reálným životem, pomáhá žákům porozumět sobě a ostatním, předkládá i odborná témata z jiných předmětů, vede žáky k sebehodnocení.

Žáci jsou vedeni k aktivnímu zapojení do výuky a aplikaci svých vědomostí (konverzace, práce na posterech, projektech, mind-maps atd.). Ve škole navíc probíhají akce, které podněcují ke komunikaci v anglickém jazyce (English Day, Word of the Day, profesionální divadelní představení atd.).

Pro některé aktivity využíváme i jiná místa než učebnu (zahradu, vycházky do přírody).

Vzdělávací obsah je žákům předáván v systému spirálovitě se opakujících gramatických jevů v kombinaci s vhodnými tématy a příběhy rozvíjejícími slovní zásobu. Výchozí myšlenkou je vést žáky k myšlení a komunikaci v anglickém jazyce za současného využívání slovní zásoby a aplikace gramatických jevů.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Průběžně motivujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce – poskytujeme příležitosti ke čtení cizojazyčné literatury, časopisů. (KO, KŘP, KU, KD)
- Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci. (KU, KŘP)
- Klademe rovnoměrný důraz na porozumění a vlastní vyjádření, interakci, poskytujeme dostatek příležitostí k samostatnému projevu. (KU, KŘP, KD)
- Aplikujeme anglický jazyk i do ostatních vyučovacích předmětů. (KU, KŘP, KO, KP)
- Žákům jsou při výuce běžně k dispozici cizojazyčné časopisy, literatura, pracovní listy a počítač s připojením na internet. (KU, KŘP, KK, KD)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

1. OBDOBÍ (1., 2. A 3. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	rozvoj porozumění a reakce na pokyn elementární znalost základních anglických frází zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – základní slovní zásoba – zvířata, rodina, počasí, pocity, základní počty, abeceda, vyjádření preference (<i>I like/don't like</i>) tematické okruhy – domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblekání, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – přítomný čas, základní tvorba otázek, pomocné sloveso <i>do</i>, vazba <i>there is/there are</i>, ukazovací zájmena <i>this/that, these/those</i>, předložky	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace

5. Učební osnovy

- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	práce s flash kartami, rozvíjení paměti základní znalost reálií anglicky mluvících zemí – Vánoce a Velikonoce seznámení s anglickými písněmi a <i>nursery rhymes</i>	
---	---	--

2. OBDOBÍ (4. A 5. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5. Učební osnovy

rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu		VDO Občanská společnost a škola VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
MLUVENÍ - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	MkV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV Fungování a vliv médií ve společnosti
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	práce se slovníkem, základní znalost fonetické abecedy texty písní základní znalost reálií anglicky mluvících zemí – Vánoce a Velikonoce, významná místa anglo-americké kultury	

5. Učební osnovy

rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		
PSANÍ - napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře	mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – přítomný čas, elementární znalost minulého času a tvarů nejčastěji používaných nepravidelných sloves, vazba <i>going to</i>, základní tvorba otázek, pomocné sloveso <i>do</i>, vazba <i>there is/there are</i>, ukazovací zájmena <i>this/that</i>, <i>these/those</i>, předložky, základní znalost frázových sloves	

5. Učební osnovy

5.1.3 MATEMATIKA

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Matematika a její aplikace a z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Matematika	4	5	5	5	5

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Žáci každého ročníku pracují ve třídách a využívají k učení různé formy práce. Během vyučovacích hodin pracujeme nejen s učebnicemi a pracovními sešity, ale využíváme i různé názorné pomůcky, vždy podle potřeby žáků. Výuka může probíhat i v jiných učebnách a žáci pracují s programy přístupnými online nebo se softwarem pořízeným školou.

Výuka předmětu Matematika je doplněna exkurzemi, besedami, přednáškami, filmy atd.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Vedeme žáky k hledání různých řešení matematických úloh. (KU, KŘP)
- Pracujeme s chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení. (KŘP, KU, KK)
- Vedeme žáky k tomu, aby vysvětlovali své postupy při řešení matematických úloh nebo reagovali na matematické problémy. (KK, KU, KS)
- Klademe důraz na to, aby při řešení problémových úloh žáci využívali svých předchozích zkušeností. (KŘP, KU)
- Vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symbolů. (KU, KK)
- Žáky vedeme k časté spolupráci ve skupině či dvojici, aby chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení matematických úloh. (KSP, KK, KU)
- Vedeme žáky k tomu, aby se nebáli požádat o pomoc nebo ji poskytli v případě potřeby při řešení problémových a aplikovaných úloh. (KSP, KK, KU)
- Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení a využívání problémových a aplikovaných úloh v praxi. (KP, KU, KŘP)
- Žáky vedeme ke kritickému usuzování, srozumitelné argumentaci. (KK, KU, KSP)
- Předmět Matematika propojujeme i s dalšími vyučovacími předměty. (KU, KŘP, KO, KP, KD)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU MATEMATIKA

1. OBDOBÍ (1., 2. A 3. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	numerace v oboru do 1 000 zápis čísla v desítkové soustavě porovnávání čísel zaokrouhlování číselná osa, číselné řady paměťové i písemné sčítání, odčítání a násobení v oboru do 1 000 řešení slovních úloh využívající čtyř základních početních operací	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět

5. Učební osnovy

ZÁVISLOSTI, PRÁCE S DATY • orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	závislosti a jejich vlastnosti evidence pomocí jednoduchých diagramů, grafů, tabulek, jízdních řádů	MkV Kulturní difference EV Ekosystémy MV Vnímání autora a mediálních sdělení
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	základní rovinné útvary – rýsování, bod, přímka, úsečka, polopřímka a rýsování ve čtvercové síti: čtverec, obdélník, trojúhelník útvary v prostoru – krychle, kvádr, válec, koule, kužel, jehlan délka úsečky, jednotky délky a jejich převody	

5. Učební osnovy

2. OBDOBÍ (4. A 5. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	vlastnosti početních operací (komutativnost, asociativnost, distributivnost) přednosti početních operací, užití závorek písemné násobení jednociferným, dvojciferným i trojciferným činitelem písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem římská čísla zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, tisíce odhady slovní úlohy zlomek jako vyjádření části celku zápis zlomků sčítání a odčítání zlomků	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kooperace a kompetice VDO Občanská společnost a škola VMEGS Evropa a svět nás zajímá MkV Lidské vztahy MV Vnímání autora mediálních sdělení

5. Učební osnovy

• porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel • přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty • porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	desetinné číslo jako veličina zápis desetinného čísla porovnávání desetinných čísel zápis zlomku jako desetinného čísla zápis desetinného čísla jako zlomku číselná osa s desetinnými čísly znázornění záporných čísel na číselné ose	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • vyhledává, sbírá a třídí data • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	přímá úměrnost data v diagramech a tabulkách jízdní řády	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	konstrukce čtverce, obdélníku a trojúhelníku rýsování kružnice, přímky, úsečky grafické sčítání a odčítání úseček měření délek stran rovinných útvarů obvody mnohoúhelníků	

5. Učební osnovy

• sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	konstrukční úlohy rýsování rovnoběžek a kolmic obsahy obrazců ve čtvercové síti základní jednotky obsahu osová souměrnost základní prostorové útvary-krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	logické úlohy tvorba úloh rébusy číselné řady	

5. Učební osnovy

5.1.4 INFORMATIKA

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Informatika	-	-	-	1	1

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Cílem je, aby žáci dosáhli základní úrovně počítačové a digitální gramotnosti. V rámci těchto dvou oblastí je kladen důraz na schopnost algoritmizace úloh, ovládání počítače, práci s informacemi, tvorbu digitálního obsahu (dokumenty, obrázky) a bezpečnost při používání informačních a komunikačních technologií. Dovednosti a kompetence, které si žáci osvojí, najdou využití ve škole i v praktickém životě a jsou nevyhnutné pro fungování v informatické společnosti.

Vyučování probíhá v odborné učebně nebo ve třídách vybavených audiovizuální technikou.

Zařazení předmětu Informatika už do 3. ročníku 1. stupně je dáno nutností, aby žáci byli připraveni vyhledávat a zpracovávat informace ve vyšších ročnících v rámci různých referátů, projektů atd.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Usilujeme o porozumění toku informací. (KU, KD)
- Vedeme k tvorbě pozitivního vztahu k informačním technologiím. (KU, KD)
- Učíme žáky, aby při zpracovávání informací rozlišovali podstatné od nepodstatného. (KU, KD)
- Snažíme se o to, aby si žáci osvojili standardní postupy při zpracovávání informací. (KU, KD)
- Zařazujeme metody sebehodnocení, aby si žák uvědomil, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit, co si dokáže samostatně ověřit a co si potřebuje doplnit. (KU, KD)
- Usilujeme a pomáháme žákům vhodně pojmenovat problém. (KŘ)
- Podporujeme žáky, aby popisovali činnosti prováděné se SW a HW. (KK, KD)
- Dbáme o to, aby žáci naslouchali druhým a poučili se z jejich názorů. (KK)
- Vedeme k používání správného jazyka informatiky, užívání správných termínů. (KK, KD)
- Podněcujeme ohleduplnost k práci druhých, žáky vedeme k tomu, aby si vzájemně pomáhali a vysvětlovali látku (zvláště spolužákům, kteří nemají počítače doma a nemají dostatečné znalosti a dovednosti). (KSP)
- Vyžadujeme respektování práv k duševnímu vlastnictví při užívání softwaru. (KO, KD)
- Učíme žáky, aby zaujali odpovědný přístup k nevhodnému obsahu internetových stránek či jiných médií. (KO, KD)
- Umožňujeme žákům pracovat s různými verzemi programů a na různých počítačích. (KP, KD)
- Požadujeme dodržování stanovených pravidel pro práci s výpočetní technikou a postupy pro instalaci softwaru. (KP, KD)

5. Učební osnovy

- Vedeme žáky k dodržování bezpečného chování při práci s informačními a komunikačními technologiemi. (KP, KD)
- Organizujeme skupinovou práci, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi. (KK)
- Uznáváme práci s chybou, vedeme žáky k poučení se z chyb a vymýšlení nových postupů. (KŘP)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU INFORMATIKA

1. OBDOBÍ (1., 2. A 3. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení operační systémy a jejich základní funkce seznámení s formáty souborů (doc, gif) multimediální využití počítače jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardwarem a softwarem zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	OSV Kreativita
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)	OSV Kreativita MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5. Učební osnovy

- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	metody a nástroje vyhledávání informací formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy bezpečnost, hesla učení online	Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	základní funkce textového a grafického editoru algoritmizace úlohy, základy programování(bloky)	OSV Kreativita

5. Učební osnovy

5.1.5 PRVOUKA

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Prvouka vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Člověk a jeho svět. Dále jsou integrovaná průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova Demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Prvouka	2	2	2	-	-

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Žáci se učí pozorovat, pojmenovávat a objevovat věci, děje, jevy a jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Různé věci a jevy mohou být pozorovány a zkoumány při řízených činnostech, formou pokusů, na vycházkách, při práci s různými přístroji a pomůckami. Dále je výuka doplněna exkurzemi, výlety, dokumenty, besedami, přednáškami a projekty.

Žákům jsou k dispozici encyklopedie, počítače s připojením na internet, zařízení a pomůcky pro realizaci pokusů.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení. (KŘP, KU, KP, KD)
- Vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných poznatků. (KP, KŘP, KU)
- Vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problému. (KU, KŘP, KP, KD)
- Seznamuje žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody). (KP, KU, KŘP, KK, KD)
- Vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací, předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování. (KŘP, KP, KSP, KK, KU)
- Předmět Prvouka propojujeme i s dalšími vyučovacími předměty. (KU)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PRVOUKA

1. OBDOBÍ (1., 2. A 3. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
MÍSTO, KDE ŽIJEME - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	domov prostředí domova, orientace v místě bydliště škola prostředí školy, činnosti ve škole, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace obec místní krajina a její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť okolní krajina (místní oblast, region) zemský povrch a jeho tvary vodstvo na pevnině rozšíření půd, rostlinstva a živočichů	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5. Učební osnovy

	vliv krajiny na život lidí působení lidí na krajinu a životní prostředí orientační body a linie, světové strany Prahy a vybrané regiony naše vlast základy státního zřízení a politického systému ČR státní správa a samospráva státní symboly	Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MUV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ
LIDÉ KOLEM NÁS - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	rodina role členů rodiny, funkce rodiny příbuzenské a mezigenerační vztahy zaměstnání, fyzická a duševní práce chování lidí pravidla slušného chování – ohleduplnost právo a spravedlnost	Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

5. Učební osnovy

	rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům práva a povinnosti žáků školy soužití lidí mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie obchod firmy, zájmové spolky pomoc nemocným, sociálně slabým	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
LIDÉ A ČAS - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	orientace v čase a časový řád určování času čas jako fyzikální veličina denní režim, roční období, současnost a minulost v našem životě předměty denní potřeby proměny způsobu života, bydlení průběh lidského života státní svátky a významné dny	

5. Učební osnovy

ROZMANITOST PŘÍRODY • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	voda a vzduch výskyt, vlastnosti a formy vody oběh vody v přírodě vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život živá a neživá příroda nerosty a horniny půda, zvětrávání, vznik půdy a její význam rostliny, houby, živočichové znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života stavba těla u některých nejznámějších druhů význam v přírodě a pro člověka životní podmínky rozmanitost podmínek života na Zemi význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi rovnováha v přírodě základní společenstva	
--	---	--

5. Učební osnovy

	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby	lidské tělo stavba těla, životní potřeby člověka, vývoj jedince, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality péče o zdraví návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií zdravý životní styl denní režim, správná výživa, pitný režim prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních osobní bezpečí, krizové situace vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek	

5. Učební osnovy

komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích šikana, týrání přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	
--	---	--

5. Učební osnovy

5.1.6 VLASTIVĚDA

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Vlastivěda vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Dále vychází z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Mediální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Vlastivěda	-	-	-	2	2

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Vlastivěda vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů a dává učiteli možnost uplatnit témata související s danými učivem i v jiných předmětech, zejména Art, Český jazyk a literatura (komunikační, slohová i literární výchova), Anglický jazyk, Matematika, Pracovní činnosti, Etika atd. Předmět je vyučován tak, aby žáci měli co nejvíce příležitostí vyzkoušet si věci prakticky, podílet se na výuce a doplňovat si informace skrz audiovizuální materiál, populárně naučné články a skrze historické prameny. Do výuky je zařazeno zpracovávání projektů ve skupině či samostatně a jejich následná prezentace. Učivo je rozděleno do tematických bloků na zeměpisné, společenskovední a historické učivo. Žáci si osvojují základy těchto oborů, a to zejména v rámci České republiky a Evropy, podrobně se jimi budou zabývat na 2. stupni.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Žák je motivován ve vyjadřování svých myšlenek a formulování vlastního názoru. (KU, KK, KSP)
- Žák je veden k naslouchání druhým. (KU, KŘP, KK, KSP)
- Skrz otázky a úkoly podněcuje učitel u žáků zvědavost a vede je k přemýšlení a formulování vlastních představ a myšlenek k dané problematice. (KU, KŘP, KK, KSP, KP)
- Žák se učí vyhledávat, porovnávat a třídit informace, které následně zpracovává a prezentuje. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KD)
- Žáci jsou vedeni k tvorbě vlastních poznámek. (KU, KŘP, KP)
- Učitel podporuje žáky v samostatném uvažování a přemýšlení v souvislostech. (KU, KŘP, KK, KSP, KD)
- Žáci ve výuce pracují s audiovizuálními materiály, s populárně naučnými texty a články. (KU, KŘP, KK, KP, KD)
- Učitel pracuje s dosavadními zkušenostmi žáka, navazuje na ně a doplňuje je a vede žáka ke zpětné reflexi. (KU, KŘP, KK, KSP, KO)
- Žáci si samostatně volí témata (nabízená učitelem nebo z vlastního zájmu), která formou referátu, projektu, prezentace nebo workshopu představí ostatním žákům. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP)
- Součástí výuky jsou exkurze a setkání s odborníky. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP)

5. Učební osnovy

- Učitel poskytuje žákům dostatek příležitostí k diskusi i ke zpětné vazbě. (KU, KŘP, KK, KSP, KP)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU VLASTIVĚDA

2. OBDOBÍ (4. A 5. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí - vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	základy orientace v krajině a práce s mapou život lidí v různých přírodních podmínkách na Zemi život lidí v České republice v závislosti na jejích přírodních i umělých strukturách kraje České republiky a jejich přírodní i umělé struktury státy Evropy a jejich přírodní i umělé struktury funkce a základní znaky státního zřízení evropská unie nejvýznamnější panovníci českých dějin a další osobnosti nejvýznamnější události českých dějin	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát

5. Učební osnovy

- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	život lidí v jednotlivých dějinných epochách umělecké slohy v jednotlivých dějinných epochách	Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
--	---	--

5. Učební osnovy

		Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti
--	--	---

5. Učební osnovy

5.1.7 PŘÍRODOVĚDA

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Dále předmět vychází z těchto průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Časové vymezení

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Přírodověda	-	-	-	1	1

Organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda navazuje na předmět Prvouka. Vyučovací předmět Přírodověda vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů a dává učiteli možnost uplatnit témata související s danými učivem i v jiných předmětech, zejména Art, Český jazyk a literatura (komunikační, slohová i literární výchova), Anglický jazyk, Matematika, Pracovní činnosti atd. Z průřezových témat Přírodověda.

Předmět je vyučován tak, aby žáci měli co nejvíce příležitostí vyzkoušet si věci prakticky, podílejí se na výzkumné a badatelské činnosti, kterou následně prezentují. Do výuky je zařazeno zpracovávání projektů ve skupině či samostatně. Učivo je rozděleno do tematických bloků.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Žák je motivován ve vyjadřování svých myšlenek a formulování vlastního názoru. (KU, KK, KSP)
- Žák je veden k naslouchání druhým. (KU, KŘP, KK, KSP)
- Žáci se pod vedením učitele účastní pokusů a pozorování (KU, KŘP, KP)
- Skrz otázky a úkoly vede učitel žáky k přemýšlení a formulování vlastních představ a myšlenek k dané problematice. (KU, KŘP, KK, KSP, KP)
- Žák se učí vyhledávat, porovnávat a třídit informace, které následně zpracovává a prezentuje. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KD)
- Žáci jsou vedeni k tvorbě vlastních poznámek. (KU, KŘP, KP, KD)
- Žáci ve výuce pracují s audiovizuálními materiály, s populárně naučnými texty a články. (KU, KŘP, KK, KP, KD)
- Žáci si samostatně volí témata (nabízená učitelem nebo z vlastního zájmu), která formou referátu, projektu, prezentace nebo workshopu představí ostatním žákům. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP, KD)
- Součástí výuky jsou exkurze a setkání s odborníky. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP)
- Učitel poskytuje žákům dostatek příležitostí k diskusi i ke zpětné vazbě. (KU, KŘP, KK, KSP, KP).

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PŘÍRODOVĚDA

2. OBDOBÍ (4. A 5. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- objevuje a zjišťuje propojenost živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	živá a neživá příroda; životní podmínky rostlin a živočichů vesmírná tělesa, sluneční soustava a planeta Země změny v přírodě v průběhu roku; přírodní společenstva živočišné a rostlinné třídy a jejich druhové zástupci vztah mezi přírodou a člověkem vliv přírody na člověka a vliv člověka na přírodu vlastnosti látek lidské tělo a vývoj člověka zásady zdravého životního stylu	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Komunikace Kooperace a kompetice EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

5. Učební osnovy

• stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu • využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranu • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	základy první pomoci základy prevence knihovna jako zdroj informací muzeum významné dny a jejich důležitost pro člověka	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
---	--	---

5. Učební osnovy

• uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka		
--	--	--

5. Učební osnovy

5.1.8 HUDEBNÍ VÝCHOVA

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Hudební výchova a z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Hudební výchova	1	1	1	1	1

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět hudební výchova je zaměřený na rozvoj hudebnosti, uměleckého přemýšlení a kreativity. Navíc v našem konceptu pracujeme s kapelovou hrou, přičemž po žácích je vyžadována aktivní účast. Žáci jsou vedeni k základní hře na klávesové, strunné i bicí nástroje. Tím rozvíjíme i sociální dovednosti a komunikaci mezi žáky.

V prvním období se zaměřujeme zejména na hravé metody pedagogické práce se žáky, rozvíjíme melodické a harmonické myšlení a rytmické dovednosti. V druhém období již pracujeme více s rozvíjejícím se intelektem žáků a přidáváme prvky z historie umění a z hudební teorie.

Cílem hudební výchovy je dát žákům prostor pro relaxaci ducha, zaujmout jejich rozvíjející se intelekt pro poslech a tvoření hudby a rozvíjet kreativitu a sociální vazby.

Prvky hudební výchovy (dějiny umění, rytimizace textu, významné hudební osobnosti, lidová hudba) se také objevují v jiných předmětech, například v Českém jazyce a literatuře, ve Výtvarné výchově a předmětu Art nebo v Prvouce a Vlastivědě).

Škola pravidelně pořádá hudební vystoupení, například Vánoční besídku, Zámeckou slavnost, při kterých mají žáci prostor k hudebnímu vystoupení.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Žáky vedeme ke kapelové hře. (KU, KK, KŘP, KSP, KP)
- Žáky vedeme ke ztišení a poslechu. (KU, KK, KSP)
- Žáky vedeme k respektování odlišností i v oblasti hudebního vkusu, míry nadání a hudebního umění. (KK, KSP, KO)
- Žáky podporujeme ve hře na hudební nástroj a vítáme, když žák do hodiny hudební výchovy přinese svůj nástroj. (KU, KK, KŘP, KSP, KP)
- Žáky vedeme k sebe prezentaci a k umění hudebního vystoupení. (KK, KŘP, KSP, KP)
- S žáky tvoříme hudbu, písně, básně a prezentujeme je i mezi třídami a při hudebních vystoupeních. (KU, KK, KŘP, KSP, KP)
- Žáky vhodně seznamujeme s různými kulturami a etniky, vedeme je k pochopení nám vzdálených hudební kultur. (KU, KK, KSP, KO)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA

1. OBDOBÍ (1., 2. A 3. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu	hra na ozvěnu, jednoduchá melodická cvičení, základy opěrných písní, cvičení směřující k představě tónu (hudební diktát, zápis slov bez zpívaných slov), rozvoj hudební představivosti, dokončování melodických frází, zpěv vybraných lidových písní, zpěv vybraných populárních písní (zejména v českém jazyce), základy anglické výslovnosti, zpěv v cizím jazyce (jednoduché Nursery rhymes typu Baa Baa Black Sheep, Twinkle Twinkle Little Star atd.) základy harmonického cítění, poslech zaměřený na funkce v hudbě, harmonické dokončování rytmická cvičení na ozvěnu, rytmická invence ve čtyřř/dvoudobém taktu, rytmické domino hra na Orffovy nástroje, jednoduché rytmické doprovody písní poslechové hry, poznávačka (písň z Večerníčků, dětské písň, melodie okolo nás) elementární pohyb na hudbu, dvoudobý takt	OSV Rozvoj schopností a poznávání Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice

5. Učební osnovy

vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		
--	--	--

2. OBDOBÍ (4. A 5. TŘÍDA)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	zpěv vybraných lidových a umělých písní, nácvik písní v cizím jazyce (zejm. anglicky a španělsky), jednoduchá intonační cvičení, základy opěrných písní základy orientace v notovém zápisu poznávání základních forem: malá písňové formy, rondo, kánon hra na Orffovy nástroje, elementární hra na strunné nástroje (basová kytara), na klávesové nástroje, bicí soupravu, doprovod na nástroje, na které žáci hrají mimo školu rytmizace a melodizace říkadla, výběr vhodných dokončování melodické fráze, spolupráce na tvorbě vlastní melodie, písně základy hudebního výraziva, tón, barva, tempo, instrumentace základy znalosti hudebních nástrojů (kategorie, poznávání)	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět

5. Učební osnovy

- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorhythmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	elementární tanec, dvoudobý, čtyřdobý takt poslech české i cizokrajné lidové hudby, základní znalost důležitých melodií západního hudebního světa	Jsme Evropané
---	---	----------------------

5. Učební osnovy

5.1.9 ART

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Art vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Výtvarná výchova a z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Art	-	-	2	2	1

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředky pro sebevyjádření, přičemž sebe prezentace je ve výuce podpořena vystavením děl žáků v prostorách školy.

Předmět se vyučuje v anglickém jazyce – výklad, instrukce i komunikace při tvoření probíhají v anglickém jazyce.

Vzdělávací obsah je žákům předkládán různými metodami. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky, tónu a zvuku atp.

Žáci jsou učitelem vedeni k aktivní tvorbě ve výuce i mimo ni. Tvorba děl pro charitativní projekty, účast na výtvarných soutěžích, dekorace školy atd. Výuka je podpořena možností aktivně se zapojovat do kreativní tvorby ve vybraných uměleckých kroužcích, hodinách družiny a školního klubu.

Výuka je propojena s výukou ostatních předmětů – anglický jazyk, tvorba naučných plakátů, práce na projektech atd.

Výuka probíhá v učebnách, kde je žákům při výuce běžně k dispozici výtvarný materiál, umělecké pomůcky a dostatečný pracovní prostor. Pro některé aktivity využíváme i jiná místa než učebnu. (např. návštěva galerie, vycházky do přírody, na zahradě).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům výtvarné oblasti a aby s nimi dovedli zacházet – ukazujeme žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů intenzivněji prožívat. (KU)
- Motivujeme žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě tak, aby svůj názor byli schopni obhájit – předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytujeme dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě. (KŘP, KK)
- Poskytujeme žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu uměleckému projevu. (KK)

5. Učební osnovy

- Žákům ukazuje potřebu spolupráce, důležitost úkolů (rolí), které ve skupině plní a předvádíme jim na příkladech z uměleckého světa nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování. (KSP)
- Budujeme v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost – vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění. (KO)
- Vysvětlujeme žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat. (KP)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ART

1. OBDOBÍ (1., 2. A 3. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření;	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností– manipulace s objekty, modelování, akční tvar malby a kresby osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	OSV Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Komunikace MkV Multikulturalita MV Tvorba mediálního sdělení

5. Učební osnovy

odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		
---	--	--

2. OBDOBÍ (4. A 5. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve	typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy	OSV Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Komunikace MKV Multikulturalita MV Tvorba mediálního sdělení

5. Učební osnovy

vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	(podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	
---	---	--

5. Učební osnovy

5.1.10 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Výtvarná výchova a průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Výtvarná výchova	1	1	-	-	-

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředky pro sebevyjádření, přičemž sebe prezentace je ve výuce podpořena vystavením děl žáků v prostorách školy.

Vzdělávací obsah je žákům předkládán různými metodami. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky, tónu a zvuku atp.

Žáci jsou učitelem vedeni k aktivní tvorbě ve výuce i mimo ni. Tvorba děl pro charitativní projekty, účast na výtvarných soutěžích, dekorace školy atd. Výuka je podpořena možností aktivně se zapojovat do kreativní tvorby ve vybraných uměleckých kroužcích, hodinách družiny a školního klubu.

Výuka je propojena s výukou ostatních předmětů – tvorba naučných plakátů, práce na projektech atd.

Výuka probíhá v učebnách, kde je žákům při výuce běžně k dispozici výtvarný materiál, umělecké pomůcky a dostatečný pracovní prostor. Pro některé aktivity využíváme i jiná místa než učebnu. (např. návštěva galerie, vycházky do přírody, na zahradě).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům výtvarné oblasti a aby s nimi dovedli zacházet – ukazujeme žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů intenzivněji prožívat. (KU)
- Motivujeme žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě tak, aby svůj názor byli schopni obhájit – předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytujeme dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě. (KŘP, KK)
- Poskytuje žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu uměleckému projevu. (KK)
- Žákům ukazuje potřebu spolupráce, důležitost úkolů (rolí), které ve skupině plní a předvádíme žákům na příkladech z uměleckého světa nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování. (KSP)
- Budujeme v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost – vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění. (KO)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. OBDOBÍ (1., 2. A 3. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření;	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností– manipulace s objekty, modelování, akční tvar malby a kresby osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	OSV Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Komunikace MkV Multikulturalita MV Tvorba mediálního sdělení

5. Učební osnovy

odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		
---	--	--

5. Učební osnovy

5.1.11 TĚLESNÁ VÝCHOVA

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Tělesná výchova a z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Tělesná výchova	2	2	2	2	2

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Výuka předmětu probíhá v prostorách školy, ve sportovních areálech v blízkosti školy či v přírodě. Žákům jsou při výuce běžně k dispozici sportovní pomůcky a nářadí.

Žáci jsou do výuky zapojeni plněním obsahu předmětu Tělesná výchova a také jsou učitelem povzbuzováni k aktivnímu vedení výuky (vedení zahřívacích a protahovacích cvičení, vedení zahřívacích a doplňkových zábavných her).

Výuka je propojena s výukou ostatních předmětů. Žáci jsou v předmětu Tělesná výchova vedeni k aplikaci poznatků z jiných předmětů a naopak.

Vzdělávací obsah je žákům předkládán v systému tělesných cvičení, činností a her, které podporují fyzický a mentální vývoj žáka. Výchozí myšlenkou je dovést žáky k myšlení v duchu fair play a k vnímání tělesných aktivit jako prostředku zdravého životního stylu.

Na prvním stupni je součástí tělesné výchovy povinný výcvik plavání v rozsahu 40 hodin, který je zařazován do dvou ročníků prvního stupně. Podrobnosti o výcviku škola vydává na začátku školního roku.

Ve škole probíhají akce, které podněcují žáky k tělesným cvičením (Sportovní den, Olympijský den, Olympijský víceboj, turistické exkurze). Výuka je podpořena možností aktivně cvičit a sportovat i mimo výuku předmětu Tělesná výchova ve vybraných hodinách družiny a školního klubu.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových dovedností a učení se je dále individuálně rozvíjet. (KU)
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby pěstovali správné zásady chování při sportovních akcích, dodržovali pravidla fair play a poskytli v rámci svých schopností vhodnou pomoc spoluhráči i soupeři. (KSP, KU)
- Různorodostí zařazovaných aktivit (cviků, sportovních prvků) vedeme žáky k neustálému reflektování nových situací a tím rozvíjíme jejich schopnost řešit problémy. (KŘP, KK, KU)
- V týmových aktivitách vedeme žáky ke spolupráci, plnění důležitých úkolů v týmu a přispívání k utváření kladných vztahů ve sportovním kolektivu. (KSP, KK, KŘP, KU)
- Žáky motivujeme k vzájemné komunikaci při hledání herních strategií. (KK, KSP)

5. Učební osnovy

- Vedeme žáky k tomu, aby při veškerých sportovních aktivitách respektovali a dodržovali základní hygienická pravidla. (KO)
- Vedeme žáky ke každodennímu pohybu i mimo vyučování. (KU, KO)
- Učíme žáky při všech činnostech užívat správně základní tělovýchovné názvosloví. (KP, KU)
- Učíme žáky správně používat sportovní náčiní a nářadí, chránit svoje zdraví při sportovních činnostech a dodržovat základní pravidla ve sportu. (KP, KU)
- Předmět Tělesná výchova propojujeme s jinými předměty. (KU, KŘP, KO, KP)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. OBDOBÍ (1., 2. A 3. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	význam pohybu pro zdraví příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5. Učební osnovy

• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly – přetahy a přetlaky základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem základy sportovních her – manipulace s míčem spolupráce ve hře průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů v rámci možností se účastní základní plavecké výuky a pobytu v přírodě základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí fair play, olympijské ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření výkonů, základní pohybové testy	
--	--	--

5. Učební osnovy

	zdroje informací o pohybových činnostech plavání – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti	
--	--	--

2. OBDOBÍ (4. A 5. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové	pohybové aktivity podporující přirozenou soutěživost význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití cviky na správné držení těla, protahovací a uvolňovací cvičení, popř. speciální vyrovnávací cvičení	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice

5. Učební osnovy

dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při jednotlivých činnostech opačné pohlaví • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	cviky na rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, obratnosti a koordinace pohybu model bezpečného chování, základy první pomoci hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného korekce nesprávného pohybu zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly základní názvosloví při cvičení, pojmenování náradí a náčiní seznámení se s běžně užívanými termíny ve sportovních disciplínách pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
---	--	---

5. Učební osnovy

• měří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získává potřebné informace	měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy Gymnastika základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti, přeskoky, Rytmické a kondiční cvičení rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem Atletika základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem Sportovní hry základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel Plavání hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	
---	--	--

5. Učební osnovy

5.1.12 PRACOVNÍ ČINNOSTI

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Člověk a svět práce a z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Pracovní činnosti	1	1	2	0	1

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů.

Žáci jsou vedeni k vytváření různých výrobků jednoduchými postupy z tradičních i méně obvyklých materiálů podle slovního návodu nebo předlohy za použití vhodných nástrojů, nářadí či pomůcek. Součástí výuky je plánování, organizování a hodnocení práce jak samostatně, tak v týmu. Základní manuální zručnost si žáci zdokonalují při práci s technickými materiály.

Vyžaduje se dodržování základních pravidel hygieny, bezpečné práce a chování. Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k práci.

Výuka probíhá v kmenových třídách, případně dalších prostorách školy, v jejím nejbližším okolí a formou exkurzí.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Vedeme žáky k plánování činnosti při práci dle návodu. (KU, KP, KŘP)
- Vedeme žáky k poznávání vlastností různých materiálů a surovin z hlediska jejich použitelnosti. (KU, KŘP)
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. (KŘP)
- Vedeme žáky k uplatňování vlastních nápadů. (KŘP)
- Rozšiřujeme slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek. (KK)
- Pracujeme ve skupinách, vytváříme společné práce, při kterých se žáci učí spolupracovat a respektovat nápady druhých. (KU, KP, KŘP, KK, KSP)
- Vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce. (KU, KO)
- Vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci. (KSP)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PRACOVNÍ ČINNOSTI

1. OBDOBÍ (1., 2. A 3. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
PRÁCE - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi PĚSTITELSKÉ PRÁCE - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny PŘÍPRAVA POKRMŮ	organizace práce, jednoduché pracovní postupy lidové zvyky, tradice práce s různými materiály (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drátek apod.) práce se stavebnicí předloha, návod pěstování rostlin ze semen v místnosti základní podmínky pro pěstování rostlin pravidla správného stolování základní vybavení kuchyně jednoduchá úprava stolu	OSV Sebepoznání a sebepojetí Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice národů Evropy MkV Lidské vztahy EV Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

5. Učební osnovy

• připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování	příprava jednoduchých pokrmů (studená kuchyně)	MV Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
---	---	--

5. Učební osnovy

2. OBDOBÍ (4. A 5. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Kooperace a kompetice
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání

5. Učební osnovy

- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu		Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Kooperace a kompetice
PĚSTITELSKÉ PRÁCE - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy alergie	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita, Kooperace a kompetice VGEMS Objevujeme Evropu a svět
PŘÍPRAVA POKRMŮ - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu pravidla správného stolování technika v kuchyni – historie a význam	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace

5. Učební osnovy

• udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni		Kreativita Mezilidské vztahy, MV Základní podmínky života
--	--	--

5. Učební osnovy

5.1.13 ETIKA

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Etika vychází částečně ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (tematický okruh – Lidé kolem nás), částečně ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Etická výchova a částečně má školou vytvořený vzdělávací obsah. Z průřezových témat Etika navazuje především na vzdělávací obsah Osobnostní a sociální výchovy a Multikulturní výchovy, dále pak Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Časové vymezení

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Etika	1	1	1	1	1

Organizační vymezení

Vyučovací předmět Etika je rozdělen do ročních cyklů. Základním pilířem Etiky je výchova ke ctnostem, protože chceme v žácích povzbuzovat dobro a podněcovat vnitřní rozvoj. V rámci Etiky se proto během školního roku zaměřujeme na jednu konkrétní ctnost. Během hodin Etiky se o této ctnosti mluví a žáci jsou vedeni k jejímu pochopení. V období, kdy konkrétní ctnost probíráme ovlivňuje do velké míry étos školy a je snaha vytvořit několik celoškolských akcí, které ji vhodně doplní (například pravidelné setkávání s ředitelem školy, charitativní akce, projekty apod.). Ctnost je také součástí pravidelného setkávání při ranních kruzích a při setkáních žáků se svými tutori.

Na základě konkrétních potřeb a aktuální situace vybíráme z těchto témat:

Pořádek	Dodržování pravidel	Ohleduplnost
Vytrvalost	Slušnost	Pořádek
Přátelství	Solidarita	Láska k vlasti
Hospodárnost	Štědrost	Úcta
Hygiena a čistota	Vděčnost	Pracovitost
Loajalita	Spravedlnost	Umírněnost
Poslušnost	Vlídnost	Statečnost
Optimismus	Pořádek	Upřímnost
Trpělivost	Skromnost	Zodpovědnost
Dobré využití času	Zájem o druhé	Radost

5. Učební osnovy

Vyučovací předmět Etika vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů a dává učiteli možnost uplatnit témata související s danými ctnostmi i v jiných předmětech, zejména Hudební výchova, Výtvarná výchova, Art, Český jazyk (komunikační, slohová i literární výchova), Anglický jazyk atd.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Žák je motivován ve vyjadřování svých myšlenek a formulování vlastního názoru. (KU, KK, KSP)
- Žák je veden k naslouchání druhým. (KU, KŘP, KK, KSP)
- Žák pracuje s texty a audiovizuálními materiály, učí se jim porozumět a využít k získání informací. (KU, KŘP, KP, KD)
- Ve skupinové práci žák rozvíjí svou interakci a komunikaci v rámci mezilidských vztahů. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP)
- Žák má prostor individuálně se zamyslet nad jednotlivými tématy a přesáhnout je do osobního života. (KU, KŘP, KSP)
- Učitel klade žákům otevřené otázky, které vedou žáka k přemýšlení a zároveň je i motivuje, aby si kladli obdobné otázky a hledali odpovědi. (KU, KŘP, KO, KP)
- Učitel podporuje vztahy mezi žáky a vede je k zásadám lidského soužití i mimo výuku Etiky. (KŘP, KK, KSP, KO, KP)
- Skrz modelové situace, didaktické hry a prvky dramatické výchovy si žák může tvořivě vyzkoušet různá řešení každodenních problémů a vlastní schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP)
- Učitel poskytuje žákům dostatek příležitostí k diskusi i ke zpětné vazbě. (KU, KŘP, KK, KSP, KP)
- Učitel žáky aktivně vybízí a motivuje k pomoci druhým. (KŘP, KK, KSP, KO, KP)
- Učitel vyžaduje dodržování pravidel a hodnotí plnění jednotlivých povinností žáků. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ETIKA

1. OBDOBÍ (1., 2. A 3. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci - podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel - osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým - zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky	výchova ke ctnostem: dodržování pravidel, čistota, přátelství, vděčnost, pracovitost, vytrvalost, trpělivost, ohleduplnost, spravedlnost, slušnost, poslušnost, pořádek, úcta, zájem o druhé, skromnost, zodpovědnost, umírněnost (hospodárnosti), upřímnost, pokora (moudrost), statečnost pravidla komunikace ve skupině principy mezilidských vztahů stmelování skupiny vyjadřování vlastního názoru zásady aktivní naslouchání výchova ke ctnostem v rodině návyk ctnosti sebereflexe návyku ctnosti	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika

5. Učební osnovy

• vyjadřuje city v jednoduchých situacích • využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů • reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	konkrétní příklady života v ctnostech přínosy života v ctnostech modelové situace života v ctnostech prožitky ctností v životě rodiny rozdíly života v ctnosti a jeho opaku	VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
--	--	--

5. Učební osnovy

		MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
--	--	---

5. Učební osnovy

2. OBDOBÍ (4. A 5. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku - uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení - dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách - identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí - jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a kolektivu třídy - iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné nabídky reaguje asertivně	výchova ke ctnostem: dodržování pravidel, čistota, přátelství, vděčnost, pracovitost, vytrvalost, trpělivost, ohleduplnost, spravedlnost, slušnost, poslušnost, pořádek, úcta, zájem o druhé, skromnost, zodpovědnost, umírněnost (hospodárnosti), upřímnost, pokora (moudrost), statečnost pravidla komunikace ve skupině principy mezilidských vztahů stmelování skupiny vyjadřování vlastního názoru zásady aktivního naslouchání výchova ke ctnostem v rodině návyk ctnosti	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika

5. Učební osnovy

• vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • orientuje se v základních formách vlastnictví; požívá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	sebereflexe návyku ctnosti aplikace ctností ve vlastním životě obsahová stránka ctnosti ctnosti v běžném životě společnosti hodnotový rozměr ctnosti ochrana života v ctnosti	VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
--	---	--

5. Učební osnovy

		MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
--	--	---

5. Učební osnovy

2. STUPEŇ

5.2.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Český jazyk a literatura a z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Český jazyk a literatura	5	5	5	5

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Předmět český jazyk navazuje na 2. stupni svým vzdělávacím obsahem na základy položené na 1. stupni ZŠ.

Místem realizace tohoto předmětu je obvykle učebna.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter. Je rozdělen do tří složek – slohové výchovy, jazykové výchovy a literární výchovy. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Ve výuce tohoto předmětu je kladen důraz na zvládnutí pravidel českého pravopisu, komunikaci žáků a nácvik ústního projevu na veřejnosti.

Metody práce jsou zaměřeny na samostatnou i skupinovou práci, příhodně doplněnou o dramatické prvky, na získávání informací četbou i prostřednictvím sdělovacích prostředků a internetu.

Součástí výuky je využívání audiovizuální techniky a návštěvy divadelních představení a dalších kulturních akcí.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Požadujeme od žáků zodpovědný přístup k plnění všech zadaných úkolů. (KU, KP)
- Dbáme o to, aby si žák dokázal vyhledávat a třídit informace získané četbou i ve sdělovacích prostředcích. (KU, KŘP)
- Směřujeme žáky k řešení problémů, aby si dokázali sami vyhledat informace, které neví. (KU, KP, KŘP)
- Podporujeme u žáků schopnost popsat správně své myšlenky, vyjadřovat se výstižně, souvisle a vhodně vzhledem k dané situaci, a to v písemném i ústním projevu. (KU, KK, KSP, KP)
- Zapojujeme žáky do nácviku diskuse i vystupování na veřejnosti. (KSP, KK, KP, KO)
- Vedeme žáky k četbě jako prostředku rozšiřování slovní zásoby a informací. (KU, KSP)
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce. (KU, KŘP, KP, KO)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

6. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	klíčová slova výpisky, výtah vlastní tvořivé psaní: krátké vypravování, popis předmětu, zpráva a oznámení, osobní dopis nebo e-mail mluvený projev: zásady kultivovaného projevu, nonverbální prostředky	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace

5. Učební osnovy

• v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA • Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. • Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh. • Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. • Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. • Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. • V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	zvuková stránka jazyka, spisovná a nespisovná výslovnost stavba slova tištěné a elektronické jazykové příručky základní tvaroslovné kategorie podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa přísudek jmenný, shoda podmětu s přísudkem	

5. Učební osnovy

LITERÁRNÍ VÝCHOVA • Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. • Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	základy literární teorie: epika, lyrika literární druhy a žánry: dobrodružná, literatura, pohádka, bajka, balada návštěva kulturní akce, vlastní shrnutí	
--	---	--

7. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	kritické čtení a naslouchání slohové útvary: vypravování, popis děje a pracovního postupu, charakteristika osoby životopis	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

5. Učební osnovy

• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		OSV Hodnoty, postoje, praktická etika MV Tvorba mediálního sdělení
JAZYKOVÁ VÝCHOVA • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	útvary národního jazyka (spisovný jazyk, obecná čeština, nářečí) příbuznost jazyků zájmena slovesa přísllovce předložky přívlastek, předmět, příslovečné určení vedlejší věta a její druhy psaní velkých písmen	

5. Učební osnovy

LITERÁRNÍ VÝCHOVA - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	literární druhy a žánry: fantasy, sci-fi, epos, legenda základy literární teorie a historie interpretace literárního díla návštěva kulturní akce, vlastní shrnutí	
--	--	--

5. Učební osnovy

8. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	komunikační žánry: diskuse, dialog kritické čtení a naslouchání mluvený projev připravený a nepřipravený písemný projev slohové útvary: líčení, úvaha, charakteristika literární postavy	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

5. Učební osnovy

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	obecná čeština, interdialekt, nářečí druhy vět, souvětí, poměry mezi větami přísudek přísllovečné určení přívlastek interpunkce obohacování slovní zásoby, tvorba slov, zkratky	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	literární teorie literární interpretace literární historie drama literatura pro mládež ústní lidová slovesnost adaptace literárních děl	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika

5. Učební osnovy

• porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování		
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	žurnalistika: reportáž, zpráva, analýza mediálního textu	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

9. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	teze, konspekt připravený mluvený a písemný projev nadvětné spojování referát, úvaha, výklad, formální dopis, žádost kritické čtení prožitkové čtení mluvený projev: kultivace projevu žáka	MV Vnímání autora mediálních sdělení Práce v realizačním týmu

5. Učební osnovy

• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	vývoj jazyka, útvary/poloútvary národního jazyka: nářečí, slang, profesionalismus, argot jazyková norma a kodifikace výrazové prostředky hovorové, spisovné, archaické tvorba slov, slova přejatá přenesená pojmenování (metafora, metonymie), frazeologie tvaroslovné kategorie, neohebná slova věta jednoduchá a souvětí, aktuální členění výpovědi a vět grafické znázornění stavby věty jazyková norma a kodifikace doplňek	

5. Učební osnovy

využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	literární historie literární žánry: pověst, román, epos, epigram, epitař, milostná lyrika, balada, tragédie, komedie kýč, brak kompozice literárního díla adaptace literárních děl: filmová a divadelní adaptace, tanec, výtvarné zpracování, komiks připravený písemný a ústní projev kritické čtení literární teorie a kritika vlastní tvorba	MV Tvorba mediálních sdělení Stavba mediálních sdělení

5. Učební osnovy

5.2.2 ANGLICKÝ JAZYK

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Cizí jazyk a z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Anglický jazyk	4	4	4	4

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Anglický navazuje na výuku anglického jazyka nižších ročníků a je vyučován v každém ročníku druhého stupně v dotaci 4 hodin týdně.

Žáci jsou učitelem vedeni k aktivnímu zapojení do výuky (konverzace, práce na posterech, projektech, mind-maps atd.). Vzdělávací obsah je žákům předkládán v systému spirálovitě se opakujících gramatických jevů v kombinaci s vhodnými tématy pro rozvoj slovní zásoby. Výchozí myšlenkou je dovést žáky k myšlení a komunikaci v anglickém jazyce. Sekundárně teprve využívat získané slovní zásoby a aplikace gramatických jevů.

Žákům jsou při výuce běžně k dispozici cizojazyčné časopisy, literatura, pracovní listy a počítač s připojením na internet. Pro některé aktivity využíváme i jiná místa než učebnu. (např. vycházky do přírody, na zahradě).

Výuka je propojena s výukou ostatních předmětů – některá témata v ostatních předmětech mohou být vyučována v anglickém jazyce. Ve škole navíc probíhají akce, které podněcují ke komunikaci v anglickém jazyce (English Day, Word of the Day atd.). Výuka je podpořena možností aktivně se zapojovat do anglické konverzace ve vybraných hodinách družiny a školního klubu. Navíc nabízíme možnost rozvíjení anglického jazyka v mimoškolních aktivitách (např. EK aktivity, dle možností kroužek doučování apod.)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Průběžně motivujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce – poskytujeme příležitosti ke čtení cizojazyčné literatury, časopisů, zahraniční návštěvy, videoprogramy. (KO, KŘP, KU)
- Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci. (KU, KŘP)
- Klademe rovnoměrný důraz na porozumění a vlastní vyjádření, interakci, poskytujeme dostatek příležitostí k samostatnému projevu. (KU, KŘP)
- Aplikujeme anglický jazyk i do ostatních vyučovacích předmětů. (KU, KŘP, KO, KP)
- Žáky motivujeme ke skládání zkoušek zakončených certifikátem (YLE Starters, Movers, Flyers, PET, FCE). (KU, KŘP, KK, KS)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

6. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby poslechová cvičení, rozvíjení porozumění různých přízvuků anglického jazyka	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Komunikace Kooperace a kompetice VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět
MLUVENÍ - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, worksheets k procvičení slovní zásoby tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí	Jsme Evropané MkV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita EV Vztah člověka k prostředí

5. Učební osnovy

vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		MV Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	práce se slovníkem práce se zjednodušenými anglickými originály (Oxford Graded Readers, Dominioes, Oxford Read and Discover)	Práce v realizačním týmu
PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

5. Učební osnovy

7. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby poslechová cvičení, rozvíjení porozumění různých přízvuků anglického jazyka	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Komunikace Kooperace a kompetice VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět
MLUVENÍ - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, worksheets k procvičení slovní zásoby tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí	Jsme Evropané MkV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita EV Vztah člověka k prostředí MV Fungování a vliv médií ve společnosti

5. Učební osnovy

vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	práce se slovníkem práce se zjednodušenými anglickými originály (Oxford Graded Readers, Dominioes, Oxford Read and Discover)	
PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

5. Učební osnovy

8. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby poslechová cvičení, rozvíjení porozumění různých přízvuků anglického jazyka	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Komunikace Kooperace a kompetice VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět
MLUVENÍ - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, worksheetsy k procvičení slovní zásoby tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí	Jsme Evropané MkV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita EV Vztah člověka k prostředí

5. Učební osnovy

vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		MV Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	seznámení s reáliemi anglo-amerického světa práce se slovníkem práce se zjednodušenými anglickými originály (Oxford Graded Readers, Dominioes, Oxford Read and Discover)	Práce v realizačním týmu
PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

5. Učební osnovy

9. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby poslechová cvičení, rozvíjení porozumění různých přízvuků anglického jazyka	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Komunikace Kooperace a kompetice VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět
MLUVENÍ - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, worksheetsy k procvičení slovní zásoby tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí	Jsme Evropané MkV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita EV Vztah člověka k prostředí

5. Učební osnovy

vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		MV Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	seznámení s reáliemi anglo-amerického světa práce se slovníkem práce se zjednodušenými anglickými originály (Oxford Graded Readers, Dominioes, Oxford Read and Discover)	Práce v realizačním týmu
PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

5. Učební osnovy

5.2.3 ŠPANĚLSKÝ JAZYK

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk a z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Španělský jazyk	2	2	2	2

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Místo realizace předmětu je obvykle v kmenové třídě.

Metody práce jsou zaměřeny na skupinové vyučování, dialogy, poslech, četbu, práci se slovníkem, hry, dramatizaci a zpěv.

Důraz je kladen na komunikaci žáků v cizím jazyce a na nácvik správné výslovnosti a porozumění.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Směřujeme žáky k řešení problémů, aby si dokázali sami vyhledat informace, které neví. (KU, KP, KŘP)
- Podporujeme u žáků schopnost správně zformulovat jednoduché myšlenky, vyjadřovat se výstižně, souvisle a vhodně vzhledem k dané situaci, a to v písemném i ústním projevu. (KU, KK, KSP, KP)
- Směřujeme žáky k tomu, aby získali představu o zvycích a tradicích ve španělsky mluvících zemích a porovnávali je s našimi zvyky. (KO, KK, KSP)
- Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci. (KU, KK, KP)
- Vedeme žáky k efektivní práci se slovníky. (KŘP, KU)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ŠPANĚLSKÝ JAZYK

6. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov španělsky mluvící země pozdravy poslechová cvičení singulár, plurál podstatná jména, rody slovesné třídy zájmena číslovky	OSV Komunikace MV Kulturní difference VMGES Objevujeme Evropu a svět
MLUVENÍ	tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky,	

5. Učební osnovy

• zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů práce se slovníkem výslovnost, skupiny hlásek rozhovory scénky španělsky mluvící země tvorba otázek pozdravy singulár, plurál podstatná jména, rody slovesné třídy zájmena číslovky	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	abeceda slovníky pracovní texty španělsky mluvící země pozdravy singulár, plurál podstatná jména, rody	

5. Učební osnovy

rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	slovesné třídy zájmena číslovky	
PSaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) osobní údaje představování popis dopis španělsky mluvící země pozdravy poslechová cvičení singulár, plurál podstatná jména, rody slovesné třídy zájmena číslovky	

7. ROČNÍK

5. Učební osnovy

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov poslechová cvičení nepravidelná slovesa shoda podstatného a přídavného jména předložky zájmena zvrtná slovesa číslovky přídavná jména domov, rodina, škola, povolání	OSV Komunikace VMGES Objevujeme Evropu a svět MV Kulturní difference
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů práce se slovníkem rozhovory	

5. Učební osnovy

• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	scénky datum nepravidelná slovesa shoda podstatného a přídavného jména předložky zájmena zvratná slovesa číslovky přídavná jména domov, rodina, škola, povolání	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	pracovní texty nepravidelná slovesa shoda podstatného a přídavného jména předložky zájmena zvratná slovesa číslovky přídavná jména domov, rodina, škola, povolání	
PSANÍ	mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) dopis	

5. Učební osnovy

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	nepravidelná slovesa shoda podstatného a přídavného jména předložky zájmena zvratná slovesa číslovky přídavná jména domov, rodina, škola, povolání	
--	---	--

8. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov poslechová cvičení nepravidelná slovesa příčestí minulé budoucí čas zájmeno + předložka	OSV Komunikace MV Kulturní difference VMGES Objevujeme Evropu a svět MV Tvorba mediálního sdělení

5. Učební osnovy

a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	rozkazovací způsob superlativ příslowce neurčitá zájmena a příslovce pasivum řadové číslovky	
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů práce se slovníkem rozhovory scénky nepravidelná slovesa přičestí minulé budoucí čas zájmeno + předložka rozkazovací způsob superlativ příslowce neurčitá zájmena a příslovce	

5. Učební osnovy

	pasivum řadové číslovky	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	slovníky pracovní texty novinové články nepravidelná slovesa příčestí minulé budoucí čas zájmeno + předložka rozkazovací způsob superlativ příslowce neurčitá zájmena a příslovce pasivum řadové číslovky	
PSANÍ - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) článek nepravidelná slovesa příčestí minulé budoucí čas zájmeno + předložka	

5. Učební osnovy

	rozkazovací způsob superlativ příslovce neurčitá zájmena a příslovce pasivum řadové číslovky	
--	---	--

5. Učební osnovy

9. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov poslechová cvičení imperfektum gerundium neurčitá zájmena plusquamperfektum sousednost časů podmiňovací způsob subjunktiv	OSV Komunikace VMGES Objevujeme Evropu a svět MV Kulturní difference
MLUVENÍ	rozhovory scénky imperfektum	

5. Učební osnovy

• zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	gerundium neurčitá zájmena plusquamperfektum souslednost časů podmiňovací způsob subjunktiv	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	slovníky pracovní texty ukázky ze španělské literatury imperfektum gerundium neurčitá zájmena plusquamperfektum souslednost časů podmiňovací způsob subjunktiv	
PSANÍ • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy,	mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) popis vlastní příběh	

5. Učební osnovy

volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
--	--	--

5. Učební osnovy

5.2.4 MATEMATIKA

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Matematika a její aplikace a průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Matematika	4	4	4	4

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Matematika navazuje na výuku matematiky nižších ročníků.

Žáci každého ročníku pracují ve třídách a využívají k učení různé formy práce, především aktivní činnosti, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

V tematickém okruhu **Čísla a početní operace** na prvním stupni, na který na druhém stupni navazuje a dále ho prohlubuje tematický okruh **Číslo a proměnná**, si žáci osvojují aritmetické operace.

V tematickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi.

V tematickém okruhu **Geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Vedeme žáky k hledání různých řešení matematických úloh. (KU, KŘP)
- Pracujeme s chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení. (KŘP, KU, KK)
- Vedeme žáky k tomu, aby vysvětlovali své postupy při řešení matematických úloh nebo reagovali na matematické problémy. (KK, KU, KS)
- Vedeme žáky k poznání vlastních schopností a k radosti z vlastního úspěchu, poskytujeme podnětné prostředí pro vyjádření jejich osobní zkušenosti. (KU, KP, KS)

5. Učební osnovy

- Klademe důraz na to, aby při řešení problémových úloh žáci využívali svých předchozích zkušeností. (KŘP, KU)
- Vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symbolů. (KU, KK)
- Žáky vedeme ke spolupráci ve skupině či dvojici, aby dokázali spolupracovat s druhými při řešení matematických úloh. (KSP, KK, KU)
- Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení a využívání problémových a aplikovaných úloh v praxi. (KP, KU, KŘP)
- Motivujeme žáky k účasti v různých matematických soutěžích. (MO, Pythagoriáda, Matematický Klokán, Logická olympiáda, Pangea). (KU, KŘP)
- Aplikujeme matematiku i do ostatních vyučovacích předmětů – chemie, fyzika. (KU, KŘP, KO, KP)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU MATEMATIKA

6. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
Číslo a proměnná - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly zpaměti a písemně - provádí odhady a kontrolu výpočtů - zaokrouhluje - umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose - čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit des. číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje des. čísla - provádí početní operace s des. čísly - umí vypočítat aritmetický průměr - převádí jednotky - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti	opakování - přirozená čísla, čtení a zápis čísla v desítkové soustavě, zobrazení na číselné ose početní operace desetinná čísla - čtení a zápis v desítkové soustavě, zobrazení na číselné ose, porovnávání, zaokrouhlování, početní operace, aritmetický průměr, převody jednotek dělitelnost přirozených čísel - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti, prvočíslo, číslo složené, společný násobek, společný dělitel	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací schopnosti

5. Učební osnovy

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
• rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené • rozloží číslo na součin prvočísel • určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N		
Geometrie v rovině a v prostoru • rozumí pojmu • narýsuje a změří daný úhel • umí graficky přenést úhel a sestrojit jeho osu • rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů • provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) • pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností • rozumí pojmu mnohoúhelník, - umí sestrojit pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti	úhel a jeho velikost - pojem, rýsování a přenášení úhlu, osa úhlu, jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu, ostrý, tupý, pravý a přímý úhel, početní operace s velikostmi úhlů, vrcholové a vedlejší úhly, mnohoúhelníky - pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod) osová souměrnost - shodné útvary, osově souměrné útvary	

5. Učební osnovy

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
• pozná útvary osově souměrné a shodné útvary • určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastností • pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly, ...) • umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku • umí sestrojit trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou • zná jednotky obsahu, umí je převádět • umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku • využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců • charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) • umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat • načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání	trojúhelník - pojem, druhy trojúhelníků, vnitřní a vnější úhly trojúhelníku, těžnice, střední příčky, výšky, kružnice opsaná, vepsaná povrch a objem krychle a kvádru - jednotky obsahu, obsah čtverce a obdélníku, obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku), kvádr, krychle, síť těles, zobrazování těles, povrch krychle, kvádru, jednotky objemu, objem krychle a kvádru	

5. Učební osnovy

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- vypočítá povrch krychle, kváдру - užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí - odhaduje a vypočítá objem krychle, kváдру		

7. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
Číslo a proměnná - čte, zapisuje, znázorňuje, porovnává zlomky - užívá různé způsoby kvant. vyjádření vztahu celek – část (zlomkem, desetinným číslem) - provádí početní operace se zlomky - rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit kladná a záporná čísla na číselné ose - chápe pojem opačného čísla - určí absolutní hodnotu čísla	zlomky - převod zlomek desetinné číslo, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek, výpočty se zlomky celá čísla - čtení a zápis kladných a záporných čísel, zobrazení na číselné ose, opačné číslo, absolutní hodnota, početní operace	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací schopnosti

5. Učební osnovy

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- provádí početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy - provádí operace v oboru racionálních čísel - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - pracuje s měřítky map a plánů - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření - vztahu celek - část (vyjádření procentem) - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	racionální čísla - opakování zlomek, desetinná čísla, celá čísla, uspořádání racionálních čísel, zaokrouhlování, zobrazování na číselné ose, sčítání, odčítání, násobení, dělení, slovní úlohy poměr - poměr, převrácený poměr, vyjádření poměru dělením, postupný poměr, měřítko, úměra, trojčlenka, grafy, slovní úlohy procento - procento, základ, procentová část, počet procent, promile, slovní úlohy, úrok, jednoduché úrokování	
Geometrie v rovině a v prostoru užívá v argumentaci a konstrukci věty o shodnosti	shodnost - shodnost geometrických útvarů, věty o shodnosti	

5. Učební osnovy

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- načrtne a sestrojuje obraz ve středové souměrnosti a určuje středově souměrný útvar - načrtne a sestrojuje čtyřúhelník - odhaduje a vypočítává obsah a obvod čtyřúhelníku a trojúhelníku - určuje a charakterizuje kolmé hranoly - analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí síť - odhaduje a vypočítává objem a povrch	středová souměrnost - konstrukce trojúhelníku, mnohoúhelníků, opakování osově souměrnosti, řešení úloh z praxe čtyřúhelníky - základní pojmy, rozdělení, druhy podle vlastností, výšky, úhlopříčky a jejich konstrukce, obvod a obsah rovnoběžníku a trojúhelníku, lichoběžník, výpočty, vlastnosti, konstrukce, slovní úlohy hranoly - druhy hranolů, jejich sítě, výpočty objemů a povrchů, slovní úlohy	

8. ROČNÍK

5. Učební osnovy

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
Číslo a proměnná • užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti pravoúhlého trojúhelníku • provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • určuje hodnotu výrazu • sčítá, odčítá, násobí mnohočleny • provádí rozklad pomocí vzorců nebo vytýkáním • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic • analyzuje a řeší jednoduché problémy • modeluje konkrétní situace, v nichž užívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	mocnina a odmocnina - užití tabulek, kalkulátorů, odhad, Pythagorova věta, praktické úlohy, počítání s mocninami (sčítání, odčítání, násobení, dělení), mocnina mocniny, součtu, zlomku, forma zápisu $a \cdot 10^n$ výrazy – číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnou (dosazování), zápis, mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení), vytýkání před závorku, užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ rovnice - rovnost, vlastnosti rovnosti, lineární rovnice s jednou neznámou (ekvivalentní úpravy, řešení, zkouška), řešení slovní úlohy pomocí lineární rovnice, výpočet neznámé ze vzorce práce s daty – statistický soubor, statistické šetření, třídění, určování četností (procenta), výpočet aritmetického průměru, tabulky, diagramy (jejich druhy), údaje zadané v procentech	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací schopnosti

5. Učební osnovy

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
vyjadřuje funkční vztah tabulkou, grafem		
Geometrie v rovině a v prostoru - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti kruhu a kružnice - určuje, charakterizuje, analyzuje vlastnosti válce - odhaduje a vypočítává objem povrch válce - načrtne a sestrojí síť válce - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.	kruh, kružnice - vzájemná poloha kružnice a přímky, konstrukce tečny, tětíva, vzájemná poloha dvou kružnic, Thaletova věta, konstrukční úlohy, obsah kruhu a délka kružnice, slovní úlohy, číslo π válec - síť válce, objem a povrch válce, slovní úlohy množina bodů dané vlastnosti – konstrukce osy úsečky, osy úhlu, rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti, soustředné kružnice, základní konstrukční úlohy – náčrt a rozbor, postup konstrukce, konstrukce, zkouška	

9. ROČNÍK

5. Učební osnovy

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
Číslo a proměnná - rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) - sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - počítá slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic	výrazy - úpravy výrazů pomocí vzorců, rozklad výrazů na součin, pojem lomený výraz, početní operace s lomenými výrazy rovnice - rovnice s neznámou ve jmenovateli, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací schopnosti
Závislosti, vztahy a práce s daty - zakreslí bod v pravoúhlé soustavě souřadnic - chápe pojem funkce - rozlišuje přímou a nepřímou úměrnost - pozná kvadratickou funkci	funkce - pravoúhlá soustava souřadnic, pojem funkce, lineární funkce (přímá úměrnost, nepřímá úměrnost), kvadratická funkce, goniometrické funkce	

5. Učební osnovy

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- vytvoří tabulku a nakreslí graf dané funkce - užívá funkční vztahy při řešení úloh - řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	finanční matematika - základní pojmy finanční matematiky	
Geometrie v rovině a v prostoru - rozezná shodné a podobné geometrické útvary - používá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - rozlišuje a popisuje jednotlivá tělesa - rýsuje síť a z ní modeluje těleso - počítá povrch a objem těles	podobnost - podobnost, věty o podobnosti trojúhelníků tělesa - povrch a objem kužele, jehlanu a koule	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	nestandardní aplikační úlohy – číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy	

5. Učební osnovy

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		

5. Učební osnovy

5.2.5 INFORMATIKA

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Informatika	1	1	1	1

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučování probíhá v odborné počítačové učebně nebo ve třídách vybavených audiovizuální technikou.

Cílem předmětu je, aby žáci dosáhli základní úrovně počítačové a digitální gramotnosti. V rámci těchto dvou oblastí je kladen důraz na schopnost algoritmizace úloh, pokročilé ovládání počítače, práci s informacemi s důrazem na kritické využívání zdrojů informací, tvorbu digitálního obsahu (dokumenty, obrázky, prezentace, audio, video, multimédia) a bezpečnost při používání informačních a komunikačních technologií. Důraz je kladen na prevenci nežádoucích jevů a etické chování při využívání softwaru. Dovednosti a kompetence, které si žáci osvojí, najdou využití ve škole i v praktickém životě a jsou nevyhnutné pro fungování v informatické společnosti.

Součástí výuky je zapojení žáků do národních a nadnárodních informatických soutěží a akcí (Bobřík informatiky, Codeweek, Hour of Code).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Usilujeme o porozumění toku informací. (KU)
- Vedeme k tvorbě pozitivního vztahu k informačním technologiím. (KU)
- Učíme žáky, aby při zpracovávání informací rozlišovali podstatné od nepodstatného. (KU)
- Snažíme se o to, aby si žáci osvojili standardní postupy při zpracovávání informací. (KU)
- Zařazujeme metody sebehodnocení, aby si žák uvědomil, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit, co si dokáže samostatně ověřit a co si potřebuje doplnit. (KU)
- Usilujeme a pomáháme žákům vhodně pojmenovat problém. (KŘ)
- Podporujeme žáky, aby popisovali činnosti prováděné se SW a HW. (KK)
- Dbáme o to, aby žáci naslouchali druhým a poučili se z jejich názorů. (KK)
- Vedeme k používání správného jazyka informatiky, užívání správných termínů. (KK)
- Podněcujeme ohleduplnost k práci druhých, směřujeme žáka, aby poskytl rady a pomohl (zvláště spolužákům, kteří nemají počítače doma a nemají dostatečné znalosti a dovednosti). (KSP)
- Vyžadujeme respektování práv k duševnímu vlastnictví při užívání softwaru. (KO)
- Učíme žáky, aby zaujali odpovědný přístup k nevhodnému obsahu internetových stránek či jiných médií. (KO)
- Umožňujeme žákům pracovat s různými verzemi programů a na různých počítačích. (KP)

5. Učební osnovy

- Požadujeme dodržování stanovených pravidel pro práci s výpočetní technikou a postupy pro instalaci softwaru. (KP)
- Vedeme žáky k dodržování bezpečného chování při práci s informačními a komunikačními technologiemi. (KP)
- Organizujeme skupinovou práci, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi. (KK)
- Uznáváme práci s chybou, vedeme žáky k poučení se z chyb a vymýšlení nových postupů. (KŘP)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU INFORMATIKA

6. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	vývojové trendy informačních technologií hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet bezpečnost na internetu 3D tisk	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	počítačová grafika, rastrové a vektorové programy tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia)	OSV Kreativita

5. Učební osnovy

• uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika algoritmizace a programování	
--	--	--

5. Učební osnovy

7. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	vývojové trendy informačních technologií hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet bezpečnost na internetu 3D tisk	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	počítačová grafika, rastrové a vektorové programy tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce	OSV Kreativita

5. Učební osnovy

• uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia) ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika algoritmizace a programování	
--	---	--

8. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	vývojové trendy informačních technologií hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality

5. Učební osnovy

• ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	bezpečnost na internetu	Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ • ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	počítačová grafika, rastrové a vektorové programy tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia) ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	OSV Kreativita

5. Učební osnovy

• zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě		
---	--	--

9. ROČNÍK

Výstupy	učivo	TO průřezových témat
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	vývojové trendy informačních technologií hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet bezpečnost na internetu	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu

5. Učební osnovy

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ • ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	počítačová grafika, rastrové a vektorové programy tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia) ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	OSV Kreativita
--	---	-----------------------

5. Učební osnovy

5.2.6 DĚJEPIS

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Dějepis vychází ze vzdělávacího obsahu oborů Dějepis a Výchova k občanství. Do vzdělávacího obsahu dějepisu jsou začleněna průřezová témata: Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Dějepis	3	2	2	2

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Dějepis navazuje na výuku předmětu Vlastivěda v nižších ročnících. Místo realizace předmětu je většinou v kmenové třídě.

Vyučovací předmět je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty, např.: Zeměpis (orientace v prostoru, územní rozsah států), Výtvarná výchova (stavební slohy, umělecká díla, významní umělci), Hudební výchova (významní skladatelé), jazyky (významní spisovatelé a jejich tvorba).

Výuka dějepisu otevírá žákům pohled na hlavní období vývoje lidstva a vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobami, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském životě.

Při práci je uplatňován individuální přístup k žákům, je kladen důraz na slovní projev. Nadaní žáci se mohou zapojovat do soutěží.

K nejčastějším nástrojům k práci patří učebnice, historické mapy, přístupné historické dokumenty, odborná literatura, internet. Žáci jsou vedeni k využívání poznatků, které získali v jiných vyučovacích předmětech, z četby beletrie, z divadelních her, televizních pořadů, návštěv muzeí, výstav, kulturních památek apod.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Předkládáme žákům dostatek spolehlivých zdrojů, které jim umožní poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským vývojem. (KO, KU, KSP)
- Vybízíme žáky ke kritickému myšlení, aby pouze nepřebírali informace o historických událostech, ale zamýšleli se nad nimi. (KU, KO)
- V diskuzích umožňujeme žákům formulovat a vyjadřovat svoje myšlenky a názory. (KK, KŘP, KSP)
- Pomocí referátů a prezentací je učíme schopnosti vyjadřovat se. (KK, KSP, KŘP)
- Skupinovou práci vedeme žáky ke komunikaci ve skupině. (KK, KU, KP, KŘP)
- Učíme žáky respektovat, chránit a vážit si naší tradice a kulturního dědictví návštěvami muzeí a historických památek. (KO, KSP)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU DĚJEPIS

6. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
ČLOVĚK V DĚJINÁCH • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	význam zkoumání lidských dějin historický čas a prostor získávání informací o dějinách historické prameny	VMEGS Evropa a svět nás zajímá OSV Mezilidské vztahy
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI • Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	doba kamenná způsob života jednotlivých vývojových typů člověka, člověk a společnost v pravěku způsob života a obživy, počátky řemesel rozvoj řemesel a obchodu, zánik rodové společnosti naše země v období pravěku	MV Etnický původ MV Multikulturalita

5. Učební osnovy

• Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost • uvede příklady archeologických kultur na našem území		
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY LIDSKÉ KULTURY • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	vznik starověkých států charakteristické rysy oblasti vývoj společnosti přínos starověkých civilizací kořeny řecké civilizace Řecko, Makedonie, Řím helénismus	VDO Principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování VDO Občan, občanská společnost a stát

5. Učební osnovy

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	demokratické základy státu antická demokracie	
--	--	--

7. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA • popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu	raný středověk byzantská, arabská a franská říše první státní útvary na našem území Český stát v době knížecí formování prvních státních celků v Evropě boj mezi mocí světskou a církevní křížové výpravy křesťanství románská kultura a životní styl raného středověku struktura středověké společnosti	VMEGS Jsme Evropané

5. Učební osnovy

a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury		
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY - vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam český stát za vlády posledních Přemyslovců nástup Lucemburků a vláda Karla IV. Gotická kultura a životní styl v období vrcholného středověku středověká církev husitské hnutí a války doba poděbradská a jagellonská zámořské objevy a počátky dobývání světa nástup Habsburků na český trůn	VMEGS Jsme Evropané

5. Učební osnovy

• objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie		
---	--	--

5. Učební osnovy

8. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	konflikt mezi Anglií a Francií renesance, humanismus parlamentarismus reformace v Evropě třicetiletá válka český stát a velmoci v 17. – 18. století baroko a osvícenství	VDO Občan, občanská společnost a stát
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve	vynálezy a objevy proměny v dopravě, technice, kultuře vznik USA a první demokratická ústava francouzská revoluce, republika a jakobínská diktatura Napoleonovy výboje	MkV Etnický původ Kulturní diference

5. Učební osnovy

vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti • objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé • porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů • charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích • na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	České království mezi velkými evropskými revolucemi 1848–1849 v Evropě západoevropské velmoci po 1848 nové státy na mapě Evropy české země v Rakousku-Uhersku absolutismus Rusko a Balkán v 19. století kolonizace Afriky Japonsko a proměny států v Asii světová velmoc USA počátky dělnického hnutí, feminismu a pacifismu přírodní vědy a jejich úspěchy vědecko-technická revoluce nové myšlenkové proudy, teorie a hnutí Evropa na přelomu století Rusko za posledních Romanovců proměny v habsburské monarchii mocenská seskupení na přelomu století 1. světová válka	
--	---	--

5. Učební osnovy

9. ROČNÍK

Výstupy	učivo	TO průřezových témat
MODERNÍ DOBA - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	USA světovou velmocí SSSR Asie od bídy k rozvoji výroby nové myšlenky a ideologie Evropa podle versailleského systému vznik Československé republiky komunistická diktatura nacismus v Německu Československo a Mnichovská dohoda 2. světová válka Protektorát Čechy a Morava boje na východní frontě, v Africe, Asii a Tichomoří	VDO Občan, občanská společnost a stát VMEGS Jsme Evropané OSV Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika

5. Učební osnovy

• zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí		
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce • posoudí postavení rozvojových zemí. • prokáže základní orientaci v problémech současného světa	obnova poválečné Evropy studená válka Asie, Latinská Amerika, Afrika technika a informační revoluce evropská hnutí, ideové proudy a mezinárodní spolupráce železná opona Evropa dvou systémů počátky období totalitní moci, komunismus převratné změny 60. let normalizace globalizace internet krize a pád komunistických režimů 17. listopad 1989 a vznik ČR ČR a Evropa na přelomu tisíciletí moderní terorismus EU, NATO islámský radikalismus	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika MkV Multikulturalita Princip sociálního smíru a identity MV Fungování a vliv médií ve společnosti

5. Učební osnovy

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	nacismus, komunismus	OSV Mezilidské vztahy MkV Princip sociálního smíru a identity
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	vznik moderních států po 1918	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně	vstup ČR do EU a NATO globalizace moderní terorismus islámský radikalismus	OSV Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika MV Fungování a vliv médií ve společnosti

5. Učební osnovy

zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva		
---	--	--

5. Učební osnovy

5.2.7 ETIKA

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Etika vychází částečně z obsahu vzdělávacího oboru Výchova k občanství, částečně z obsahu vzdělávacího oboru Etická výchova a částečně má školou vytvořený vzdělávací obsah. Z průřezových témat Etika navazuje především na vzdělávací obsah Osobnostní a sociální výchovy, Multikulturní výchovy a Mediální výchovy.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Informatika	1	1	1	1

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Etika navazuje na výuku Etiky pro první stupeň. Vyučovací předmět Etika je rozdělen do dvouročních cyklů. Základním pilířem Etiky je výchova ke ctnostem, neboť chceme v žácích povzbuzovat zaměření na dobro a podněcovat v nich vnitřní rozvoj. V rámci Etiky se proto každý měsíc školního roku zaměřujeme na jednu konkrétní ctnost. Během hodin Etiky se o této ctnosti mluví a žáci jsou vedeni k jejímu pochopení. Celý měsíc do velké míry tato ctnost ovlivňuje étos školy a panuje snaha vytvořit několik celoškolních akcí, které ji vhodně doplní (například pravidelné setkávání s ředitelem školy, charitativní akce, projekty apod.). Ctnost je také součástí pravidelného setkávání při ranních kruzích a při setkáních žáků se svými tutori.

1. rok	2. rok	3. rok
Pořádek	Dodržování pravidel	Ohleduplnost
Vytrvalost	Slušnost	Pořádek
Přátelství	Solidarita	Láska k vlasti
Hospodárnost	Štědrost	Úcta
Hygiena a čistota	Vděčnost	Pracovitost
Loajalita	Spravedlnost	Umírněnost
Poslušnost	Vlídnost	Statečnost
Optimismus	Pořádek	Upřímnost
Trpělivost	Skromnost	Zodpovědnost
Dobré využití času	Zájem o druhé	Radost

Vyučovací předmět Etika vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů a dává učiteli možnost uplatnit témata související s danými ctnostmi i v jiných předmětech, zejména Hudební výchova, Český jazyk a literatura (komunikační, slohová i literární výchova), Anglický jazyk atd.

5. Učební osnovy

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Žák je motivován k vyjadřování svých myšlenek a formulování vlastního názoru. (KU, KK, KSP)
- Žák je veden k naslouchání druhým. (KU, KŘP, KK, KSP)
- Žák pracuje s texty a audiovizuálními materiály, učí se jim porozumět a využít k získání informací. (KU, KŘP, KP)
- Ve skupinové práci žák rozvíjí svou interakci a komunikaci v rámci mezilidských vztahů. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP)
- Žák má prostor individuálně se zamyslet nad jednotlivými tématy a přesáhnout je do osobního života. (KU, KŘP, KSP)
- Učitel klade žákům otevřené otázky, které je vedou k přemýšlení, a zároveň je i motivuje, aby si sami kladli obdobné otázky a hledali odpovědi. (KU, KŘP, KO, KP)
- Učitel podporuje dobré vztahy mezi žáky a vede je k zásadám lidského soužití i mimo výuku Etiky. (KŘP, KK, KSP, KO, KP)
- Skrz modelové situace, didaktické hry a prvky dramatické výchovy si žák může tvořivě vyzkoušet různá řešení každodenních problémů a vlastní schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP)
- Učitel poskytuje žákům dostatek příležitostí k diskusi i ke zpětné vazbě. (KU, KŘP, KK, KSP, KP)
- Učitel žáky aktivně vybízí a motivuje k pomoci druhým. (KŘP, KK, KSP, KO, KP)
- Učitel vyžaduje dodržování pravidel a hodnotí plnění jednotlivých povinností žáků. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP)
- Žáci jsou vedeni k samostatnosti, aby si dokázali ohlídat své povinnosti nejen ve škole, ale i doma. (KU, KSP, KP)
- Učitel vede žáka, aby samostatně porozuměl jednotlivým ctnostem a dokázal je prakticky uvést do vlastního života. (KŘP, KSP, KP)
- Žáci jsou vedeni k respektování přesvědčení druhých lidí. (KO, KSP, KK)
- Žákům jsou vysvětlovány základní společenské normy. (KO, KSP, KK, KP)
- Vyučující vede žáky k zodpovědnému rozhodování a chování v krizových situacích. (KSP, KK, KP)
- V žácích je podporován kladný vztah k životnímu prostředí. (KO, KP)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ETIKA

6. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
ETICKÁ VÝCHOVA - komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci - respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí - analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu - nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhájí svá práva - rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory - spolupracuje i v obtížných sociálních situacích - je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností připívá k jejich řešení - analyzuje etické aspekty různých životních situací	výchova ke ctnostem: dodržování pravidel, čistota, přátelství, vděčnost, pracovitost, vytrvalost, trpělivost, ohleduplnost, spravedlnost, slušnost, poslušnost, pořádek, úcta, zájem o druhé, skromnost, zodpovědnost, umírněnost (hospodárnost), upřímnost, pokora (moudrost), statečnost pravidla komunikace ve skupině principy mezilidských vztahů stmelování skupiny vyjadřování vlastního názoru zásady aktivního naslouchání výchova ke ctnostem v rodině návyk ctnosti	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola

5. Učební osnovy

• se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů • aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	sebereflexe návyku ctnosti konfrontace ctností s vlastním životem formulování definice ctnosti konfrontace ideálů ctností s reálným životem společnosti ctnosti v životě významných osobností ctnost jako volba mezi dobrem a zlem životní cíle a plány rozdílné projevy chování, odlišnosti v prožívání, myšlení a jednání osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál životní cíle a plány význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
---	---	---

5. Učební osnovy

		Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
--	--	---

5. Učební osnovy

7. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
ETICKÁ VÝCHOVA - komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci - respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí - analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu - nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva - rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory - spolupracuje i v obtížných sociálních situacích - je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností připívá k jejich řešení - analyzuje etické aspekty různých životních situací	výchova ke ctnostem: dodržování pravidel, čistota, přátelství, vděčnost, pracovitost, vytrvalost, trpělivost, ohleduplnost, spravedlnost, slušnost, poslušnost, pořádek, úcta, zájem o druhé, skromnost, zodpovědnost, umírněnost (hospodárnost), upřímnost, pokora (moudrost), statečnost pravidla komunikace ve skupině principy mezilidských vztahů stmelování skupiny vyjadřování vlastního názoru zásady aktivního naslouchání výchova ke ctnostem v rodině návyk ctnosti	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola

5. Učební osnovy

• se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů • aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	sebereflexe návyku ctnosti konfrontace ctností s vlastním životem formulování definice ctnosti konfrontace ideálů ctností s reálným životem společnosti ctnosti v životě významných osobností ctnost jako volba mezi dobrem a zlem rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce konflikty v mezilidských vztazích problémy lidské nesnášenlivosti rozdílné projevy chování, odlišnosti v prožívání, myšlení a jednání osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál životní cíle a plány	Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
---	---	---

5. Učební osnovy

- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – ČLOVĚK JAKO JEDINEC - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
--	---	---

8. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
---------	-------	----------------------

5. Učební osnovy

ETICKÁ VÝCHOVA - komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci - respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí. - analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu - nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhájí svá práva - rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory - spolupracuje i v obtížných sociálních situacích - je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení - analyzuje etické aspekty různých životních situací - se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů - aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	výchova ke ctnostem: dodržování pravidel, čistota, přátelství, vděčnost, pracovitost, vytrvalost, trpělivost, ohleduplnost, spravedlnost, slušnost, poslušnost, pořádek, úcta, zájem o druhé, skromnost, zodpovědnost, umírněnost (hospodárnosti), upřímnost, pokora (moudrost), statečnost pravidla komunikace ve skupině principy mezilidských vztahů stmelování skupiny vyjadřování vlastního názoru zásady aktivního naslouchání výchova ke ctnostem v rodině návyk ctnosti sebereflexe návyku ctnosti etická dilemata výchovy ke ctnostem základní vědecké poznatky ke ctnostem propojení teoretických aspektů ctnosti s praxí vlastního života	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
---	--	---

5. Učební osnovy

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – ČLOVĚK JAKO JEDINEC - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	ctnosti v životě mezi vrstevníky sebevýchova ke ctnostem konflikty v mezilidských vztazích problémy lidské nesnášenlivosti rozdílné projevy chování, odlišnosti v prožívání, myšlení a jednání osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál životní cíle a plány význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana hospodaření s penězi funkce peněz, formy placení rozpočet domácnosti, investice, úvěry, splátky	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení
--	---	--

5. Učební osnovy

• zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového	rozpočet státu, význam daní banky, úročení, pojištění tržní hospodářství – nabídka, poptávka tvorba ceny, inflace podstata fungování trhu	Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
---	--	--

5. Učební osnovy

a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti.		
--	--	--

5. Učební osnovy

9. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
ETICKÁ VÝCHOVA - komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci - respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí - analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu - nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva - rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory - spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	výchova ke ctnostem: dodržování pravidel, čistota, přátelství, vděčnost, pracovitost, vytrvalost, trpělivost, ohleduplnost, spravedlnost, slušnost, poslušnost, pořádek, úcta, zájem o druhé, skromnost, zodpovědnost, umírněnost (hospodárnosti), upřímnost, pokora (moudrost), statečnost pravidla komunikace ve skupině principy mezilidských vztahů stmelování skupiny vyjadřování vlastního názoru zásady aktivního naslouchání výchova ke ctnostem v rodině návyk ctnosti sebereflexe návyku ctnosti	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola

5. Učební osnovy

- je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností připívá k jejich řešení - analyzuje etické aspekty různých životních situací - se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů - aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – ČLOVĚK JAKO JEDINEC - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých	etická dilemata výchovy ke ctnostem základní vědecké poznatky ke ctnostem propojení teoretických aspektů ctnosti s praxí vlastního života ctnosti v životě mezi vrstevníky sebevýchova ke ctnostem rozdílné projevy chování, odlišnosti v prožívání, myšlení a jednání osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál životní cíle a plány naše okolí – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci ochrana kulturních památek vlastenectví: památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti státní symboly, státní svátky, významné dny typy a formy státu, Ústava ČR	Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
---	--	---

5. Učební osnovy

lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany	složky státní moci, jejich orgány a instituce orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly demokracie: demokratické rozhodování a řízení státu; politický pluralismus význam a formy voleb do zastupitelstev lidská práva, jejich ochrana poškození lidských práv význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů soustava soudů Evropská unie a ČR, – podstata, význam, výhody integrace NATO, OSN významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
--	---	---

5. Učební osnovy

lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT		
---	--	--

5. Učební osnovy

• objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru		
---	--	--

5. Učební osnovy

5.2.8 FYZIKA

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávacího obsahu Fyzika a průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Fyzika	1	1	2	2

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně v 6. - 9. ročníku a navazuje na výstupy dosažené na 1. stupni v oblasti Člověk a jeho svět – předmět přírodověda. Vzdělávání v předmětu fyzika směřuje k tomu, aby žáci hledali a poznávali fyzikálních jevy a fakta ve světě a uvědomili si jejich vzájemné souvislosti. Předmět umožňuje žákům lépe porozumět zákonitostem přírodních procesů a uvědomit si užitečnost poznatků a jejich použití v reálném životě. Žáci poznávají fyzikální jevy specifickými poznávacími metodami: provádění experimentu, pozorování a popisování jeho průběhu, vytváření a ověřování hypotéz, analyzování výsledků a vyvozování závěrů. Integrální součástí je tvorby dovedností správného měření fyzikálních veličin a rozvoj schopnosti užití daných měření v dalších souvislostech. Při řešení problémů využívají žáci nejen předchozí zkušenosti z fyziky, ale také z jiných předmětů – zeměpis, matematika ad. Velice důležitou složkou výuky fyziky je také historie objevů a vědců, kteří za těmito objevy stojí. Pomocí řešení problémových situací žáci získávají nejen poznatky, ale i současně obdiv a citový vztah k okolnímu světu.

Fyzika se vyučuje v učebnách, které jsou vybaveny audiovizuální technikou.

Obsah učiva předpokládá maximální využití aktivizujících vyučovacích metod a forem práce.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Vedeme žáky k samostatnému pozorování okolního světa, přírody, k vyhledávání informací o fyzikálních jevech v přírodě, k nalézání a hodnocení souvislostí a zákonitostí mezi přírodními objekty, jevy a procesy. (KU)
- Používáme takové postupy a metody, kterými si žáci osvojují schopnosti kritického myšlení. (KU)
- Zadáváme žákům referáty, popřípadě jiné formy samostatných aktivit, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají a hodnotí přírodopisné informace z různých zdrojů – na internetu, v časopisech, encyklopediích. (KU)
- Vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování a poznání dále zpracovávali a využívali pro své další učení. (KU)
- Vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie. (KU)
- Vedeme žáky k sebehodnocení. (KU, KK)
- Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a samostatnému řešení problémů. (KŘP)

5. Učební osnovy

- Vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit. (KŘP)
- Zařazujeme metody, ve kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná data. (KŘP)
- Uznáváme práci s chybou, vedeme žáky k poučení se z chyb a vymýšlení nových postupů. (KŘP)
- Vedeme žáky k jednoznačné srozumitelné a kultivované komunikaci. (KK)
- Umožňujeme žákům formulovat své myšlenky v písemné i mluvené formě. (KK)
- Organizujeme skupinovou práci, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi. (KK)
- Učíme žáky reagovat na hodnocení ostatních, umět přijmout kritiku. (KK)
- Učíme žáky při skupinovém vyučování spolupracovat při řešení problému. (KSP)
- Učíme žáky spoluvytvářet a respektovat pravidla práce ve skupině. (KSP)
- Zařazujeme kooperativní formy výuky. (KSP)
- Usilujeme o to, aby žáci byli schopni střídat role ve skupině. (KSP)
- Pozitivním hodnocením podporujeme žákovu sebedůvěru. (KSP)
- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování. (KO)
- Vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou přírody a životního prostředí, s ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých. (KO)
- Učíme a vedeme žáky k poskytnutí předlékařské pomoci. (KO)
- Vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem. (KO)
- Diskutujeme s žáky o nebezpečí plynoucích z kouření, alkoholismu, drogové závislosti i z jiných projevů nezdravého životního stylu. (KO)
- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k rozvíjení pozorovacích dovedností při práci se zvětšovací lupou, s mikroskopem a s příslušnou laboratorní technikou. (KP)
- Vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s laboratorními pomůckami. (KP)
- Zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh. (KP)
- Hodnotíme kladně svědomitou a systematickou práci žáků a pomáháme rozvíjet dovednosti potřebné pro budoucí život žáků. (KP)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU FYZIKA

6. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
LÁTKY A TĚLESA - rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - uveďte konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	měřené veličiny – délka objem hmotnost teplota a její změna čas skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze	OSV Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

5. Učební osnovy

7. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
POHYB TĚLES, SÍLY - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - změří velikost působící síly - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn	pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí rovnováha na páce a pevné kladce	OSV Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

5. Učební osnovy

pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů		
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Pascalův zákon – hydraulická zařízení hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon – vztahová síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách	OSV Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

8. ROČNÍK

Výstupy	učivo	TO průřezových témat
ENERGIE	formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba	OSV Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice

5. Učební osnovy

- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
ZVUKOVÉ DĚJE - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu	OSV Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV Vztah člověka k prostředí

5. Učební osnovy

9. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTLENÉ DĚJE - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny	elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem	OSV Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

5. Učební osnovy

magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • zapojí správně polovodičovou diodu • využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh • rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami		
VESMÍR • objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze hvězdy – jejich složení	OSV Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV Vztah člověka k prostředí

5. Učební osnovy

5.2.9 CHEMIE

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Chemie vychází ze vzdělávacího oboru Chemie a průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Chemie	-	-	1	1

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně v 8. - 9. ročníku.

Předmět žákovi umožňuje poznání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Rozvíjí a upevňuje dovednost pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednost poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými látkami. Vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti, do kterých zasahuje chemie a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Žáci se učí nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím, získávají poznatky z různých oborů chemie, a jsou seznamováni se stále rostoucím využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti.

Výuka chemie, tak jako ostatních přírodovědných předmětů, významně přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem.

Chemie se vyučuje v učebnách, které jsou vybaveny audiovizuální technikou.

Obsah učiva předpokládá maximální využití aktivizujících vyučovacích metod a forem práce. Směřují nejen k získávání potřebných vědomostí, ale i dovedností a návyků týkajících se pozorování a poznávání chemických dějů a vztahů k životnímu prostředí.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Používáme takové postupy a metody, kterými si žáci osvojují schopnosti kritického myšlení. (KU)
- Vedeme k poznání rozvoje i zneužití chemie, vedeme k odpovědnosti za zachování životního prostředí. (KP)
- Zadáváme žákům referáty, popřípadě jiné formy samostatných aktivit, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají a hodnotí přírodopisné informace z různých zdrojů – na internetu, v časopisech, encyklopediích. (KU)

5. Učební osnovy

- Vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování a poznání dále zpracovávali a využívali pro své další učení. (KU)
- Vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie. (KU)
- Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a samostatnému řešení problémů. (KŘP)
- Vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit. (KŘP)
- Zařazujeme metody, ve kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná data. (KŘP)
- Uznáváme práci s chybou, vedeme žáky k poučení se z chyb a vymýšlení nových postupů. (KŘP)
- Umožňujeme žákům formulovat své myšlenky v písemné i mluvené formě. (KK)
- Organizujeme skupinovou práci, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi. (KK)
- Učíme žáky reagovat na hodnocení ostatních, umět přijmout kritiku. (KK)
- Učíme žáky při skupinovém vyučování spolupracovat při řešení problému. (KSP)
- Učíme žáky spoluvytvářet a respektovat pravidla práce ve skupině. (KSP)
- Usilujeme o to, aby žáci byli schopni střídat role ve skupině. (KSP)
- Vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s chemikáliemi, laboratorními pomůckami. (KP)
- Zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh. (KP)
- Hodnotíme kladně svědomitou a systematickou práci žáků a pomáháme rozvíjet dovednosti potřebné pro budoucí život žáků. (KU)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU CHEMIE

8. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	pozorování, pokus, vlastnosti látek – určí společné a rozdílné vlastnosti některých látek.	OSV Rozvoj schopností poznávání
rozlišuje směsi a chemické látky	směsi různorodé a stejnorodé – rozlišuje směsi a chemické látky, rozezná různorodé a stejnorodé směsi	OSV Rozvoj schopností poznávání
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	voda: pitná, užitková, destilovaná, odpadní – rozliší různé druhy vod, uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti	voda: pitná, užitková, destilovaná, odpadní – rozliší různé druhy vod, uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
uvede příklady a zdroje znečišťování ovzduší	vzduch: složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva – rozliší různé druhy znečišťování ovzduší, uvede základní znečišťující látky	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	částicové složení látek: atomy, molekuly, stavba atomu – používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech, popíše složení atomu	OSV Rozvoj schopností poznávání

5. Učební osnovy

rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	prvek, periodická soustava prvků – rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny, pojmy používá ve správných souvislostech, orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy	OSV Rozvoj schopností poznávání
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy, a usuzuje na jejich možné vlastnosti	prvek, periodická soustava prvků – rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny, pojmy používá ve správných souvislostech, orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy, a usuzuje na jejich možné vlastnosti	OSV Rozvoj schopností poznávání
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	chemické reakce, výchozí látky, produkty, zákon zachování hmotnosti – rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, přečte a vyčíslí chemické rovnice	OSV Rozvoj schopností poznávání
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	vybrané anorganické sloučeniny: oxidy, kyseliny, hydroxidy, bezkyslíkaté soli, jejich názvosloví, vlastnosti a použití – porovná vlastnosti a využití vybraných sloučenin, případně posoudí vliv některých zástupců těchto skupin na životní prostředí	OSV Rozvoj schopností poznávání EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	vybrané anorganické sloučeniny: oxidy, kyseliny, hydroxidy, bezkyslíkaté soli, jejich názvosloví, vlastnosti a použití – porovná vlastnosti a využití vybraných sloučenin, vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí	OSV Rozvoj schopností poznávání EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

5. Učební osnovy

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	pozorování, pokus, vlastnosti látek – určí společné a rozdílné vlastnosti některých látek.	OSV Rozvoj schopností poznávání
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	bezpečnost práce v chemické laboratoři, nebezpečné látky a přípravky – pracuje bezpečně s vybranými, dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnosti vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
rozlišuje směsi a chemické látky	směsi různorodé a stejnorodé – rozlišuje směsi a chemické látky, rozezná různorodé a stejnorodé směsi	OSV Rozvoj schopností poznávání
vypočítá složení roztoků	hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku – vypočítá složení roztoků	OSV Rozvoj schopností poznávání
vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek – vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	OSV Rozvoj schopností poznávání
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	dělicí metody – navrhne postupy oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi	OSV Rozvoj schopností poznávání
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	voda: pitná, užitková, destilovaná, odpadní – rozliší různé druhy vod, uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

5. Učební osnovy

• uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	voda: pitná, užitková, destilovaná, odpadní – rozliší různé druhy vod, uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
• uvede příklady a zdroje znečišťování ovzduší	vzduch: složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva – rozliší různé druhy znečišťování ovzduší, uvede základní znečišťující látky	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
• používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	částicové složení látek: atomy, molekuly, stavba atomu – používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech, popíše složení atomu	OSV Rozvoj schopností poznávání
• rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	prvek, periodická soustava prvků – rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny, pojmy používá ve správných souvislostech, orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy	OSV Rozvoj schopností poznávání
• orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy, a usuzuje na jejich možné vlastnosti	prvek, periodická soustava prvků – rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny, pojmy používá ve správných souvislostech, orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy, a usuzuje na jejich možné vlastnosti	OSV Rozvoj schopností poznávání
• rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	chemické reakce, výchozí látky, produkty, zákon zachování hmotnosti – rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, přečte a vyčíslí chemické rovnice	OSV Rozvoj schopností poznávání

5. Učební osnovy

porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí, a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	vybrané anorganické sloučeniny: oxidy, kyseliny, hydroxidy, bezkyslíkaté soli, jejich názvosloví, vlastnosti a použití – porovná vlastnosti a využití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a bezkyslíkatých solí, případně posoudí vliv některých zástupců těchto skupin na životní prostředí, vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a navrhne opatření, kterými jim lze předcházet	OSV Rozvoj schopností poznávání EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	vybrané anorganické sloučeniny: oxidy, kyseliny, hydroxidy, bezkyslíkaté soli, jejich názvosloví, vlastnosti a použití – porovná vlastnosti a využití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a bezkyslíkatých solí, případně posoudí vliv některých zástupců těchto skupin na životní prostředí, vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a navrhne opatření, kterými jim lze předcházet	OSV Rozvoj schopností poznávání EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	kyselost a zásaditost roztoků, pH – orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem	OSV Rozvoj schopností poznávání

9. ROČNÍK

5. Učební osnovy

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	klasifikace chemických reakcí, látkové množství, molární hmotnost: uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání, s využitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	OSV Rozvoj schopností poznávání
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	faktory ovlivňující rychlost chemické reakce – aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	OSV Rozvoj schopností poznávání
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	vybrané anorganické sloučeniny: kyslíkaté soli, jejich názvosloví, vlastnosti a použití porovná vlastnosti a využití vybraných prakticky významných kyslíkatých solí, případně posoudí jejich vliv na životní prostředí, uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	OSV Rozvoj schopností poznávání EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
orientuje se na stupnici pH, uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	vybrané anorganické sloučeniny: kyslíkaté soli, jejich názvosloví, vlastnosti a použití porovná vlastnosti a využití vybraných prakticky významných kyslíkatých solí, případně posoudí jejich vliv na životní prostředí, uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	OSV Rozvoj schopností poznávání EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
rozezná nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Uhlovodíky, vybrané deriváty uhlovodíků, paliva – rozezná nejjednodušší uhlovodíky a deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití, zhodnotí užívání fosilních paliv jako zdroje energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	OSV Rozvoj schopností poznávání

5. Učební osnovy

• zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	uhlovodíky vybrané deriváty uhlovodíků paliva – rozliší nejjednodušší uhlovodíky a deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití, zhodnotí užívání fosilních paliv jako zdroje energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	OSV Rozvoj schopností poznávání
• rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	uhlovodíky vybrané deriváty uhlovodíků paliva – rozliší nejjednodušší uhlovodíky a deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití, zhodnotí užívání fosilních paliv jako zdroje energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	OSV Rozvoj schopností poznávání
• orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů	lipidy, sacharidy, proteiny, vitamíny, fotosyntéza – uvede příklady zdrojů lipidů, sacharidů, proteinů a vitamínů, orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů, určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	OSV Rozvoj schopností poznávání EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
• určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	lipidy, sacharidy, proteiny, vitamíny, fotosyntéza – uvede příklady zdrojů lipidů, sacharidů, proteinů a vitamínů, orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů, určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	OSV Rozvoj schopností poznávání EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
• uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	lipidy, sacharidy, proteiny, vitamíny, fotosyntéza – uvede příklady zdrojů lipidů, sacharidů, proteinů a vitamínů, orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů, určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	OSV Rozvoj schopností poznávání EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

5. Učební osnovy

• zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	chemický průmysl v ČR – zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	OSV Rozvoj schopností poznávání EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
• orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	hnojiva, pesticidy, stavební materiály, léky, plasty – orientuje se v přípravě a využití různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	OSV Rozvoj schopností poznávání EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
• objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	mimořádné události, hořlaviny – na modelových příkladech uvede zásady chování za mimořádných událostí ohrožujících zdraví a život člověka během přírodních i průmyslových havárií, rozliší označení hořlavých a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s nimi	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
• aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	mimořádné události, hořlaviny – na modelových příkladech uvede zásady chování za mimořádných událostí ohrožujících zdraví a život člověka během přírodních i průmyslových havárií, rozliší označení hořlavých a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s nimi	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

5. Učební osnovy

5.2.10 PŘÍRODOPIS

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Přírodopis vychází ze vzdělávacího oboru Přírodopis, z oboru Výchova ke zdraví a z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Přírodopis	2	2	2	2

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně v 6. - 9. ročníku.

Přírodopis žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě.

Vyučovací předmět Přírodopis navazuje na prvouku a přírodovědu na 1. stupni. Žáci jsou učitelem vedeni k aktivnímu zapojení do výuky (konverzace, diskuze, projekty).

Předmět poskytuje ucelený pohled na přírodu a její části, na život, jeho rozmanité projevy, podmínky a vývoj, na lidský organismus, předpoklady jeho zdravého vývinu a na vztahy člověka k přírodě. V přírodopisu se snažíme žáky motivovat k zájmu o přírodu, k vytváření citlivých a odpovědných vztahů k přírodě, k životu a ke zdraví. Výuka přírodopisu významně přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem.

Předmět svým zaměřením vede k utváření a rozvíjení všech klíčových kompetencí, z průřezových témat se v přírodopisu realizují zejména témata environmentální výchovy.

Podporujeme žáky v přípravě na účast na biologické olympiádě.

Obsah učiva předpokládá maximální využití aktivizujících vyučovacích metod a forem práce. Směřují nejen k získávání potřebných vědomostí, ale i dovedností a návyků týkajících se pozorování a poznávání přírody a vztahů člověka k životnímu prostředí.

Obsah učiva předpokládá maximální využití aktivizujících vyučovacích metod a forem práce. Směřují nejen k získávání potřebných vědomostí, ale i dovedností a návyků týkajících se pozorování a poznávání přírody a vztahů člověka k životnímu prostředí. Umožňujeme žákům pochopit přírodu jako systém propojených vazeb.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Vedeme žáky k samostatnému pozorování přírody, k vyhledávání informací o přírodě, k nalézání a hodnocení souvislostí a zákonitostí mezi přírodními objekty, jevy a procesy. (KU)
- Používáme takové postupy a metody, kterými si žáci osvojují schopnosti kritického myšlení. (KU)

5. Učební osnovy

- Zadáváme žákům referáty, popřípadě jiné formy samostatných aktivit, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají a hodnotí přírodopisné informace z různých zdrojů – na internetu, v časopisech, encyklopediích. (KU)
- Vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování a poznání dále zpracovávali a využívali pro své další učení. (KU)
- Vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie. (KU)
- Vedeme žáky k sebehodnocení. (KU, KK)
- Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a samostatnému řešení problémů. (KŘP)
- Vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit. (KŘP)
- Zařazujeme metody, ve kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná data. (KŘP)
- Uznáváme práci s chybou, vedeme žáky k poučení se z chyb a vymýšlení nových postupů. (KŘP)
- Vedeme žáky k jednoznačné srozumitelné a kultivované komunikaci. (KK)
- Umožňujeme žákům formulovat své myšlenky v písemné i mluvené formě. (KK)
- Organizujeme skupinovou práci, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi. (KK)
- Učíme žáky reagovat na hodnocení ostatních, umět přijmout kritiku. (KK)
- Učíme žáky při skupinovém vyučování spolupracovat při řešení problému. (KSP)
- Učíme žáky spoluvytvářet a respektovat pravidla práce ve skupině. (KSP)
- Zařazujeme kooperativní formy výuky. (KSP)
- Usilujeme o to, aby žáci byli schopni střídát role ve skupině. (KSP)
- Pozitivním hodnocením podporujeme žákovu sebedůvěru. (KSP)
- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování. (KO)
- Vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou přírody a životního prostředí, s ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých. (KO)
- Učíme a vedeme žáky k poskytnutí předlékařské pomoci. (KO)
- Vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem. (KO)
- Diskutujeme s žáky o nebezpečí plynoucích z kouření, alkoholismu, drogové závislosti i z jiných projevů nezdravého životního stylu. (KO)
- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k rozvíjení pozorovacích dovedností při práci se zvětšovací lupou, s mikroskopem a s příslušnou laboratorní technikou. (KP)
- Vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s přírodninami, chemikáliemi, laboratorními pomůckami, s mikroskopickými preparáty. (KP)
- Zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh. (KP)
- Hodnotíme kladně svědomitou a systematickou práci žáků a pomáháme rozvíjet dovednosti potřebné pro budoucí život žáků. (KP)
- Zdůrazňujeme propojenost našich kulturních tradic se vztahem k přírodě. (KO)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS

6. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	život na Zemi: vznik, projevy, podmínky a rozmanitost přírody – vysvětlí základní projevy a podmínky života organismů, orientuje se ve vzniku a vývoji organismů, vysvětlí v závislosti na podmínkách života rozmanitost přírody	EV Základní podmínky života
vznik života na Zemi, projevy, podmínky života, fotosyntéza	vznik života: rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty), zná základní podmínky pro život na Zemi	EV Základní podmínky života
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	zkoumání přírody: mikroskop, bezpečnost práce a chování při poznávání živé a neživé přírody, dodržuje pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody	EV Základní podmínky života OSV Rozvoj schopností poznávání
aplikuje praktické metody poznávání přírody	zkoumání přírody: mikroskop, bezpečnost práce – pozoruje přírodniny okem a lupou, pojmenuje základní části mikroskopu, zhotoví mikroskopický preparát, pozoruje mikroskopem daný objekt, zhotoví jeho nákres	EV Základní podmínky života OSV Rozvoj schopností poznávání

5. Učební osnovy

uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	obecná biologie, projevy a podmínky života, vztahy mezi organismy, buňka základní struktura organismů: buňky, tkáně, pletiva, orgány, orgánové soustavy, nebuněčné, jednobuněčné a mnohobuněčné organismy, soustava organismů, fotosyntéza, dýchání – uvede příklady potravních vztahů, vysvětlí pojmy producent, konzument, rozkladač, potravní řetězec, potravní pyramida, symbióza, predace, parazitismus	EV Základní podmínky života Ekosystémy
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	obecná biologie, projevy a podmínky života, vztahy mezi organismy buňka základní struktura organismů: buňky, tkáně, pletiva, orgány, orgánové soustavy nebuněčné, jednobuněčné a mnohobuněčné organismy soustava organismů fotosyntéza, dýchání – popíše a srovná fotosyntézu a dýchání	EV Základní podmínky života Ekosystémy
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	nebuněčné a jednobuněčné organismy: viry, bakterie, sinice, řasy – odliší způsob života virů od bakterií a uvede příklady některých virových a bakteriálních onemocnění, uvede příklady užitečných i škodlivých bakterií ve vztahu k člověku, charakterizuje sinice jako organismy schopné fotosyntézy, jejich vliv na kvalitu vody, nakreslí a popíše vybranou jednobuněčnou řasu, uvede příklady řas	EV Základní podmínky života Ekosystémy
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	obecná biologie, projevy a podmínky života, vztahy mezi organismy, buňka základní struktura organismů: buňky, tkáně, pletiva, orgány, orgánové soustavy nebuněčné, jednobuněčné a mnohobuněčné organismy soustava organismů fotosyntéza, dýchání – objasní význam základních organel buňky, popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlinnou, živočišnou a bakteriální	EV Základní podmínky života Ekosystémy

5. Učební osnovy

třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	obecná biologie, projevy a podmínky života, vztahy mezi organismy, buňka základní struktura organismů: buňky, tkáně, pletiva, orgány, orgánové soustavy nebuněčné, jednobuněčné a mnohobuněčné organismy soustava organismů fotosyntéza, dýchání – zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek, rozlišuje rod a druh organismů	EV Základní podmínky života Ekosystémy
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	obecná biologie, projevy a podmínky života, vztahy mezi organismy, buňka základní struktura organismů: buňky, tkáně, pletiva, orgány, orgánové soustavy nebuněčné, jednobuněčné a mnohobuněčné organismy soustava organismů fotosyntéza, dýchání – rozliší základní projevy a podmínky života	EV Základní podmínky života Ekosystémy
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	jednobuněční živočichové: prvoci, uvede příklady prvků a nemoci způsobených prvky	EV Základní podmínky života Ekosystémy
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	houby, lišejníky – popíše stavbu plodnice, rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby	EV Vztah člověka k prostředí Ekosystémy
vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	houby, lišejníky – srovná různé způsoby výživy hub, uvede příklady cizopasných a hniložijných hub	EV Vztah člověka k prostředí
objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	houby, lišejníky – objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	EV Vztah člověka k prostředí

5. Učební osnovy

rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	mnohobuněční živočichové bezobratlí – stavba a funkce těla, zástupci žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši (plži, mlži, hlavonožci), kroužkovci, členovci (pavoukovci, korýši, vzdušnicovci – stonožky, mnohonožky, hmyz), ostnokožci – charakterizuje skupiny bezobratlých živočichů, určuje a zařadí vybrané zástupce	EV Základní podmínky života Ekosystémy
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	mnohobuněční živočichové bezobratlí – stavba a funkce těla, zástupci žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši (plži, mlži, hlavonožci), kroužkovci, členovci (pavoukovci, korýši, vzdušnicovci – stonožky, mnohonožky, hmyz), ostnokožci – popíše základní vnější a vnitřní stavbu těla vybraných živočichů	EV Základní podmínky života Ekosystémy

5. Učební osnovy

7. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	biologie živočichů, obratlovci: kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, stavba a funkce těla, zástupci chování, způsob života živočichů význam živočichů – popíše základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů, pozná podle obrázků a modelů některé zástupce obratlovců	EV Základní podmínky života Ekosystémy
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	biologie živočichů, obratlovci: kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, stavba a funkce těla, zástupci chování, způsob života živočichů význam živočichů – rozliší, porovná a charakterizuje jednotlivé skupiny obratlovců, zařadí podle stavby těla a životního prostředí vybrané zástupce obratlovců do správné skupiny	EV Základní podmínky života Ekosystémy
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	biologie živočichů, obratlovci: kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, stavba a funkce těla, zástupci chování, způsob života živočichů význam živočichů – odvodí na základě pozorování projevy chování živočichů v přírodě, způsob života, přizpůsobení danému prostředí	EV Základní podmínky života Ekosystémy

5. Učební osnovy

zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	biologie živočichů, obratlovci: kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, stavba a funkce těla, zástupci chování, způsob života živočichů význam živočichů – zhodnotí význam živočichů v přírodě	EV Základní podmínky života
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	biologie rostlin, systém rostlin, výtrusné rostliny – mechorosty, plavuně, přesličky, kapradiny semenné rostliny – rostliny nahosemenné, krytosemenné (dvouděložné a jednoděložné), stavba rostlinného těla – kořen, stonek, list, květ, semena a plody rozmnožování rostlin růst a vývin rostlin – rozlišuje základní systematické skupiny rostlin, popíše a porovná stavbu těla výtrusných rostlin, pozná podle obrázků některé zástupce výtrusných rostlin, podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin, srovná jednoděložné a dvouděložné rostliny, rozliší podle morfologických znaků vybrané čeledi krytosemenných rostlin, zná významné zástupce vybraných čeledí a dokáže je roztrdit	EV Základní podmínky života Ekosystémy
porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	biologie rostlin, systém rostlin, výtrusné rostliny – mechorosty, plavuně, přesličky, kapradiny semenné rostliny – rostliny nahosemenné, krytosemenné (dvouděložné a jednoděložné), stavba rostlinného těla – kořen, stonek, list, květ, semena a plody rozmnožování rostlin růst a vývin rostlin – popíše funkce a význam jednotlivých orgánů rostlinného těla	EV Základní podmínky života Ekosystémy
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	biologie rostlin, systém rostlin, výtrusné rostliny – mechorosty, plavuně, přesličky, kapradiny semenné rostliny – rostliny nahosemenné, krytosemenné (dvouděložné a jednoděložné), stavba rostlinného těla – kořen, stonek, list, květ, semena a plody	EV Základní podmínky života EV Ekosystémy

5. Učební osnovy

	rozmnožování rostlin růst a vývin rostlin – uvede rozdíly ve stavbě těla mezi rostlinami výtrusnými, semennými, nahosemennými a krytosemennými, uvede příklady rostlin	
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	základy ekologie společenstvo rostlin a živočichů potravní řetězce ve vybraných ekosystémech životní prostředí obratlovců, rostlin – rozlišuje a uvede příklady společenstev a ekosystémů, uvede příklady jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	EV Ekosystémy
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	základy ekologie společenstvo rostlin a živočichů potravní řetězce ve vybraných ekosystémech životní prostředí obratlovců, rostlin – uvede příklady výskytu obratlovců, rostlin	EV Ekosystémy
odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	přizpůsobování se rostlin podmínkám prostředí, specifické požadavky rostlin na kvalitu prostředí – dovede uvést příklady, jak se rostliny přizpůsobují měnícím se podmínkám prostředí, rozlišuje skupiny rostlin se specifickými požadavky na vlastnosti prostředí	EV Ekosystémy
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ	

5. Učební osnovy

komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	
---	---	--

8. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	savci – popíše vnější a vnitřní stavbu těla savců	EV Základní podmínky života Ekosystémy
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	savci – podle charakteristických znaků rozlišuje základní řady savců a uvede příklady živočichů, pozná vybrané savce podle obrázků nebo modelů	EV Základní podmínky života Ekosystémy
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	původ a vývoj člověka, vývojové stupně člověka, lidské rasy – zařadí člověka do systému živočišné říše, orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka, umí vyjmenovat tři lidské rasy a pozná rozdíly mezi nimi	EV Základní podmínky života MV Etnický původ

5. Učební osnovy

určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	biologie člověka, lidské tkáně, orgánové soustavy – opěrná, svalová, oběhová, mizní, dýchací, trávicí, vylučovací, kožní, nervová, pohlavní smyslové orgány, žlázy s vnitřním vyměšováním, vývin člověka, člověk a zdraví – nemoci, úrazy, prevence, první pomoc – rozliší základní druhy tkání, uvede jejich funkci a výskyt, objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla	EV Základní podmínky života OSV Sebepoznání a sebepojetí
objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	biologie člověka, lidské tkáně, orgánové soustavy – opěrná, svalová, oběhová, mizní, dýchací, trávicí, vylučovací, kožní, nervová, pohlavní smyslové orgány, žlázy s vnitřním vyměšováním, vývin člověka, člověk a zdraví – nemoci, úrazy, prevence, první pomoc – objasní vznik a vývin nového jedince, popíše jednotlivé etapy života	EV Základní podmínky života OSV Sebepoznání a sebepojetí
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	biologie člověka, lidské tkáně, orgánové soustavy – opěrná, svalová, oběhová, mizní, dýchací, trávicí, vylučovací, kožní, nervová, pohlavní smyslové orgány, žlázy s vnitřním vyměšováním, vývin člověka, člověk a zdraví – nemoci, úrazy, prevence, první pomoc – uvede příklady a příznaky běžných nemocí, posoudí nebezpečí úrazů a uplatňuje zásady jejich prevence, uvede zásady zdravého způsobu života	EV Základní podmínky života OSV Sebepoznání a sebepojetí
aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	biologie člověka, lidské tkáně, orgánové soustavy – opěrná, svalová, oběhová, mizní, dýchací, trávicí, vylučovací, kožní, nervová, pohlavní smyslové orgány, žlázy s vnitřním vyměšováním, vývin člověka člověk a zdraví – nemoci, úrazy, prevence první pomoc – aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění těla	EV Základní podmínky života OSV Sebepoznání a sebepojetí

5. Učební osnovy

vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	základy genetiky, podstata dědičnosti a přenos dědičných informací druhy dědičnosti J. G. Mendel – objasní podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	EV Základní podmínky života
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	základy genetiky, podstata dědičnosti a přenos dědičných informací druhy dědičnosti J. G. Mendel – uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	EV Základní podmínky života
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim ☑	

5. Učební osnovy

civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ	
--	---	--

5. Učební osnovy

• respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	sebezpoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	
--	---	--

5. Učební osnovy

9. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	minerály a horniny vznik, tvar nerostů vlastnosti nerostů přehled nerostů horniny vyvřelé, usazené, přeměněné – odliší nerost od horniny, objasní, jak vznikají nerosty, rozpozná vybrané nerosty a horniny podle charakteristických vlastností, dovede určit, k čemu se vybrané základní nerosty a horniny používají	EV Základní podmínky života
objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	vznik Země, stavba Země – zemská kůra, zemský plášť, zemské jádro, litosféra – vysvětlí, proč může existovat život na planetě Zemi, popíše stavbu Země a charakterizuje její části	EV Základní podmínky života
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	geologické děje, vnitřní geologické děje: pohyby litosférických desek, tektonické jevy, sopečná činnost, zemětřesení vnější geologické děje: zvětrávání, zemská přitažlivost, činnost vody, ledovců, větru – uvede příklady vnitřních a vnějších geologických dějů, objasní základní pojmy související se sopečnou činností a zemětřesením, uvede příklady činných a vyhaslých sopek a některé zemětřesné oblasti, objasní vliv vody, větru a zemské přitažlivosti na zemský povrch	EV Základní podmínky života
porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní	půdy, půdní typy a druhy – vysvětlí, jak vzniká půda a určí její vlastnosti, rozliší půdní typy	EV Základní podmínky života

5. Učební osnovy

půdní typy a půdní druhy v naší přírodě		
rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	vznik a vývoj života, geologická období vývoje Země: prahory, starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory – rozliší jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků, přiřadí typické organismy k jednotlivým geologickým obdobím, pozná trilobita a některé dinosaury	EV Základní podmínky života
rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	základy ekologie, životní prostředí – orientuje se v základních ekologických pojmech, (ekosystém, populace, společenstvo), uvede příklady potravních řetězců v různých ekosystémech	EV Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	základy ekologie, životní prostředí – uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	EV Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí
uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	klimatické změny, mimořádné události, přírodní katastrofy – uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj ekosystémů charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí	EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí

5. Učební osnovy

• uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci	
--	---	--

5. Učební osnovy

• bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné • prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)		
---	--	--

5. Učební osnovy

5.2.11 ZEMĚPIS

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Zeměpis vychází ze vzdělávací oboru Zeměpis a průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Zeměpis	2	2	2	2

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Výuka zeměpisu na 2. stupni navazuje na výuku vlastivědy.

Vyučovací předmět Zeměpis umožňuje žákovi poznávat procesy probíhající v přírodě, jejich příčiny a důsledky, závislost člověka na přírodě a vlivy člověka na stav životního prostředí. Kromě přírodovědného charakteru má zeměpis i význam společenský. Žák zde poznává také kulturní, společenské, hospodářské a politické zvláštnosti různých regionů světa, učí se respektu k jiným kulturám.

Výuka probíhá v učebnách, které jsou vybaveny audiotechnikou.

Ve výuce je snaha o aktivizující formy učení, samostatnou práci žáků. V 6. ročníku se výuka zaměřuje na učivo o Zemi jako vesmírném tělese, o krajině sféry a jejích hlavních složkách. V 7. ročníku navazuje regionální zeměpis (Afrika, Austrálie, oceány, Evropa, Amerika, Asie). 8. ročník je dále věnován tématům o společenských a hospodářských složkách krajiny, politickému členění světa, krajině a životnímu prostředí. Učivo 9. ročníku je zaměřeno na regionální zeměpis ČR. Cílem předmětu je obohatit rozhled žáků uvedením do přírodních, hospodářských a sociálních podmínek života lidí v místní oblasti na území republiky, v Evropě a dalších světadílech. Žáci si osvojí dovednosti samostatně pracovat s různými druhy map, grafy, statistickými materiály a moderními zdroji informací. Žáci by si měli vytvořit smysl pro jedinečnost a krásu přírodních objektů i lidských výtvarů.

Obsah učiva předpokládá maximální využití aktivizujících vyučovacích metod a forem práce. Směřují nejen k získávání potřebných vědomostí, ale i dovedností a návyků týkajících se pozorování a poznávání přírody a vztahů člověka k životnímu prostředí.

Žáky podporujeme v přípravě na účasti na zeměpisné olympiádě.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Používáme takové postupy a metody, kterými si žáci osvojují schopnosti kritického myšlení. (KU)
- Zadáváme žákům referáty, popřípadě jiné formy samostatných aktivit, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají a hodnotí přírodopisné informace z různých zdrojů – na internetu, v časopisech, encyklopediích. (KU)

5. Učební osnovy

- Vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování a poznání dále zpracovávali a využívali pro své další učení. (KU)
- Vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie. (KU)
- Vedeme žáky k sebehodnocení. (KU, KK)
- Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a samostatnému řešení problémů. (KŘP)
- Vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je žáky řešit. (KŘP)
- Zařazujeme metody, ve kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná data. (KŘP)
- Uznáváme práci s chybou, vedeme žáky k poučení se z chyb a vymýšlení nových postupů. (KŘP)
- Vedeme žáky k jednoznačné srozumitelné a kultivované komunikaci. (KK)
- Umožňujeme žákům formulovat své myšlenky v písemné i mluvené formě. (KK)
- Organizujeme skupinovou práci, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi. (KK)
- Učíme žáky reagovat na hodnocení ostatních, umět přijmout kritiku. (KK)
- Učíme žáky při skupinovém vyučování spolupracovat při řešení problému. (KSP)
- Učíme žáky spoluvytvářet a respektovat pravidla práce ve skupině. (KSP)
- Zařazujeme kooperativní formy výuky. (KSP)
- Pozitivním hodnocením podporujeme žákovu sebedůvěru. (KSP)
- Zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh. (KP)
- Hodnotíme kladně svědomitou a systematickou práci žáků a pomáháme rozvíjet dovednosti potřebné pro budoucí život žáků. (KP)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ZEMĚPIS

6. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO Průřezových témat
zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	planeta Země, Měsíc: přirozená družice Země, sluneční soustava, Slunce, vesmír, vývoj poznání o vesmíru – zhodnotí začlenění planety Země, srovnají podstatné vlastnosti a podmínky na Zemi s ostatními tělesy Sluneční soustavy, znají základní charakteristiky planety Země, Měsíce, Slunce, jmenují významné osobnosti	EV Základní podmínky života OSV Rozvoj schopností poznávání
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	planeta Země, tvar a rozměry Země, pohyby Země, Země se otáčí kolem své osy, Země obíhá kolem Slunce – prokáží na konkrétních příkladech tvar Země, uvedou pohyby, které vykonávají tělesa Sluneční soustavy a vysvětlí důsledky, které z nich vyplývají pro Zemi, střídání dne a noci, délka dne, střídání ročních období	EV Základní podmínky života OSV Rozvoj schopností poznávání
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	planeta Země, pohyby Země, Země se otáčí kolem své osy, Země obíhá kolem Slunce – vysvětlí pojmy polární den/noc, rovnodennost, slunovrat	EV Základní podmínky života OSV Rozvoj schopností poznávání
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a grafů	glóbus, mapy, poledníky a rovnoběžky, určování zeměpisné, čas na zeměkouli, znázorňování výškopisu a polohopisu na mapách, práce s turistickou mapou, místní krajina – s porozuměním používají základní kartografické a topografické pojmy, poledník, rovnoběžka,	EV Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání

5. Učební osnovy

	umí určit zeměpisnou polohu, rozlišuje jednotlivá časová pásma, určí datovou hranici, rozeznává základní mapové značky, rozlišuje mapy podle měřítka	
přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	porovná a rozlišuje složky přírodních sfér, zhodnotí význam jednotlivých přírodních složek na Zemi	EV Vztah člověka k prostředí
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost	atmosféra, předpověď počasí, podnebí, trvání dne a noci na Zemi, délka dnů a nocí v závislosti na zeměpisné šířce, teplotní pásy – uvedou složení atmosféry, její vliv na život na Zemi, charakterizují prvky, které určují ráz počasí a podnebí, rozlišují pojem podnebí a počasí	EV Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	litosféra, stavba Země, dno oceánu, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, zvětrávání a činnost větru, působení povrchové tekoucí vody – chápou vzájemné vztahy složek krajinné sféry stručně charakterizují vnitřní členění planety Země, objasní principy vzniku zemětřesení a sopečné činnosti	EV Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání
porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	povrch Země jako výsledek působení přírodních činitelů – rozliší vnitřní a vnější procesy, které formují povrch Země, uvedou jejich příklady a jakým způsobem působí na zemský povrch	EV Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání

5. Učební osnovy

• uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	ochrana člověka při živelných pohromách, chování a jednání v nebezpečí života	EV Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznává
• rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost	hydrosféra, oceány a moře, pohyby mořské vody, vodstvo na pevnině: vodní toky, jezera, bažiny a umělé vodní nádrže, ledovce, podpovrchová voda – rozdělí složky hydrosféry do základních skupin, uvedou příklady působení vody při formování krajiny, vysvětlí základní pojmy: průliv, průplav, povodí, na mapě ukáže členění světového oceánu	EV Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání
• rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost	pedosféra, typy půd, půda, její činitele a struktura, nebezpečí, která půdu ohrožují – stručně charakterizují pojem „půda“ - její složení, základní rozdělení, půdní typy a druhy, jejich ovlivnění přírodními podmínkami, jmenují činitele, kteří se podílejí na vzniku půdy, uvedou příklady ohrožení půdy	EV Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání
• porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	biosféra, tropické lesy, savany, pouště, subtropické rostlinstvo, stepi, lesy mírného pásu, tundra, polární oblasti, život ve vodách oceánů, výškové stupně v krajině – s pomocí mapy vymezí hlavní vegetační pásy, zařadí příklady rostlin a živočichů do příslušných vegetačních pásů, chápou závislost rozšíření vegetačních pásů na zeměpisné šířce a nadmořské výšce	EV Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání

5. Učební osnovy

• porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	obyvatelstvo na Zemi: rozmístění obyvatelstva, státy a národy, rasy, náboženství, jazyky a písmo, světová sídla – porovná různé oblasti světa, vysvětlí základní pojmy	EV Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání
• porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	hospodářství na Zemi: hospodářství a integrace, zemědělství, rostlinná a živočišná výroba, nerostné suroviny, průmyslová výroba, doprava, služby, cestovní ruch, světové organizace – porovná různé oblasti světa, vysvětlí základní pojmy	EV Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání
• ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	pozorování a orientace v terénu	OSV Rozvoj schopností poznávání
• aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	pozorování a orientace v terénu	OSV Rozvoj schopností poznávání

5. Učební osnovy

7. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO Průřezových témat
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	fyzicko-geografické charakteristiky, poloha, rozloha, členitost světa – umí na mapě vyhledat kontinenty, porovnají polohu a rozlohu vůči ostatním světadílům, uvede okolní oceány	OSV Rozvoj schopností poznávání VMEGS Evropa a svět nás zajímá
vyjmenuje a vysvětlí pojmy stát, republika, monarchie, diktatura	obecné uspořádání světa a států - vyjmenuje příklady států, kde je republika, monarchie, diktatura, vysvětlí tyto pojmy	VMEGS Evropa a svět nás zajímá
přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	VMEGS Evropa a svět nás zajímá
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Afrika: fyzicko-geografické charakteristiky, poloha, rozloha a členitost pobřeží – umí na mapě vyhledat kontinent, porovnají polohu a rozlohu vůči ostatním světadílům, uvede okolní oceány, popíší členitost kontinentu	MKV Kulturní difference Etnický původ

5. Učební osnovy

		Multikulturalita
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států	Afrika: povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, poměry – popíše přírodní podmínky kontinentu, vymezí klimatické oblasti, charakterizují obyvatelstvo, sídla; demografické a kulturní charakteristiky; srovnání vyspělých a zaostalých oblastí, uvedou nejdůležitější státy, objevování a kolonizace Afriky	MKV Kulturní difference Etnický původ EV Ekosystémy
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Amerika: fyzicko-geografické charakteristiky, poloha, rozloha a členitost pobřeží – umí na mapě vyhledat kontinent, porovnájí polohu a rozlohu vůči ostatním světadílům, uvede okolní oceány, popíše členitost kontinentu	MKV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států	Amerika: povrch a nerostné suroviny, podnebí, vegetace, vodstvo, socioekonomické charakteristiky, obyvatelstvo, staré civilizace – popíše přírodní podmínky kontinentu, vymezí klimatické oblasti, vegetační pásy, uvedou příklady typických rostlin a živočichů daných oblastí, charakterizují obyvatelstvo, sídla; demografické a kulturní charakteristiky, poznají regionální členění Ameriky	MKV Kulturní difference Etnický původ EV Ekosystémy
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Asie: fyzicko geografické charakteristiky poloha, rozloha, členitost – umí na mapě vyhledat kontinent, porovnájí polohu a rozlohu vůči ostatním světadílům, uvede okolní oceány, popíše členitost kontinentu	MKV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita

5. Učební osnovy

porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států	Asie: povrch, vodstvo, podnebí, vegetace, socioekonomické charakteristiky, obyvatelstvo a sídla, počet a hustota obyvatelstva, hospodářství a doprava, nerostné suroviny, průmysl, zemědělství, doprava – popíše přírodní podmínky kontinentu, vymezí klimatické oblasti, vegetační pásy: uvedou příklady typických rostlin a živočichů daných oblastí, charakterizují obyvatelstvo, sídla; demografické a kulturní charakteristiky, poznají regionální členění Asie	MKV Kulturní difference Etnický původ EV Ekosystémy
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Austrálie: fyzicko-geografické charakteristiky, poloha, rozloha, členitost pobřeží a povrch – umí na mapě vyhledat kontinent, porovnají polohu a rozlohu vůči ostatním světadílům, uvede okolní oceány, popíše členitost kontinentu	MKV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států	Austrálie: podnebí a vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, přírodní podmínky kontinentu – vymezí klimatické oblasti, vegetační pásy, uvedou příklady typických rostlin a živočichů jednotlivých oblastí, socioekonomické charakteristiky, objevení Austrálie a její obyvatelstvo, regionální členění Austrálie, charakterizují obyvatelstvo, sídla, demografické a kulturní charakteristiky, uvedou nejdůležitější regiony, města	MKV Kulturní difference Etnický původ EV Ekosystémy
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, zvláštnosti a podobnosti jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států	Antarktida: poloha, přírodní podmínky – umí vyhledat na mapě, porovnají polohu a rozlohu vůči ostatním světadílům, uvede okolní oceány, popíše členitost kontinentu, odvodí přírodní podmínky kontinentu vyplývající z polohy kontinentu	EV Ekosystémy

5. Učební osnovy

• lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Indický oceán, Tichý oceán a Oceánie, obyvatelstvo a hospodářství a Oceánie – vymezí oceány, porovnájí polohu a rozlohu vůči ostatním světadílům a oceánům základní členění – Melanésie, Mikronésie, Polynésie charakterizují přírodní podmínky oceánů – klimatické oblasti, mořské proudy	EV Ekosystémy
• lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Atlantský oceán a Severní ledový oceán, základní údaje – vymezí oceány, porovnájí polohu a rozlohu vůči ostatním světadílům a oceánům charakterizují přírodní podmínky oceánů, klimatické oblasti, mořské proudy	EV Ekosystémy

5. Učební osnovy

8. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO Průřezových témat
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Evropa: fyzicko-geografické charakteristiky, poloha, rozloha, členitost – umí na mapě vyhledat kontinent, porovnají polohu a rozlohu vůči ostatním světadílům, uvede okolní oceány, popíše členitost kontinentu	MKV Kulturní difference VMEGS Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané Evropa a svět nás zajímá
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	činnosti s mapami, grafy, diagramy a se zeměpisnými atlasy	VMEGS Evropa a svět nás zajímá
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány, rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů, charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	EV Základní podmínky života OSV Rozvoj schopností poznávání
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých	Evropa: povrch, vodstvo, podnebí, rostlinstvo, živočišstvo, socioekonomické charakteristiky, obyvatelstvo, hospodářství – popíše přírodní podmínky kontinentu: nejvýznamnější přírodní tvary: pohoří, nížiny, řeky, jezera, průplavy; vymezí klimatické oblasti,	MKV Kulturní difference VMEGS Objevujeme Evropu a svět MKV Multikulturalita

5. Učební osnovy

světadíů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států	vegetační pásy: uvedou příklady typických rostlin a živočichů daných oblastí	
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Evropa: regionální členění – Jižní Evropa, Západní Evropa, Severní Evropa, Střední Evropa, Jihovýchodní Evropa, Východní Evropa, současná tvář Evropy – charakterizují obyvatelstvo, sídla; demografické a kulturní charakteristiky; srovnání vyspělosti jednotlivých států v rámci kontinentu a v porovnání s ostatními kontinenty začlení vybrané státy do jednotlivých regionů na základě přírodních a hospodářských podmínek	MKV Kulturní difference Etnický původ VMEGS Objevujeme Evropu a svět
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	Evropa: společenské a hospodářské složky v krajině lidé na Zemi – dovede pomocí zeměpisných tabulek vyhledat počet obyvatel, rozdělí obyvatelstvo světa do základních lidských ras, zařadí do národů, jazyků, náboženství, porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi	MKV Kulturní difference Etnický původ VMEGS Objevujeme Evropu a svět MKV Multikulturalita
posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	společenské a hospodářské složky v krajině lidé na Zemi – vyjmenuje a na mapě vyhledá největší města, porovná venkovská a městská sídla, dovede vysvětlit pojmy: urbanizace, aglomerace, konurbace, megalopole	MKV Kulturní difference VMEGS Objevujeme Evropu a svět
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	světové hospodářství zemědělství, rybolov, lov, lesní a vodní hospodářství – dovede posoudit hlavní úlohu hospodářství, rozdělit na sektory pomocí mapy dovede lokalizovat hlavní oblasti světového hospodářství	MKV Kulturní difference VMEGS Objevujeme Evropu a svět

5. Učební osnovy

porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	průmysl, doprava, služby, cestovní ruch, světový trh a mezinárodní obchod – lokalizuje na mapě světa nejvýznamnější průmyslové a zemědělské oblasti světa, vyhledá hlavní dopravní uzly a uvede státy s nejmodernější dopravou, zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo, vyhledá na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu, uvede nejdůležitější centra světového obchodu, hlavní hospodářské organizace ve světě, vysvětlí pojmy import, export	MKV Kulturní diference
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	společné a odlišné znaky států, svrchovanost států, poloha a územní rozloha států, státy podle původu a počtu obyvatel, státní zřízení, formy vlády, státy podle politického systému, politické a hospodářské seskupení států světa, mezinárodní organizace, OSN - uvede orientačně aktuální počet států současného světa, rozdělí a uvede státy podle hlediska svrchovanosti, vysvětlí rozdíly mezi nimi rozdělí státy podle polohy, rozlohy, počtu a původu obyvatel, správního členění, státního zřízení a formy vlády, politického systému a stupně hospodářského stupně rozvoje, uvede příklady dovede vysvětlit nejvýznamnější politické, vojenské, hospodářské seskupení a sdružení států světa, jejich cíle, zásady, činnost - OSN, EU, NATO	MKV Kulturní diference Multikulturalita
uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	krajina a životní prostředí, ekosystémy planety Země, krajina kulturní, přírodní – dovede slovně vysvětlit, co je to ekosystém dovede popsat kulturní a přírodní krajina, popř. uvede příklady	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Ekosystémy
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních	globální problémy lidstva ochrana přírody a krajiny - dovede posoudit, jak společenské a hospodářské vlivy působí na krajinu a životní prostředí, objasní důsledky těžby nerostných surovin na	VMEGS Jsme Evropané

5. Učební osnovy

a společenských vlivů na životní prostředí	krajinu a životní prostředí, zhodnotí vlivy a dopady průmyslu zemědělství, dopravy, cestovního ruchu a rekreace na krajinu a životní prostředí, dovede svými slovy vysvětlit a objasnit hlavní globální problémy lidstva, dovede vyjádřit svými slovy hlavní zásady ochrany přírody a životního prostředí, uvede příklady chráněných území v ČR, v místní krajině, ve světě, národní parky	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
--	--	---

9. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO Průřezových témat
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Česká republika: poloha, rozloha, státní hranice, vývoj státního území a postavení ve světě a v Evropě – orientuje se v mapě Evropy i ČR určí zeměpisnou polohu a porovná rozlohu, velikost, v kontextu Evropy, ukáže a pojmenuje sousední státy, členství ve světových organizacích vyhledá a určí souřadnice procházející ČR, samostatně pracuje s atlasem ČR, rejstříkem, dovede se v něm orientovat	VMEGS Jsme Evropané
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	přírodní poměry a zdroje ČR, geologický vývoj, povrch a jeho členění na horopisné celky, nerostné suroviny, podnebí, vodstvo, půdy, biota: rostlinstvo a živočišstvo, ochrana přírody a krajiny - vyhledá a zařadí jednotlivá pohoří pomocí mapy do horopisných celků, vysvětlí čím je ovlivněno rozložení teplot a srážek v ČR, zjistí minimální a maximální naměřené hodnoty z atlasu definuje, co je to	EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí VMEGS Jsme Evropané

5. Učební osnovy

	povodí, rozvodí, úmoří, ukáže na mapě, ke kterému úmoří náleží území ČR, dovede ukázat a vyjmenovat na mapě významné řeky, jezera, rybníky, přehrady a zdůvodní jejich využití, vyjmenuje hlavní floristické oblasti a výškové stupně rostlinstva, popíše současný stav a aktuální problémy životního prostředí v ČR, uvede nejvýznamnější velkoplošná chráněná území přírody a nalézá je na mapě ČR	
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	obytelstvo ČR: sídla, počet, hustota, národnosti, rozdělení obyvatel podle věku, sídla, náboženství, - zjistí počet obyvatel ČR podle posledního sčítání, vysvětlí pojmy porodnost, úmrtnost, přírůstek obyvatelstva, urbanizace, migrace, aglomerace rozdělí obyvatele dle věku, pohlaví, ekonomické aktivity uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva a sídel v ČR, zjišťuje národnosti a národnostní menšiny na území ČR, srovnává podíl věřících, vyhledá a na mapě ukáže kraje ČR a významná sídla	VMEGS Jsme Evropané
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	hospodářství ČR průmyslová odvětví: těžební, energetický, hutní, strojírenský, chemický, gumárenský, výroba papíru, celulózy, průmysl stavebních hmot, skla, porcelánu a keramiky, spotřební, potravinářský zemědělství: rostlinná a živočišná výroba lesní a vodní hospodářství doprava a spoje služby, cestovní ruch a rekreace zahraniční obchod - vyjmenuje hlavní průmyslová odvětví ČR na mapě, ukáže místa v ČR, kde se těží významné suroviny, vyjmenuje a ukáže na mapě hlavní zemědělské oblasti: hospodářsky pěstované plodiny, zdůvodní funkci lesů pro život člověka, přírodu a hospodářství, uvede příklady, vyjmenuje druhy dopravy, vysvětlí, jak doprava ovlivňuje životní prostředí, posoudí význam služeb: co do	VMEGS Jsme Evropané

5. Učební osnovy

	skupiny služeb řadíme, na mapě ukáže nejvyhledávanější a nejzajímavější místa z hlediska cestovního ruchu	
- vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	oblasti: regiony ČR Praha, Hradec Králové, Pardubice, Polabí, Ústí nad Labem, podkrušnohorské pánve a Karlovarsko, Plzeň a oblast střední a jihozápadní Čechy, České Budějovice a jihočeské pánve, Liberec a oblast severních a severovýchodních Čech, Jihlava a Českomoravská vrchovina, Brno, Zlín a Karpaty, na jižní Moravě Olomouc, střední Morava a Jeseníky, Ostrava a Karpaty na severní Moravě - vyhledá a na mapě ukáže regiony, kraje, na které je ČR rozdělena, charakterizuje jejich přírodní, sídelní a hospodářské předpoklady, osobnosti, kulturní zajímavosti, využívá získané znalosti z přírodních a hospodářských podmínek ČR, vybere oblasti, které mají dobré kulturní a přírodní předpoklady pro domácí i zahraniční cestovní ruch a rekreaci	VMEGS Jsme Evropané
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	oblasti: místní region, zeměpisná poloha v rámci ČR, specifika regionu – žák využívá získané informace o daném regionu, vytváří si svůj jednoduchý obraz daného regionu a začlení jej v rámci vyššího územního celku, využívá komplexní znalosti, vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště nebo školy uvede a na mapě ukáže, s kterými regiony náš region sousedí	EV Ekosystémy VMEGS Jsme Evropané
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby	přírodní poměry hospodářské, kulturní, ekologické poměry – zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje	EV Ekosystémy VMEGS Jsme Evropané

5. Učební osnovy

místního regionu k vyšším územním celkům		
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	uplatňuje zásady bezpečného pohybu v krajině (při mimořádných i modelových situacích a událostech), zhodnotí kvalitu a faktory ohrožující místní krajinu	VMEGS Jsme Evropané

5. Učební osnovy

5.2.12 HUDEBNÍ VÝCHOVA

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Hudební výchova a průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Hudební výchova	1	1	1	1

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět hudební výchova je zaměřený na rozvoj hudebnosti, uměleckého přemýšlení a kreativity. Navíc v našem konceptu pracujeme s kapelovou hrou, přičemž po žácích je vyžadována aktivní účast. Žáci jsou vedeni k základní hře na klávesové, strunné i bicí nástroje. Na druhém stupni již dbáme na vytvoření hudebního tělesa, které je schopno jednoduše doprovodit základní populární písně. Tím rozvíjíme i sociální dovednosti a komunikaci mezi žáky.

Žáky vedeme k rozvoji melodického i harmonického myšlení a k rozvoji rytmických technik a dovedností. Zároveň jsou žákům formou zábavných výkladů a prezentací předkládány dějinné souvislosti a základní hudební teorie. Žáci jsou vedeni k nalézání souvislostí v oblasti dějin i uměleckých slohů, nebo například také mezi hudební vědou a přírodními vědami.

Cílem hudební výchovy je dát žákům prostor pro relaxaci ducha, zaujmout jejich rozvíjející se intelekt pro poslech a tvoření hudby a rozvíjet kreativitu a sociální vazby. Dále žáky vedeme k základní znalosti hudební teorie a dějin umění, které pomáhají žáky kultivovat.

V rámci možností školy vypisujeme hudební kroužky, na které mohou žáci v rámci mimoškolních aktivit docházet. Prvky hudební výchovy (dějiny umění, rytmizace textu, významné osobnosti, lidová hudba, fyzikální podstata hudby) se také objevují v jiných předmětech, například v Českém jazyce a literatuře, ve Výtvarné výchově, Dějepisu a Fyzice.

Škola pravidelně pořádá hudební vystoupení, například Vánoční besídku, Zámeckou slavnost, při kterých mají žáci prostor k hudebnímu vystoupení.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Žáky vedeme ke kapelové hře. (KU, KK, KŘP, KSP, KP)
- Žáky vedeme ke ztišení a poslechu. (KU, KK, KSP)
- Žáky vedeme k respektování odlišností i v oblasti hudebního vkusu, míry nadání a hudebního umění. (KK, KSP, KO)
- Žákům předkládáme zábavnou formou (často prezentacemi) dějinné i umělecké souvislosti. (KU, KK, KŘP)
- Žáky podporujeme ve hře na hudební nástroj a vítáme, když žák do hodiny hudební výchovy přinese svůj nástroj. (KU, KK, KŘP, KSP, KP)

5. Učební osnovy

- Žáky vedeme k sebeprezentaci a k umění hudebního vystoupení. (KK, KŘP, KSP, KP)
- S žáky tvoříme hudbu, písně, básně a prezentujeme je i mezi třídami a při hudebních vystoupeních. (KU, KK, KŘP, KSP, KP)
- Žáky vhodně seznamujeme s různými kulturami a etniky, vedeme je k pochopení nám vzdálených hudební kultur. (KU, KK, KSP, KO)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA

6. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	zpěv jednohlasu dle individuálních schopností hra na sólový hudební nástroj, doprovod kapelové hry, základy hry na různé hudební nástroje orientace v notovém zápisu poslech, důraz na výrazové prostředky (barva, instrumentace, dynamika), poslech základních hudebních melodií evropské hudby, vybrané ukázky vliv a význam hudby, význam sociální, individuální elementární znalost největších hudební osobností evropské hudby populární hudba a její vliv na kulturu 20. a 21. století, základní přehled populárních stylů elementární znalost hudby odlišných kultur	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

5. Učební osnovy

• realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami		
---	--	--

5. Učební osnovy

vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		
--	--	--

7. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí	zpěv jednohlasu, respekt daného žánru dle individuálních schopností hra na sólový hudební nástroj, doprovod kapelové hry, základy hry na různé hudební nástroje orientace v notovém zápisu poslech a elementární znalost hudebních forem, poslech základních hudebních melodií evropské hudby, vybrané ukázky vliv a význam hudby, význam sociální, individuální, rozlišení mezi vhodným a nevhodným textem elementární znalost největších hudební osobností evropské hudby populární hudba a její vliv na kulturu 20. a 21. století, základní přehled populárních stylů elementární znalost hudby odlišných kultur	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

5. Učební osnovy

jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové		
--	--	--

5. Učební osnovy

a stylové příslušnosti s dalšími skladbami vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		
--	--	--

8. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata	zpěv jednohlasu, respekt daného žánru, důraz na hlasovou hygienu, elementární dvojhlasý zpěv dle individuálních schopností hra na sólový hudební nástroj, doprovod kapelové hry, základy hry na různé hudební nástroje, snaha o zdokonalování techniky hry orientace v notovém zápisu a elementární znalost označení tempa, dynamiky poslech, důraz na výrazové prostředky (barva, instrumentace, dynamika) a elementární znalost hudebních forem, poslech základních hudebních melodií evropské hudby, vybrané ukázky	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice VMEGS Evropa a svět nás zajímá

5. Učební osnovy

i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písni a skladby různých stylů a žánrů • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové	vliv a význam hudby, význam sociální, individuální, rozlišení mezi vhodným a nevhodným textem znalost největších hudební osobností evropské hudby populární hudba a její vliv na kulturu 20. a 21. století, základní přehled populárních stylů elementární znalost hudby odlišných kultur, základy etnomuzikologie (hudba Asie, Afriky, Evropy, Ameriky)	Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
--	--	--

5. Učební osnovy

a stylové příslušnosti s dalšími skladbami vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		
--	--	--

9. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata	zpěv jednohlasu, respekt daného žánru, důraz na hlasovou hygienu dle individuálních schopností hra na sólový hudební nástroj, doprovod kapelové hry, základy hry na různé hudební nástroje orientace v notovém zápisu a elementární znalost označení tempa, dynamiky poslech, důraz na výrazové prostředky (barva, instrumentace, dynamika) a elementární znalost hudebních forem, poslech základních hudebních melodií evropské hudby, vybrané ukázky vliv a význam hudby, význam sociální, individuální, rozlišení mezi vhodným a nevhodným textem	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice VMEGS Evropa a svět nás zajímá

5. Učební osnovy

i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písničky a skladby různých stylů a žánrů - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové	elementární znalost největších hudební osobností evropské hudby populární hudba a její vliv na kulturu 20. a 21. století, základní přehled populárních stylů základy hudební skladby, zaměření na kreativitu a autorskou tvorbu, práce s básnickou tvorbou elementární znalost hudby odlišných kultur, základy etnomuzikologie (hudba Asie, Afriky, Evropy, Ameriky)	Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
---	--	--

5. Učební osnovy

a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		
--	--	--

5. Učební osnovy

5.2.13 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Výtvarná výchova a průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Výtvarná výchova	2	2	2	1

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Výtvarná výchova navazuje a dále rozšiřuje výuku výtvarné výchovy nižších ročníků. S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Inspirací k činnostem se stávají také literární díla, dramatická díla (divadlo, film) a multimediální tvorba (fotografie, videa).

Vzdělávací obsah je žákům předkládán různými metodami. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Žáci jsou učitelem motivováni k aktivní tvorbě ve výuce i mimo ni (fotografie, tvorba videa, charitativní projekty, účast na výtvarných soutěžích, dekorace školy atd.). Výuka je podpořena možností aktivně se zapojovat do kreativní tvorby ve vybraných uměleckých kroužcích, hodinách družiny a školního klubu.

Výuka je propojena s výukou ostatních předmětů – práce na projektech, které otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů.

Výuka probíhá v učebnách, kde je žákům při výuce běžně k dispozici výtvarný materiál, umělecké pomůcky a dostatečný pracovní prostor. Pro některé aktivity využíváme i jiná místa než učebnu (např. návštěva galerie, vycházky do přírody, na zahradě).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům výtvarné oblasti a aby s nimi dovedli zacházet – ukazujeme žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat. (KU)
- Motivujeme žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, aby svůj názor byli schopni obhájit – předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytujeme dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě. (KŘP, KK)
- Poskytujeme dostatečný prostor k vlastnímu uměleckému projevu žáků. (KK)
- Žákům ukazujeme potřebu spolupráce, důležitost úkolů (rolí), které ve skupině plní a předvádíme jim na příkladech z uměleckého světa nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování. (KSP)

5. Učební osnovy

- Budujeme v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost – vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění. (KO)
- Vysvětluje žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat. (KP)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU VÝTVARNÁ VÝCHOVA

6. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazových vyjádření - rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu a v prostoru (podobnost, kontrast, struktura), ve vizuálně obrazném vyjádření prostředky pro vyjádření emocí, fantazie, představ a osobních zkušeností – akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – volná malba, kresba, plastika, komiks osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření	OSV Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Komunikace MkV Multikulturalita MV Tvorba mediálního sdělení

5. Učební osnovy

sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů		
---	--	--

7. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu a v prostoru (podobnost, kontrast, struktura), ve vizuálně obrazném vyjádření prostředky pro vyjádření emocí, fantazie, představ a osobních zkušeností – akční tvar malby a kresby	OSV Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Komunikace MkV Multikulturalita MV Tvorba mediálního sdělení

5. Učební osnovy

• užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazových vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	typy vizuálně obrazných vyjádření – volná malba, kresba, plastika, komiks, fotografie, ilustrace osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření komunikačního obsahu, vysvětlování výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve prostorách školy a reklamních materiálech školy	
---	--	--

5. Učební osnovy

8. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazových vyjádření - rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu a v prostoru (podobnost, kontrast, struktura), ve vizuálně obrazném vyjádření prostředky pro vyjádření emocí, fantazie, představ a osobních zkušeností – akční tvar malby a kresby Typy vizuálně obrazných vyjádření – volná malba, kresba, plastika, komiks, fotografie, ilustrace, video osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření komunikačního obsahu, vysvětlování výsledků tvorby s respektováním	OSV Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Komunikace MkV Multikulturalita MV Tvorba mediálního sdělení

5. Učební osnovy

sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	záměru autora; prezentace ve prostorách školy a reklamních materiálech školy	
--	---	--

9. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše,	OSV Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita

5. Učební osnovy

získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazových vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	objemu a v prostoru (podobnost, kontrast, struktura), ve vizuálně obrazném vyjádření prostředky pro vyjádření emocí, fantazie, představ a osobních zkušeností – akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – volná malba, kresba, plastika, komiks, fotografie, ilustrace, video osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření komunikačního obsahu, vysvětlování výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve prostorách školy a reklamních materiálech školy	Komunikace MkV Multikulturalita MV Tvorba mediálního sdělení
---	---	---

5. Učební osnovy

v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci		
---	--	--

5. Učební osnovy

5.2.14 TĚLESNÁ VÝCHOVA

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Tělesná výchova a průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Tělesná výchova	2	2	2	2

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Tělesná výchova navazuje na výuku Tělesné výchovy v nižších ročnících. Žáci jsou do výuky zapojeni plněním obsahu předmětu Tělesná výchova a také jsou učitelem povzbuzováni k aktivnímu vedení výuky (vedení zahřívacích a protahovacích cvičení, vedení zahřívacích a doplňkových zábavných her).

Výuka předmětu probíhá v prostorách školy, ve sportovních areálech v blízkosti školy či v přírodě. Žákům jsou při výuce běžně k dispozici sportovní pomůcky a nářadí.

Výuka je propojena s výukou ostatních předmětů. Žáci jsou v předmětu Tělesná výchova vedeni k aplikaci poznatků z jiných předmětů a naopak. Výuka může být vedena v cizím jazyce.

Vzdělávací obsah je žákům předkládán v systému tělesných cvičení, činností a her, které podporují fyzický a psychický vývoj žáka. Výchozí myšlenkou je dovést žáky k myšlení v duchu fair play a k vnímání tělesných aktivit jako prostředku zdravého životního stylu.

Na druhém stupni je součástí tělesné výchovy povinný výcvik plavání v rozsahu minimálně jedné vyučovací hodiny týdně po dobu jednoho školního pololetí. Lektory a dopravu hradí zákonní zástupci. Přesné podmínky konání plaveckých výcviků upřesňuje škola vždy na začátku školního roku.

Ve škole probíhají akce, které podněťují žáky k tělesným cvičením (Sportovní den, Olympijský den, Olympijský víceboj). Výuka je podpořena možností aktivně cvičit a sportovat i mimo výuku předmětu Tělesná výchova ve vybraných hodinách družiny a školního klubu.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a dovedností a učení se je dále individuálně rozvíjet. (KU)
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby pěstovali správné zásady chování při sportovních akcích, dodržovali pravidla fair play a poskytli v rámci svých schopností vhodnou pomoc spoluhráči i soupeři. (KSP, KU)
- Různorodostí zařazovaných aktivit (cviků, sportovních prvků) je vedeme k neustálému reflektování nových situací a tím rozvíjíme jejich schopnost řešit problémy. (KŘP, KK, KU)

5. Učební osnovy

- V týmových aktivitách vedeme žáky ke spolupráci, plnění důležitých úkolů v týmu a přispívání k utváření kladných vztahů ve sportovním kolektivu. (KSP, KK, KŘP, KU)
- Žáky motivujeme k vzájemné komunikaci při hledání herních strategií. (KK, KSP)
- Vedeme žáky k tomu, aby při veškerých sportovních aktivitách respektovali a dodržovali nejen pravidla dané sportovní aktivity, ale i základní pravidla hygienická. (KO)
- Vedeme žáky ke každodennímu pohybu i mimo vyučování. (KU, KO)
- Žáky učíme správně užívat základní tělovýchovné názvosloví. (KP, KU)
- Učíme žáky správně používat sportovní náčiní a nářadí, chránit svoje zdraví při sportovních činnostech a dodržovat základní pravidla ve sportu. (KP, KU)
- Předmět Tělesná výchova propojujeme s jinými předměty. (KU, KŘP, KO, KP)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA

6. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost Učí se poskytovat první pomoc při drobných i závažnějších poraněních	Činnosti ovlivňující zdraví - rozdíl mezi sportem chlapců a dívek, zdravých a oslabených - význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - zdravý životní styl, odmítání škodlivin - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Atletika - speciální běžecká cvičení - rychlý běh, běh vytrvalostní do 3000 m, běh v terénu, běh štafetový	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5. Učební osnovy

● zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ● posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Minimální doporučená úroveň pro úprav ● užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ● naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ● dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ● rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora ● sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	● skok do dálky, do výšky ● hod kriketovým míčem Sportovní hry ● vybíjená, odbíjená, přehazovaná, házená, košíková, kopaná, florbal, softbal (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, zkrácená pravidla hry ve všech výše zmíněných hrách) Gymnastika ● kotoul vpřed, letmo, vzad, vzad do zášvihů ● stoj na lopatkách, stoj na rukou s výdrží ● přemet stranou ● rovnovážné polohy v postojích ● skoky na místě i s obratem ● jednoduché vazby a sestavy ● přeskok přes kozu (roznožka, skrčka) Pohybové hry	
--	--	--

5. Učební osnovy

• zdokonaluje se v plavání, dovednosti záchranného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti	• pohybové hry soutěživé a bojové • pohybové hry pro zdokonalení nových pohybových dovedností Estetické a kondiční formy, cvičení s hudbou • význam jednotlivých forem pro správné držení těla, zdatnost a odpočinek • kondiční formy cvičení pro daný věk žáků • kruhový trénink • vyjádření dynamiky pohybem Úpoly, Průpravné úpoly • přetahy, přetlaky, úpolové odpory • střehové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich • držení soupeře na zemi, boj o únik z držení na zemi Pravidla osvojených pohybových činností Komunikace v Tv (tělocvičné názvosloví osvojených činností)	
--	---	--

5. Učební osnovy

	Pohybové činnosti v návaznosti na učivo TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení Prevence a korekce oslabení Plavání – plavecká výuka, dovednosti záchranného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti	
--	--	--

5. Učební osnovy

7. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost Učí se poskytovat první pomoc při drobných i závažnějších poraněních	Činnosti ovlivňující zdraví - rozdíl mezi sportem chlapců a dívek, zdravých a oslabených - význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - zdravý životní styl, odmítání škodlivin - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Atletika - speciální běžecká cvičení - rychlý běh, běh vytrvalostní do 3000 m, běh v terénu, běh štafetový	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5. Učební osnovy

● zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ● posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Minimální doporučená úroveň pro úprav ● užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ● naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ● dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ● rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora ● sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	● skok do dálky, do výšky ● hod kriketovým míčem Sportovní hry ● vybíjená, odbíjená, přehazovaná, házená, košíková, kopaná, florbal, softbal (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, zkrácená pravidla hry ve všech výše zmíněných hrách) Gymnastika ● kotoul vpřed, letmo, vzad, vzad do zášvihů ● stoj na lopatkách, stoj na rukou s výdrží ● přemet stranou ● rovnovážné polohy v postojích ● skoky na místě i s obratem ● jednoduché vazby a sestavy ● přeskok přes kozu (roznožka, skrčka) Pohybové hry	
--	--	--

5. Učební osnovy

• zdokonaluje se v plavání, dovednosti záchranného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti	• pohybové hry soutěživé a bojové • pohybové hry pro zdokonalení nových pohybových dovedností Estetické a kondiční formy, cvičení s hudbou • význam jednotlivých forem pro správné držení těla, zdatnost a odpočinek • kondiční formy cvičení pro daný věk žáků • kruhový trénink • vyjádření dynamiky pohybem Úpoly, Průpravné úpoly • přetahy, přetlaky, úpolové odpory • střehové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich • držení soupeře na zemi, boj o únik z držení na zemi Pravidla osvojených pohybových činností Komunikace v Tv (tělocvičné názvosloví osvojených činností)	
--	---	--

5. Učební osnovy

	Pohybové činnosti v návaznosti na učivo TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení, prevence a korekce oslabení Plavání – plavecká výuka, dovednosti záchranného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti	
--	--	--

5. Učební osnovy

8. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost Učí se poskytovat první pomoc při drobných i závažnějších poraněních	Činnosti ovlivňující zdraví - rozdíl mezi sportem chlapců a dívek, zdravých a oslabených - význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - zdravý životní styl, odmítání škodlivin - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Atletika - speciální běžecká cvičení - rychlý běh, běh vytrvalostní do 3000 m, běh v terénu, běh štafetový	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5. Učební osnovy

• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Minimální doporučená úroveň pro úprav • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• skok do dálky, do výšky • hod kriketovým míčem Sportovní hry • vybíjená, odbíjená, přehazovaná, házená, košíková, kopaná, florbal, softbal (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, zkrácená pravidla hry ve všech výše zmíněných hrách) Gymnastika • kotoul vpřed, letmo, vzad, vzad do zášvihu • stoj na lopatkách, stoj na rukou s výdrží • přemet stranou • rovnovážné polohy v postojích • skoky na místě i s obratem • jednoduché vazby a sestavy • přeskok přes kozu (roznožka, skrčka) Pohybové hry	
--	--	--

5. Učební osnovy

	● pohybové hry soutěživé a bojové ● pohybové hry pro zdokonalení nových pohybových dovedností Estetické a kondiční formy, cvičení s hudbou ● význam jednotlivých forem pro správné držení těla, zdatnost a odpočinek ● kondiční formy cvičení pro daný věk žáků ● kruhový trénink ● vyjádření dynamiky pohybem Úpoly, Průpravné úpoly ● přetahy, přetlaky, úpolové odpory ● střehové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich ● držení soupeře na zemi, boj o únik z držení na zemi Pravidla osvojených pohybových činností Komunikace v Tv (tělocvičné názvosloví osvojených činností)	
--	---	--

5. Učební osnovy

	Pohybové činnosti v návaznosti na učivo TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení Prevence a korekce oslabení	
--	--	--

5. Učební osnovy

9. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost Učí se poskytovat první pomoc při drobných i závažnějších poraněních	Činnosti ovlivňující zdraví - rozdíl mezi sportem chlapců a dívek, zdravých a oslabených - význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - zdravý životní styl, odmítání škodlivin - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Atletika - speciální běžecká cvičení - rychlý běh, běh vytrvalostní do 3000 m, běh v terénu, běh štafetový	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5. Učební osnovy

● zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ● posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Minimální doporučená úroveň pro úprav ● užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ● naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ● dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ● rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora ● sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí ● zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	● skok do dálky, do výšky ● hod kriketovým míčem Sportovní hry ● vybíjená, odbíjená, přehazovaná, házená, košíková, kopaná, florbal, softbal (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, zkrácená pravidla hry ve všech výše zmíněných hrách) Gymnastika ● kotoul vpřed, letmo, vzad, vzad do zášvihu ● stoj na lopatkách, stoj na rukou s výdrží ● přemet stranou ● rovnovážné polohy v postojích ● skoky na místě i s obratem ● jednoduché vazby a sestavy ● přeskok přes kozu (roznožka, skrčka) Pohybové hry	
---	--	--

5. Učební osnovy

• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• pohybové hry soutěživé a bojové • pohybové hry pro zdokonalení nových pohybových dovedností Estetické a kondiční formy, cvičení s hudbou • význam jednotlivých forem pro správné držení těla, zdatnost a odpočinek • kondiční formy cvičení pro daný věk žáků • kruhový trénink • vyjádření dynamiky pohybem Úpoly, Průpravné úpoly • přetahy, přetlaky, úpolové odpory • střehové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich • držení soupeře na zemi, boj o únik z držení na zemi Pravidla osvojených pohybových činností Komunikace v Tv (tělocvičné názvosloví osvojených činností)	
---	---	--

5. Učební osnovy

	Pohybové činnosti v návaznosti na učivo TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení Prevence a korekce oslabení	
--	--	--

5. Učební osnovy

5.2.15 PRACOVNÍ ČINNOSTI

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce stejnojmenné vzdělávací oblasti. Dále vychází z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Věnujeme se tematickým okruhům Design a konstruování a Využití digitálních technologií a tematickému okruhům Provoz a údržba a Svět práce. Předmět postihuje různé pracovní činnosti a technologie, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření profesní a životní orientace žáků.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Pracovní činnosti	1	1	-	1

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

K výuce využíváme jak kmenové třídy, tak další vhodné prostory školy. K výuce také používáme výpočetní techniku.

Žáci (chlapci i dívky společně) se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Pomáháme žákům vhodně pojmenovat problém. (KŘP)
- Dbáme o to, aby žáci naslouchali druhým a poučili se z jejich názorů. (KK)
- Podněcujeme ohleduplnost k práci druhých. (KSP)
- Organizujeme skupinovou práci, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi. (KK, KSP)
- Uznáváme práci s chybou, vedeme žáky k poučení se z chyb a vymýšlení nových postupů. (KŘP)
- Vedeme žáky k použití získaných poznatků v praxi. (KŘP)
- Vedeme žáky k sebehodnocení a přijetí hodnocení a kritiky od druhých. (KÚ)
- Seznamujeme je s pracovními nástroji a pomůckami. (KU)
- Vedeme žáky k vyjadřování svých myšlenek, postupů a názorů. (KK)
- Učíme je při komunikaci užívat správnou technickou terminologii. (KK)
- Vedeme žáky k dodržování zásad společenského chování. (KSP)
- Učíme je pracovat podle pokynů a provádět přiměřené praktické činnosti s daným materiálem. (KP)
- Snažíme se dodržovat pořádek a hygienu. (KP)
- Vedeme je k dodržování bezpečnostní a hygienická pravidla při práci. (KP)
- Snažíme se o dodržování postupů při práci, pravidel, plnění povinností, a k tomu, aby žáci mysleli na ochranu svého zdraví a zdraví druhých. (KP)

5. Učební osnovy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PRACOVNÍ ČINNOSTI

6. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • poskytne první pomoc při úrazu • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické) sestavování modelů tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž 3D tisk	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Kooperace a kompetice
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU	základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

5. Učební osnovy

• vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři		OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Kooperace a kompetice
--	--	---

7. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

5. Učební osnovy

• sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • poskytne první pomoc při úrazu • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program 3 D tisk	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Kooperace a kompetice
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU • vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Kooperace a kompetice

5. Učební osnovy

• dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři		
---	--	--

5. Učební osnovy

9. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
SVĚT PRÁCE - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce volba profesní orientace – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Kooperace a kompetice MV fungování a vliv médií ve společnosti, kritické vnímání mediálních sdělení VMEGS objevujeme Evropu a svět

5. Učební osnovy

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ • ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky • propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení • pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava • ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony digitální technologie – bezdrátové technologie, navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace)) mobilní služby – operátoři, tarify	EV Vztah člověka k prostředí VMGES Evropa a svět nás zajímá OSV Komunikace MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI • provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace;	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání

5. Učební osnovy

• ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby provádí drobnou domácí údržbu • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	spotřebiče v domácnosti elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Kooperace a kompetice
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité technologické postupy technické náčrty a výkresy, technické informace, návody úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	VDO Občan, občanská společnost a stát EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Kooperace a kompetice

5. Učební osnovy

• užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu		
--	--	--

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na Základní škole Navis

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE NAVIS

Pravidla hodnocení žáků vychází z § 30 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a ustanovení vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v platném znění.

6.1 HODNOCENÍ PRÁCE

Účelem hodnocení je formovat proces učení a motivovat žáky k řízení sebe sama. Chceme, aby žáci byli motivováni ke zlepšení a aby viděli jasně vytyčenou cestu směrem k tomuto cíli. V prvním a druhém ročníku hodnotíme slovně, od třetího ročníku kombinovaně a vždy hodnotíme práci žáka. Hodnocení žákovy práce probíhá v průběhu celého roku a učitel přihlíží k práci v hodině, organizaci práce žáka, k práci ve skupině atd.

Ve slovním hodnocení dbáme na dodržování popisné formy a vyhýbáme se subjektivním formulacím, také nezaměňujeme hodnocení práce žáka s hodnocením žáka. Uvědomujeme si, že vhodně formulované hodnocení může žáky motivovat k lepším výsledkům, aniž by se cítili, že selhávají. Při slovním i kombinovaném hodnocení přistupujeme k žákům citlivě, ale pravdivě, přičemž zpětná vazba je vázána na sledování vývoje učení, ne pouze na výsledky jako takové.

Od třetího ročníku používáme kombinované hodnocení – tedy slovní hodnocení i známky. Známky žáků jsou zaznamenávány v online školním systému, kam je pravidelně zapisují učitelé.

O výsledcích žáka ve všech ročnících také pravidelně informujeme rodiče formou tutoringových setkání. Při těchto setkáních není přítomný žák, jedná se pouze o setkání tutora a pokud možno obou rodičů. Tato setkávání jsou nabízena třikrát ročně, v případě nutnosti i častěji. Mimo akademické oblasti hodnotíme také chování žáka, jeho postup v osobnostní oblasti a rozvoj formou například zájmových činností.

Vysvědčení slovním hodnocením je adresné, obracíme se přímo na žáka a hodnotíme půlroční práci, zejména pokrok vzhledem k možnostem žáka. V potaz jsou brána doporučení z poradenských zařízení.

V prvních dvou ročnících hodnotíme pouze slovně. Hodnocení není převáděno na známky, pouze na vyžádání školy, na kterou žák přestupuje.

6.2 SEBEHODNOCENÍ

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení. Děti jsou soustavně a cíleně vedeny k tomu, aby hodnotily realisticky a s profesionálním odstupem svůj postup v učení, což má za následek lepší odhad sil a podporu motivace ke zlepšení. Dalším důležitým aspektem je to, že v centru pozornosti žáků je jejich postup vztahovaný k sobě, nikoli k ostatním žákům. Učitelé zavádějí sebehodnotící techniky do běžné výuky dle svého uvážení. Různými formami (hry, komunitní kruh, sebehodnotící formulář apod.) mají žáci možnost vyjádřit, jak vlastní postup vnímají oni. Výsledky sebehodnocení probírají učitelé s žáky a vedou je k tomu, aby jejich subjektivní náhled co nejvíce odpovídal realitě. Při sebehodnocení nehodnotíme pouze akademickou oblast (a to zejména český jazyk, matematiku a anglický jazyk), ale také osobnostní růst v oblasti výchovy ke ctnostem a tutoringová setkávání.

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na Základní škole Navis

Výstupy ze sebehodnocení (jsou-li nějaké) jsou shromažďovány ve složkách jednotlivých žáků, kde jsou k dispozici k nahlédnutí pro ostatní učitele, tutorů a speciálního pedagoga.

6.3 KOMISIONÁLNÍ PŘEZKOUŠENÍ

Není-li možné žáka hodnotit standardním způsobem (např. při nedostatečné prezenci ve škole či při nedostatečných podkladech o výsledcích žáka – například neodevzdávání prací, nepřítomnost na písemných pracích apod.), může ředitel školy nařídit komisionální přezkoušení. V takovém případě je žák hodnocen na základě znalostí a dovedností, které prokáže před komisí, s přihlédnutím na individuální posun žáka.

Komisionální přezkoušení může být také svoláno, má-li zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí.

6.4 PRAVIDLA HODNOCENÍ – JAK HODNOTÍME?

- učitel si uvědomuje motivační funkci hodnocení a jeho formativní význam
- je kladen důraz na dobrou komunikaci mezi učitelem a žákem, učitel dbá na to, zda zpětná vazba vede žáka ke zlepšování procesu učení
- každé dítě je hodnoceno na základě svých možností a s přihlédnutím ke snaze (zde zejména přihlížíme na zprávy z poradenských zařízení)
- doporučení jsou, pokud možno pozitivního, ne kárného, charakteru, z hodnocení je zřejmé, jak vypadají kroky vedoucí ke zlepšení
- postupujeme malými kroky, které jsou pro žáky uchopitelné, hodnocení je pravidelné a četné
- minimalizujeme časovou prodlevu mezi výkonem a hodnocením
- hodnotíme až práci, kterou se dítě pokusilo vykonat vlastními silami
- podklady získáváme diagnostickým pozorováním žáka, dialogem s žákem, konzultacemi s ostatními učiteli, tutorů, speciálními pedagogy, vychovateli a z podkladů ze sebehodnocení žáků

6.5 KRITÉRIA HODNOCENÍ – CO HODNOTÍME?

SLOVNÍ HODNOCENÍ

V prvním a druhém ročníku je žák hodnocen pouze slovně. Je pravidelně hodnocen ústně a rodiče dostávají pravidelnou zpětnou vazbu formou zpráv od třídního učitele. Žáci jsou zároveň vedeni k sebehodnocení, a to na bázi pravidelných sebehodnotících her a pracovních listů. Od třetího do devátého ročníku jsou žáci hodnoceni kombinovaně, tedy slovně i známkami. Při slovním hodnocení bereme v potaz:

- respektování školních pravidel a zásad slušného chování, růst ve ctnostech (výchova ke ctnostem)
- aktuální dosaženou úroveň klíčových kompetencí žáka a postup v jejich rozvoji
- školní práci – připravenost, aktivní zapojení a projevy se ve škole
- měřitelné výsledky v akademické oblasti
- domácí přípravu a její prezentace ve škole
- osobnostní rozvoj žáků – ve spolupráci s tutorem, případně speciálním pedagogem

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na Základní škole Navis

KLASIFIKACE ZNÁMKAMI

Od třetího ročníku jsou výsledky vzdělávání žáka také hodnoceny klasifikační stupnicí 1-5. Celková známka na vysvědčení nebo na výpisu z vysvědčení není aritmetickým průměrem známek získaných přezkušováním a písemnými testy, učitel přihlíží k následujícím kritériím:

Znalost učiva

1 - výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, uvažuje samostatně
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 – výborný	užívá vědomosti a spolehlivě a uvědoměle dovednosti, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen méně závažných chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Klasifikace z chování stojí jako samostatná problematika a je rozložena do tří stupňů:

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na Základní škole Navis

Chování

1 - velmi dobré	Žák bez problémů dodržuje pravidla chování. Nedopouští se žádných významných přestupků proti pravidlům chování. Má kladný vztah ke kolektivu třídy. Pomáhá při utváření pracovních podmínek ve školní práci.
2 – uspokojivé	Chování žáka je v podstatě v souladu s pravidly chování a s ustanovením školního řádu. Dopouští se závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Narušuje činnost kolektivu. Důvodem pro uspokojivé chování může být i neomluvená hodina.
3 - neuspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a se školním řádem. Dopouští se takových přestupků, kdy je ohrožena výchova a bezpečnost žáka samotného i jiných žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu. Důvodem pro neuspokojivé chování může být i více neomluvených hodin.

Tato kritéria zároveň slouží jako převodní tabulka pro převod na známky ze slovního hodnocení pro první a druhý ročník.

6.6 VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

Výchovnými opatřeními se rozumí pochvaly, napomenutí a důtky. Slouží k podpoření žáka v dobrém a přátelském chování nebo k motivaci k nápravě. Chování žáků probíráme se žáky i s rodiči během tutoringových setkání a vždy stojíme o co nejužší spolupráci rodiny se školou. Během školního dne často nastávají situace, kdy si s žáky povídáme o jejich chování. Protože spolupracujeme úzce s rodinou, je v některých případech dobré kontaktovat rodiče, ať už se jedná o pochvalu žáka, vysvětlení situace, či žádost o domluvu (formou poznámky). Rodiče kontaktujeme skrze školní systém EduPage. Při závažných přestupcích (ohrožení bezpečnosti a zdraví, ubližování spolužákům, drzost vůči učiteli či spolužákovi apod.) informujeme rodiče ihned (je-li to možné, tak telefonicky) a zároveň přestupek formou poznámky zanášíme do školního systému.

Pochvaly a důtky ředitele školy jsou projednávány na pedagogické radě; všechna výchovná opatření jsou zaznamenávána do katalogového listu žáka.

POCHVALA

Ocenění pochvalou může pro žáka navrhnout kterýkoliv učitel školy, případně ředitel školy. Pochvala může být udělena za přátelské chování vůči spolužákům, účast v soutěžích, reprezentaci školy při různých příležitostech, skutek hodný mimořádného ocenění, třídní služby, služby na pomůcky, trvale výborný prospěch, pomoc při organizování akcí pořádaných školou či jiné dobré skutky.

NAPOMENUTÍ, DŮTKA

Při opakovaném porušování pravidel stanovených školním řádem a pravidel slušného chování nebo při jednorázovém závažném přestupku je možné uložit napomenutí či důtku. Dle závažnosti ukládáme:

- napomenutí třídního učitele
(za 5 méně závažných poznámek za pololetí nebo dle závažnosti přestupků)
- důtku třídního učitele
(za 8 méně závažných poznámek za pololetí nebo dle závažnosti přestupků)
- důtku ředitele školy
(za 10 méně závažných poznámek za pololetí nebo dle závažnosti přestupků)

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na Základní škole Navis

Napomenutí a důtka třídního učitele je zcela v kompetenci třídního učitele, dle závažnosti situace může učitel také navrhnout řediteli školy uložení ředitelské důtky. Napomenutí nebo důtku oznamuje třídní učitel (nebo ředitel školy) neprodleně zákonným zástupcům žáka písemnou formou.

PŘÍLOHA Č. 1 NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

7. OSNOVY NEPOVINNÝCH PŘEDMĚTŮ

1. STUPEŇ

7.1 NÁBOŽENSTVÍ

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Učivo je zpracováno do osnov na základě dosud platného dokumentu České biskupské konference z roku 2004 „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku základní školy pro nepovinný předmět náboženství v základních školách“. Každý ročník má své téma, učivo je členěno do tematických celků, které mají v každém ročníku stejnou strukturu. Učivo se v nich cyklicky opakuje a je prohlubováno v závislosti na schopnostech žáků. Dále vychází z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Obsah učiva lze popsat níže uvedenými naukovými celky:

1. Bible (Kniha knih – fakta o Bibli; Svědectví o Božím jednání s člověkem, dobro a zlo; Bible jako Boží slovo, biblická kultura; Bible a kultura křesťanských národů)
2. Ježíš Kristus a Církev (Boží Syn a pravý člověk; Život a působení Ježíše Krista; Ježíš Kristus – zakladatel Církve, identita církve; Vyznání víry; Historie církve; Misijní působení církve)
3. Křesťanství v praktickém životě (Lidský život jako dar, moje osobní identita; Vztahy mezi člověkem a Bohem; Mezilidské vztahy včetně pohledu křesťanské mravouky; Vztahy mezi křesťanskými církvemi; Vztah křesťanů k lidem jiných náboženství a kultur; Víra, naděje a láska v životě křesťana; Doprovázení lidského života svátostmi a svátostinami v jeho klíčových okamžicích; Slavení křesťanských svátků; Křesťanská angažovanost pro spravedlnost; Vztah křesťanů k životnímu prostředí).

Všemi tematickými celky prolíná výchova v duchu křesťanské etiky, rozvíjení duchovního rozměru osobnosti žáka, porozumění křesťanským symbolům a tradicím.

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které na sebe spirálovitě navazují a cyklicky se prolínají. Předmět se vyučuje v hodinové dotaci 1 hodina týdně a jako nepovinný předmět nečerpá hodinovou dotaci z hodin stanovených RVP ZV.

Nepovinný předmět náboženství se v širším slova smyslu orientuje na obecně lidské jevy, jako jsou důvěra, vděčnost, odpouštění, radost, štěstí, ochota pomoci nebo schopnost tušení dimenzí, které člověka přesahují. V tomto pojetí kultivuje duchovní rozměr osobnosti, který je vlastní každému člověku, a to v duchu římskokatolického náboženství. Doprovází dítě v jeho otázkách po smyslu života vyjádřených v těchto existenciálních potřebách člověka: být přijímán a milován, poznávat měřítko a motivaci správného jednání a orientovat podle nich svůj život, moci se sdílet a mít životní perspektivu. Náboženství a víra postihují život ve všech dimenzích, vychovávají tak v člověku schopnost vnímat svůj život jako prostor, v němž se setkává také s Bohem. Nepovinný předmět náboženství zachovává princip vzájemného vztahu mezi současným životem a vírou předávanou tradicí, inspiruje a udržuje dialog mezi oběma rovinami.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Náboženství	1	1	1	1	1
Typ předmětu	Nepovinný	Nepovinný	Nepovinný	Nepovinný	Nepovinný

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ:

Nepovinný předmět s dotací 1 hodiny týdně. Je určen všem žákům 1. – 5. tříd. Žákům poskytuje základní vhled do křesťanské nauky, tradice a křesťanských životních postojů a hodnot. Nabízí možnost seznámit se s odpověďmi katolické církve na jejich otázky o Bohu, člověku a o světě a dává jim prostor pro jejich vlastní hledání hodnot a postojů. Předmět se vyučuje ve škole, převážně v učebně, a to buď po jednotlivých ročnících, nebo ve skupinách, kde je sdruženo více ročníků. To závisí na momentálním zájmu rodičů a žáků o výuku tohoto předmětu. Součástí výuky mohou být exkurze (např. prohlídka kostela, křesťanských zařízení, návštěva bohoslužeb o významných svátcích); dále se žáci mohou účastnit charitativních nebo osvětových křesťanských projektů.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ KOMPETENCE

- Vedeme k vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, k rozpoznávání a pochopení problému. (KŘP)
- Organizujeme vyučování tak, aby se žáci učili kritickému myšlení, s ohledem na věk a schopnosti činili rozhodnutí, která jsou schopna obhájit a nést za ně zodpovědnost. (KŘP)
- Učíme žáky vyjadřovat své myšlenky a názory, poslouchat „promluví“ druhých lidí, rozumět jim, vhodně na ně reagovat. (KK)
- Zařazujeme takové metody výuky, aby se žáci naučili rozlišovat různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, znaků a jiných informačních a komunikačních prostředků. (KK)
- Umožňujeme využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií. (KK)
- Učíme žáky vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj. (KSP)
- Vedeme žáky k tomu, aby přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu a čerpali poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají. (KSP)
- Pomáháme žákům, aby si vážili vnitřních hodnot člověka, byli schopni se vcítit do situace ostatních lidí, odmítali útlak a hrubé zacházení, uvědomovali si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí. (KO)
- Vytváříme takovou atmosféru, kde jsou si žáci vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu a vedeme je k zodpovědnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících života zdraví člověka. (KO)
- Ve vyučovacích hodinách vedeme žáky k tomu, aby používali bezpečně a účinně materiály, nástroje a pomůcky, dodržovali vymezená pravidla, plnili své povinnosti a závazky. (KP)

7. Osnovy nepovinných předmětů

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU NÁBOŽENSTVÍ

1. OBDOBÍ (1., 2. A 3. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
žák je otevřený k pozitivnímu vnímání života a Boha jako dárce života	Bůh nám dává život	OSV Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita
žák zakusí atmosféru slavení Vánoc a spojí si ji se skutečností, že Ježíš je dar Boha člověku.	Bůh nám dává svého Syna	OSV Mezilidské vztahy MkV Kulturní difference
žák reprodukuje základní události Ježíšova života a vnímá v nich výzvu k následování	Bůh nám dává své slovo	MkV Kulturní difference
žák obecně vysvětlí Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané slaví vítězství života nad smrtí	Bůh nám dává nový život	MkV Kulturní difference í (křesťanské slavení Velikonoc)
žák je otevřený poznávat, že život je dar, který může prožívat ve společenství církve	Bůh nám dává radost	OSV Mezilidské výtahy Psychohygiena MkV Kulturní difference
žák je otevřený pro vnímání světa jako Božího stvoření a člověka, který v něm má své místo a svůj úkol	Všechno stvořené nám vypráví Bohu	EV Základní podmínky života

7. Osnovy nepovinných předmětů

	Advent	
žák je otevřený pro vnímání adventní doby jako doby přípravy na oslavu příchodu Ježíše Krista jako Zachránce	Bůh k nám mluví modlitba Zdravas Maria	MkV Kulturní difference (křesťanské slavení Vánoc)
žák je otevřený pro vnímání vánočních událostí jako oslavy Božího jednání, které zachraňuje člověka	Bůh k nám přichází Vánoce	MkV Kulturní difference
žák vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista slaví zachraňující jednání Boha s člověkem	Ten, který má moc	OSV Mezilidské vztahy MkV Kulturní difference
žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků	Chceme žít jako Ježíš Apoštolské vyznání víry	OSV Mezilidské vztahy MkV Kulturní difference
žák je otevřený pro vnímání světa a člověka jako Božího stvoření, které člověk toužící být větší, než Bůh porušuje	Bůh k nám přichází	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika EV Vztah člověka k prostředí
žák je na základě jednotlivých přikázání Desatera pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet	Desatero, cesta ke štěstí	OSV Poznávání lidí Mezilidské vztahy VDO Občanská společnost a škola
žák je na základě Ježíšova příkladu pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí, umí zhodnotit svátost smíření jako pomoc člověku v situaci mravního selhání a je připraven se na ní podílet	Pozvání k hostině	OSV Psychohygienu VDO Občan, občanská společnost a stát

7. Osnovy nepovinných předmětů

žák chápe základní souvislosti slavení svátostí a je otevřený k tomu vědomě se jich účastnit	Svátosti, znamení Boží lásky	MkV Kulturní difference
žák je pozorný vůči slavení mše svaté a je připraven vědomě se na tomto slavení podílet	Hostina s Ježíšem	MkV Kulturní difference
žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků	Hostina společenství církve	MkV Kulturní difference (křesťanské slavení Velikonoc)

2. OBDOBÍ (4. A 5. ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
žák vyjadřuje vlastními slovy, že život je jako cesta, na které může být křesťanství orientačním bodem	Jsem na cestě	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Mkv Kulturní difference
žák vnímá souvislost příběhu o cestě do zaslíbené země s cestou svého života	Cesta do zaslíbené země Mojžíš	VMEGS Jsme Evropané OSV Kreativita
žák vnímá souvislost obrazu cesty za světlem s cestou svého života k Bohu	Cesta za světlem	OSV Kooperace a kompetice VMEGS Jsme Evropané
žák získá představu o Božím království, které ohlašuje Ježíš svým životem a učením, a uvede ji do souvislosti se svým životem	Boží království	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
žák vnímá souvislost cesty života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista s cestou svého života.	Cesta života	
žák si je vědom, že cesta jeho života má souvislost s dějinami spásy a že po ní může jít ve společenství církve, odkud má možnost čerpat a kam může sám přispívat	Jako církev na cestě	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mkv Kulturní difference

žák je otevřený ke vnímání světa v jeho celistvosti: nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i jako symbolu krásy, dobra a transcendence	Svět – náš společný dům Bible	EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí Mkv Multikulturalita
žák na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem	Abraham slyší Boží hlas	VMEGS Jsme Evropané OSV Hodnoty, postoje, praktická etika Mkv kulturní diference
žák zřetelněji rozlišuje v souvislosti se slavením Vánoc rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevuje zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa	Slyším Boží hlas Modlitba	OSV Rozvoj schopností poznávání
žák je připraven na základě znalosti Ježíšových výroků „Já jsem...“ a porozumění symbolům včlenit slavení svátostí do svého života	Kdo jsi, Ježíši?	Mkv Kulturní diference
žák je pozorný vůči základní existenciální zkušenosti se životem a smrtí, je otevřený pro jejich náboženskou hloubku a rozpoznává ji životě druhých lidí a v liturgii	Já jsem vzkříšení a život Velikonoce	OSV Komunikace Mkv Multikulturalita
žák vnímá svět včetně jeho transcendentního rozměru a je připravený v síle křesťanské naděje převzít svůj podíl odpovědnosti na spoluvytváření světa, jehož součástí je také církev	Církev – náš společný dům	VMEGS Jsme Evropané Mkv Lidské vztahy OSV Sebepoznání a sebepojetí

2. STUPEŇ

7.2 NÁBOŽENSTVÍ

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Učivo je zpracováno do osnov na základě dosud platného dokumentu České biskupské konference z roku 2004 „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku základní školy pro nepovinný předmět náboženství v základních školách“. Každý ročník má své téma, učivo je členěno do tematických celků, které mají v každém ročníku stejnou strukturu. Učivo se v nich cyklicky opakuje a je prohlubováno v závislosti na schopnostech žáků. Dále zpracovává průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Obsah učiva lze popsat níže uvedenými naukovými celky:

1. Bible (Kniha knih – fakta o Bibli; Svědectví o Božím jednání s člověkem, dobro a zlo; Bible jako Boží slovo, biblická kultura; Bible a kultura křesťanských národů)
2. Ježíš Kristus a Církev (Boží Syn a pravý člověk; Život a působení Ježíše Krista; Ježíš Kristus – zakladatel Církve, identita církve; Vyznání víry; Historie církve; Misijní působení církve)
3. Křesťanství v praktickém životě (Lidský život jako dar, moje osobní identita; Vztahy mezi člověkem a Bohem; Mezilidské vztahy včetně pohledu křesťanské mravouky; Vztahy mezi křesťanskými církvemi; Vztah křesťanů k lidem jiných náboženství a kultur; Víra, naděje a láska v životě křesťana; Doprovázení lidského života svátostmi a svátostinami v jeho klíčových okamžicích; Slavení křesťanských svátků; Křesťanská angažovanost pro spravedlnost; Vztah křesťanů k životnímu prostředí)

Všemi tematickými celky prolíná výchova v duchu křesťanské etiky, rozvíjení duchovního rozměru osobnosti žáka, porozumění křesťanským symbolům a tradicím.

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které na sebe spirálovitě navazují a cyklicky se prolínají. Předmět se vyučuje v hodinové dotaci 1 hodina týdně a jako nepovinný předmět nečerpá hodinovou dotaci z hodin stanovených RVP ZV.

Nepovinný předmět náboženství se v širším slova smyslu orientuje na obecně lidské jevy, jako jsou důvěra, vděčnost, odpouštění, radost, štěstí, ochota pomoci nebo schopnost tušení dimenzí, které člověka přesahují. V tomto pojetí kultivuje duchovní rozměr osobnosti, který je vlastní každému člověku, a to v duchu římskokatolického náboženství. Doprovází dítě v jeho otázkách po smyslu života vyjádřených v těchto existenciálních potřebách člověka: být přijímán a milován, poznávat měřítka a motivaci správného jednání a orientovat podle nich svůj život, moci se sdílet a mít životní perspektivu. Náboženství a víra postihují život ve všech dimenzích, vychovávají tak v člověku schopnost vnímat svůj život jako prostor, v němž se setkává také s Bohem. Nepovinný předmět náboženství zachovává princip vzájemného vztahu mezi současným životem a vírou předávanou tradicí, inspiruje a udržuje dialog mezi oběma rovinami.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Náboženství	1	1	1	1
Typ předmětu	Nepovinný	Nepovinný	Nepovinný	Nepovinný

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ:

Nepovinný předmět s dotací 1 hodiny týdně. Je určen všem žákům 1. – 9. ročníků. Žákům poskytuje základní vhled do křesťanské nauky, tradice a křesťanských životních postojů a hodnot. Nabízí možnost seznámit se s odpověďmi katolické církve na jejich otázky o Bohu, člověku a o světě a dává jim prostor pro jejich vlastní hledání hodnot a postojů. Předmět se vyučuje ve škole, převážně v učebně, a to buď po jednotlivých ročnících, nebo ve skupinách, kde je sdruženo více ročníků. To závisí na momentálním zájmu rodičů a žáků o výuku tohoto předmětu. Součástí výuky mohou být exkurze (např. prohlídka kostela, křesťanských zařízení, návštěva bohoslužeb o významných svátcích); dále se žáci mohou účastnit charitativních nebo osvětových křesťanských projektů.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ KOMPETENCE

- Vedeme k vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, k rozpoznávání a pochopení problému. (KŘP)
- Organizujeme vyučování tak, aby se žáci učili kritickému myšlení, s ohledem na věk a schopnosti činili rozhodnutí, která jsou schopna obhájit a nést za ně zodpovědnost. (KŘP)
- Učíme žáky vyjadřovat své myšlenky a názory, poslouchat „promluví“ druhých lidí, rozumět jim, vhodně na ně reagovat. (KK)
- Zařazujeme takové metody výuky, aby se žáci naučili rozlišovat různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, znaků a jiných informačních a komunikačních prostředků. (KK)
- Umožňujeme využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií. (KK)
- Učíme žáky vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj. (KSP)
- Vedeme žáky k tomu, aby přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu a čerpali poučení z toho, co si druhí lidé myslí, říkají a dělají. (KSP)
- Pomáháme žákům, aby si vážili vnitřních hodnot člověka, byli schopni se vcítit do situace ostatních lidí, odmítali útlak a hrubé zacházení, uvědomovali si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí. (KO)
- Vytváříme takovou atmosféru, kde jsou si žáci vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu a vedeme je k zodpovědnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících života zdraví člověka. (KO)
- Ve vyučovacích hodinách vedeme žáky k tomu, aby používali bezpečně a účinně materiály, nástroje a pomůcky, dodržovali vymezená pravidla, plnili své povinnosti a závazky. (KP)

7. Osnovy nepovinných předmětů

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU NÁBOŽENSTVÍ

6. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
žák je připravený rozvíjet vztah k sobě, ke druhým lidem a na základě této zkušenosti objevovat vztah k Bohu jako vztah důvěry a přátelství	Učíme se žít Kříž Bible	OSV Mezilidské vztahy EV Ekosystémy
žák interpretuje příběh o Davidovi, aplikovat příklad Davidova jednání ve vlastním životě a poznává, že podobně jako David jsou křesťané pomazanými na kněze, proroky a krále a toto pomazání je vyjádřeno svátostí křtu.	Rostu vstříc světlu Král David Křest	VMEGS Jsme Evropané
žák je připravený podle principů křesťanské etiky a evangelijní zprávy o Ježíšově narození rozvíjet vztah k sobě, ke druhým lidem a k Bohu jako vztah důvěry a přátelství	Učit se dívat novými očima Svatost Desatero, Ježíšova pravidla k životu podle evangelia a text blahoslavenství	OSV Komunikace VMEGS Jsme Evropané
žák přijímá vyznání víry jako svědectví víry, která se šíří a předpokládá zasažení a nadšení, a je připraven šířit ji dál	Nemůžeme mlčet Vyznání víry	OSV Kreativita MKV Jsme Evropané MV Stavba mediálního sdělení

7. Osnovy nepovinných předmětů

žák si je vědom existence konfliktů vypadajících z lidského pohledu jako neřešitelné a bezvýchodné a je otevřený do nich s nadějí v Kristovo vzkříšení vstupovat	Ptám se stě, Ježíši Moc a její zneužívání, konflikty a jejich řešení Pašije, Utrpení	VDO Formy participace občanů v politickém životě OSV Komunikace
žák si umí propojit podstatu eucharistické slavnosti s oslavou smrti a vzkříšení Ježíše Krista, která je základem křesťanské naděje	Silnější než smrt Eucharistie	OSV Komunikace VMEGS Jsme Evropané
žák oceňuje potřebu mít vlastní ideál a ideál společný s druhými lidmi a spojuje si jej s ideálem Božího království jako zdrojem křesťanské naděje	Žít s nadšením Duch svatý Církev Apoštolské vyznání víry Struktura katolické církve	OSV Komunikace Kooperace a kompetice

7. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
- žák na základě zprávy o stvoření oceňuje svět a člověka jako dobré Boží stvoření - je na základě legendy o svatém Františkovi připravený se v něm angažovat	Objevovat svět Geneze světa Svatý František	OSV Rozvoj schopností poznávání (existenciální otázky) EV Ekosystémy VMEGS Jsme Evropané
žák je připravený rozvíjet symbolické vnímání světa ve svém životě a umí na jeho základě charakterizovat konkrétní svátosti a svátostiny v souvislosti s Božím působením v životě člověka	Tajemství života Žehnání, svátostiny, svátosti Svátost pomazání nemocných a obřady křesťanského pohřbu	OSV Rozvoj schopností poznávání OSV Kreativita
žák je v perspektivě Boží lásky k člověku a s vědomím vlastních schopností připravený aktivně se zapojit do organizované pomoci druhým	Vidět bližního/Jeho světlo vstupuje do světa Advent a Vánoce Příkázání lásky Skutky milosrdenství	VMEGS Objevujeme Evropu a svět OSV Rozvoj schopností poznávání VDO Evropa a svět nás zajímá
žák získává citlivost pro symbolický výraz gest rukou a slov a je tak připraven k hlubšímu chápání Boží přítomnosti ve slavení svátostí	Žít spolu, žít s Bohem Bible jako literární text, dělení knih Starého zákona, literární druhy v Bibli	OSV Komunikace Kooperace a kompetice

7. Osnovy nepovinných předmětů

žák je připravený ptát se po smyslu utrpení ve světě a reflektovat postoj vlastní víry v konfrontaci s křesťanskou odpovědí spojenou s vírou v to, že Bůh vstupuje v Ježíši Kristu do utrpení člověka, a s vírou ve vzkříšení.	Cesta bezbranného Křesťanský pohled na smysl utrpení Pašije a křížová cesta Ježíš Kristus jako Spasitel Víra	MV Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity
žák získává citlivost pro symbolický význam chleba, vína, vody a oleje a je tak připraven k hlubšímu vnímání Boží přítomnosti ve slavení svátostí	Tvou smrt zvěstujeme/Sílit ve víře Eucharistie symboly – voda, víno, olej	OSV Mezilidské vztahy EV Vztah člověka k prostředí
žák interpretuje a vysvětlí význam biblického příběhu o vyvedení Izraele z egyptského otroctví a na jeho základě je připravený angažovat se za spravedlivý svět	Sílit ve víře/Touha po lepším světě Sociální nespravedlnost Důstojnost člověka	MkV Mezilidské vztahy MkV Multikulturalita

8. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
žák je s vědomím Ježíše Krista jako vzoru a s vizí Božího království připravený k realistickému pohledu na sebe, svět a druhého a je připravený ke konkrétní angažované pomoci	V zrcadle/Pohledy vzhůru/Nový pohled Ježíš Kristus jako vzor Náboženské vzory vs. vzory podle představ médií Blahoslavenství, podobenství o Božím království	OSV Poznávání lidí MV Fungování a vliv media ve společnosti
žák získává obecný vhled do vývoje svědomí z hlediska vývoje člověka, pozitivně oceňuje rozhodnutí pro mravně dobrý čin a je otevřený dělat svá rozhodnutí s vědomím Boží přítomnosti ve svém životě.	Vnitřní kompas Svědomí Zodpovědnost	OSV Seberegulace a sebeorganizace
žák vysvětlí událost narození Ježíše jako příchod Božího království na svět, které tady není, ale přesto už je a je připravený se pro ně zasazovat konkrétním jednáním	Budoucnost již začala Mír a sociální spravedlnost	OSV Psychohygiena VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování
žák rozliší různá pojetí svobody a víry v současném světě, chápat Desatero jako jejich vyjádření a prohloubit vnímání prvních tří přikázání	Společný život s Bohem Svoboda ve světle přirozené morálky, Desatero Boží jméno	OSV Psychohygiena VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování

7. Osnovy nepovinných předmětů

	Modlitba	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MkV Kulturní difference
žák se umí konfrontovat s vlastní vinou a s vědomím skutečnosti, že Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy a vstal z mrtvých, aby ukázal, že Boží láska je silnější než lidská provinění, a je otevřený pro křesťanský pohled na vinu a odpuštění	Obklopení láskou Víra a odpuštění Kristus jako Vykupitel Dědičná vina, podstata svátosti křtu a svátosti smíření	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika OSV Komunikace
žák reflektuje své životní situace s vědomím hodnot formulovaných ve čtvrtém, pátém, šestém, sedmém a osmém přikázání Desatera	Přijmout zodpovědnost Čtvrté, páté a šesté přikázání Sociální učení církve Prohloubení 7. a 8. přikázání	EV Vztah člověka k prostředí OSV Komunikace
žák je otevřený vnímat ve svém životě rozměr věčnosti a je připravený jako křesťan svým životem zpřítomňovat ve světě Boží království	Důvěřovat v budoucnost Kristus jako „Alfa a Omega“	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika

9. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	TO průřezových témat
žák si je na základě vlastní zkušenosti i poselství vybraných biblických textů vědom, že hodnotné sebesdílení může být v radostech i těžkostech nejen vůči druhým lidem, ale také vůči Bohu	Před otevřenými dveřmi Církev Křesťanský smysl utrpení, potřeba sdílet bolest s druhými lidmi a s Bohem	OSV Mezilidské vztahy
žák rozumí rozdílům a společným prvkům v učení světových náboženství a postoj vzájemné tolerance vnímá jako základní zásadu vlastního jednání	Lidé hledají Boha Náboženství vyvoleného národa islám a jiná náboženství: judaismus, hinduismus, buddhismus	MKV kulturní difference VMEGS Jsme Evropané
žák obhájí historicitu Ježíše, vyloží argumenty víry a Kristova učení, pojmenuje společné základy víry i specifika jiných křesťanských církví a je připravený s nimi v ekumenickém duchu spolupracovat	Bůh se stal člověkem Křesťanská víra v Mesiáše, mesiánské předpovědi Ježíšovo lidství, historické prameny pojetí Krista v evangeliích křesťanské církve a denominace, ekumenismus Podstata Ježíšovy radostné zvěsti	VMEGS Jsme Evropané

7. Osnovy nepovinných předmětů

žák vysvětlí, proč věda a víra nestojí v rozporu, a je připravený odpovědně přijmout svůj podíl na spoluvytváření světa	Stvoření, dar a úkol Věda a víra Evoluční teorie Biblická zpráva o stvoření Podíl člověka na stvořitelském díle	EV Vztah člověka k prostředí
žák na základě ocenění vztahu mezi mužem a ženou a s vědomím pozitivní i negativní odpovědi člověka na Boží lásku realisticky ocení vlastní dary a je připravený nakládat s nimi k dobrému	Bůh a člověk Boží obraz člověka jako muže a ženy Obraz Boha v každém člověku	OSV Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí
žák ve svém životě aplikuje jednotlivé oblasti křesťanské spirituality	Žít v jednotě s Bohem Svátosti a Bible Druhy modlitby, denní modlitba církve	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
žák má základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce	Žít ve společenství Církev, rodina Manželství, láska, odpovědná známost Hnutí a společenství, řády Smysl života	OSV Kooperace a kompetice

